"Decât să învingi printr-o infamie, mai bine să cazi luptând pe drumul onoarei!" *CORNELIU Z. CODREANU*

credință
iubire
speranță

PUNCTE CARDINALE

ANUL IV, NR. 9 - 10 45-46
septembrie-octombrie 1994

24 pagini - 400 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NATIONAL-CRESTINA

Circulație în afara României : AUSTRIA, GERMANIA, FRANȚA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

CORABIA VERDE

Corabia se frămîntă şi se răsuceşte
în luptă cu valurile ce-o izbesc tîlhăreşte
şi apele cresc ca din hău, năsdrăvane,
Căpitane! Căpitane! Căpitane!
Învinsă o clipă, sub valuri se pierde
parcă de-a pururi corabia verde,
năprasnic muşcată de uragane,
Căpitane! Căpitane! Căpitane!
Prin potopul ce zălud o răstoarnă,
se-aud prin văzduh, ca o goarnă,
peste-ale mării nesfirşite noiane,
poruncile tale de proroc, Căpitane!
Şi iată, deodată se-nalță semeață,
iarăşi Crăiasă peste timp, peste ceață,
peste-ale apelor titanice toane -
corabia ta verde, Căpitane!
Zănatec aleargă prăpădul pe ape,
tot mai aproape, şi mai aproape,
dar duhul întrece-ale mării prigoane,
Căpitane! Căpitane! Căpitane!
Gata cu toți să murim în picioare,
pe marea aceasta ce crîncen ne doare,
spargem talazuri, înfrîngem bulboane,
cu gîndul la tine, o, Căpitane!
Lupta e cîntecul şi biblia noastră;
holde vor creşte de samulastră
din cremenea oarbă, din pietroase mormane
şi din sîngele nostru, o, Căpitane!
Moartea însăşi de-ar sălta pe punte,
sărire-ar fulgeriş cine s-o-nfrunte,
printre mii şi mii de uragane,
Căpitane! Căpitane! Căpitane!

ARON COTRUŞ - Buc., Mai 1939

(În ediția N. Roşca-Aron Cotruş, *Opere complete*, Editura "Dacia", Madrid, 1978 - poezia figurează pe pp. 466-467, în cadrul secțiunii "Postume")

95 DE ANI DE LA NAŞTEREA LUI CORNELIU ZELEA CODREANU (13 IX 1899 - 30 XI 1938)

"PRIVIȚI-I DREPT ÎN OCHI PE TOȚI TIRANII VOŞTRI..."

A trăit numai 39 de ani, ca şi Eminescu, de care-l leagă în eternitate evlavia pentru Neamul Românesc. A fost asasinat în Pădurea Tîncăbeştilor, alături de alți 13 camarazi, din ordinul Regelui Carol II şi prin zelul antiromânesc al ministrului Armand Călinescu, zis "Chiorul", în noaptea Sf. Andrei.

O nouă versiune românească a "Divinei Comedii" Pag. 5

Pag. 10-11 **Mircea Eliade şi GARDA DE FIER**

Pag. 15 **Ilariu Dobridor — Decăderea dogmei politice**

LA NAVE VERDE

La nave è sbattuta qua è la dalle onde,
la furia del mare le investe le sponde
ed il flutto sale simile a un titano...
Capitano! Capitano! Capitano!
Sembra soverchiata, sott'acqua si perde,
ma e solo un istante... Quella nave verde
e morsa con furia dal grande uragano...
Capitano! Capitano! Capitano!
Mentre si scatena il diluvio furente,
un suono di tromba per l'aria si sente:
sul mare infinito, sul vasto acqueo piano
s'odono i comandi tuoi, o Capitano!
Ed ecco, ad un tratto, superba e sicura
si innalza la nave... La nebbia non cura,
non cura gli assalti del mare titano:
questa è la tua nave verde, o Capitano!
Corre furibonda sul mar la rovina,
sempre più vicina, sempre più vicina...
Ma l'animo è forte e il furore è vano,
Capitano! Capitano! Capitano!
Pronti ad affrontare in piedi la morte
su un mar che ci investe ogni istante più forte,
vinciamo ogni gorgo, i marosi infrangiamo
col pensiero fisso in te, o Capitano!
La nostra cazone e il combattimento:
un dì nasceranno campi di frumento
dalla cieca selce, dal cumulo vano,
dai massi e del sangue nostro, o Capitano!
Se la morte stessa balzasse sul ponte,
fulminei noi le staremmo di fronte
in mezzo alla furia del grande uragano...
Capitano! Capitano! Capitano!

Traducere în limba italiană de
CLAUDIO MUTTI

(În volumul *Guardia di Ferro: Al passo con l' Arcangelo. Ritmi legionari,* Edizioni all' insegna del Veltro, Parma, 1982, pp. 130-131)

Fosta doamnă Codreanu a trecut la cele veșnice

Vineri, 9 septembrie 1994, ne-a părăsit, la vîrsta de 92 de ani, cea care a fost ***Elena Codreanu*** *(n.Ilinoiu, recăs.Praporgescu, după circa două decenii de văduvie), soția lui Corneliu Zelea Codreanu (1899-1938),* ***Căpitanul*** *Mișcării Legionare.*

Corneliu și Elena s-au logodit la 10 august 1924, la Ungheni; după un an, la 14 iunie 1925, la locul numit Crîng (de lîngă Focșani), s-a oficiat cununia religioasă, la ceremonie luînd parte aproape 100.000 de oameni. Cei doi n-au avut urmași direcți. 13 ani mai tîrziu, în noaptea de 29 spre 30 noiembrie 1938, ***Căpitanul*** *va fi asasinat mișelește, iar pentru Elena Codreanu vor veni ani de tot mai grele încercări, mai ales după instaurarea regimului comunist. A făcut închisoare politică și a fost deportată în Bărăgan (aici îl va reîntîlni pe fiul Generalului Praporgescu; căsătoria tîrzie pe care au încheiat-o a avut, în mare măsură, un caracter de protectorat). Cea mai mare parte a vieții și-a petrecut-o în București, înconjurată cu dragoste și sprijinită în momentele grele de legiune și legionari din țară și din exil.*

Ceremonia înmormîntării a avut loc la Cimitirul Bellu, duminică, 11 septembrie, în prezența a circa 200 de persoane (rude, prieteni, supraviețuitori ai Mișcării Legionare, dar și reprezentanți ai presei și ai noii generații). Au oficiat părinții Babuș și Doru Barbu. La căpătîiul răposatei au rostit discursuri funebre d-l Șerban Milcoveanu (fost lider al studențimii legionare din Capitală) și d-na Sica Popescu (profesoară de religie, fiica lui Tudose Popescu, unul dintre întemeietorii Legiunii Arhanghelul Mihail).

Două zile mai tîrziu, la Biserica Sf.Ilie Gorgani din București, a fost celebrat Corneliu Z.Codreanu, de la a cărui naștere s-au împlinit 95 de ani (13 septembrie). Au oficiat părinții Constantin Voicescu și Doru Barbu. La ambele ceremonii au fost prezenți numeroși membri și simpatizanți legionari, mai vîrstnici sau mai tineri, lăsate fiind la o parte, măcar pentru cîteva ceasuri, (prea)omeneștile divergențe ivite de-a lungul timpului, după decapitarea Mișcării (1938-1939). Dovadă că taina ***unității*** *legionare, la care* ***Căpitanul*** *a ținut atît, stă în întoarcerea "la icoană" și la memoria glorioasă a ctitorilor și martirilor de odinioară. Adică în întoarcerea smerită și pioasă la rădăcinile înseși ale legionarismului...*

Dumnezeu să-i odihnească și să-i pomenească pururea pe morții noștri, iar pe noi să ne înțelepțească și să ne unească într-un duh.

"PUNCTE CARDINALE"

AMURGUL UNEI GENERAȚII

Dacă ar fi să facem un inventar istoric al generațiilor României moderne (de la "pașoptiștii" secolului trecut la "opteciștii" zilelor noastre), cumpănind meritele politice sau culturale ale fiecăria, desigur că generația numită îndeobște "interbelică" (adică a celor născuți în ultimii ani ai secolului al XIX-lea și în primele două decenii ale secolului XX) ar vădi o strălucire aparte. Preluînd ștafeta de la generația ce a înfăptuit Marea Unire, ea s-a osîrdit pînă la jertfă să consolideze, politic și cultural, România întregită. Ideile supraordonatoare ale acestei genearații ilustre au fost *ideea națională* și *ideea creștină*. Ele s-au unit într-un unic *patos mesianic*, ce ni se înfățișează măreț chiar și în "necumpătările" lui. Aspirațiile grandioase s-au sintetizat în cîteva metafore semnificative, care pe noi, epigonii de astăzi, se întîmplă să ne sperie sau să ne intimideze. E de ajuns să evocăm, în acest context, cuvintele de martir iluminat ale lui Ionel Moța, care visa la "o țară frumoasă ca un soare, puternică și ascultătoare de Dumnezeu", sau versurile de vizionar tumultuos ale mai vîrstnicului Aron Cotruș: "crește-vor (...) imperiale Româniile năprasnice de dincolo de mîine"...

Desigur, istoria noastră mai veche nu fusese lipsită de mari conștiințe misionare, în frunte cu Eminescu, dar niciodată duhul misionar n-a mai pătruns atît de adînc în gîndul, simțirea și fapta unei generații. Căci "miracolul" interbelic românesc stă mai cu seamă în acest flux creator, pornit dinspre elite și răspîndit pînă-n rîndurile largi ale poporului. N-au existat în această generație doar mari personalități creatoare, aglomerate ca-n nici o altă epocă a istoriei noastre, ci și un front larg de luptă și creație națională, catalizat îndeosebi de *tinerimea legionară*.

Istoriografia noastră n-a ajuns încă, din nefericire, să analizeze și să evalueze fără prejudecăți complexul fenomen legionar, unic nu doar pe plan românesc, ci, în anumite privințe, chiar pe plan european. Generațiile postbelice nu prea cunosc nici *esența* și nici *dimensiunile* reale ale legionarismului, ci se află doar în posesia unui set limitat de mistificări interesante, pus la îndemînă de propaganda stîngistă (comunistă sau iudeo-masonică). Totuși nici un cuget drept și nici o inimă curată nu poate ocoli anumite întrebări "demistificatoare":

1. Cum se explică fascinația uriașă pe care a exercitat-o în epocă, mai ales asupra tinerei generații, personalitatea atît de denigrantă a lui Corneliu Codreanu?

2. Cum se explică creșterea spectaculoasă a Legiunii Arhanghelul Mihail, de la discreta ei întemeiere din 1927, pînă la triumful electoral din 1937, dar și ulterior, astfel încît s-a putut afirma că, după cumplita prigoană antigardistă din 1938-39, în ajunul întemeierii vremelnicului Stat Național-Legionar, "toată România era legionară"?

3. Cum se explică enormul interes cu care Mișcarea Legionară a fost privită și-n afara hotarelor țării, atrăgînd atenția străinătății mai mult decît toate celelalte grupări politice sau spirituale la un loc, astfel încît astăzi, oricît ar părea de curios, bibliografia străină a legionarismului este mai substanțiala decît cea autohtonă?

4. Cum se explică faptul că un număr atît de mare de personalități culturale au fost membri sau simpatizanți ai Mișcării Legionare, printre acestea figurînd și numele cele mai prestante din cultura românească a acestui secol, de la simpatizanți ca Nae Ionescu, Lucian Blaga, Dumitru Stăniloae sau N.Steinhardt pînă la membri efectivi ca Petre Țuțea, Mircea Eliade, Constantin Noica sau Emil Cioran?

5. Cum se explică extraordinara vitalitate a legionarismului, după tot șirul de agresiuni la care a fost supus sub trei dictaturi (regală, antonesciană și comunistă), la care se adaugă și permanentele denigrări de sorginte iudeo-masonică?

Chiar dacă, pînă la urmă, această strălucită generație de luptători și cărturari național-creștini a fost fie *decimată* (în lagăre și închisori), fie *risipită* prin toată lumea (într-un surghiun de o jumătate de veac), fie *prigonită* în propria ei țară (de vînzătorii și de călăii neamului românesc), ea rămîne o pildă vie de românism misionar și o mărturie eternă în fața lui Dumnezeu. Iar elitele ei atît de numeroase constituie figuri exemplare ale geniului creator românesc, de care nu se poate face abstracție în nici un domeniu. O generație de eroi și de martiri, celebri sau anonimi, ce a scris o pagină de măreție românească într-un veac de perversiuni apocaliptice!

Cei ce au supraviețuit, în țară sau în exil, îndelungatelor prigoane, au început să se ducă, unul cîte unul, dintre noi. După ce au pierit în lagăre, în închisori, în rezistența armată din munți și-n atîtea alte tragice împrejurări, iată-i mutîndu-se firesc la cele veșnice și pe ceilalți, a căror viață ne-a fost, pînă deunăzi, o lumină în întunericul istoriei contemporane.

Întrebarea cea mare ce ar trebui să ne frămînte este aceasta: avem în generația tînără de azi o urmașă vrednică a măreților trecute, în stare să aducă un spor semnificativ viitorului național? Sau ne-am piticit atît de tare încît riscăm să fim microbii fatali ai istoriei românești? Pentru a evita să rămînem o generație a rușinii, diformă și sterilă, asemenea "epigonilor" stigmatizați de Eminescu, trebuie să spargem cercul vicios al nemerniciilor contemporane, măcar la nivelul "vîrfurilor" de generație. Să nu acceptăm compromisul și amăgirea. Să ne astupăm urech le dinaintea "sirenelor" deșertăciunii. Să ne ridicăm crucea și să urmăm lui Hristos și martirilor neamului nostru. Să fim "tragici" și "sintetici", cum spunea Vasile Marin. Să nu dormim somnul acestui tîrziu de veac, ce zămislește monștri apocaliptici ori larve puturoase. Să prefacem *amurgul* cruciaților de ieri într-un *răsărit* al cruciaților de mîine.

Că tăvălugul istoriei s-ar putea să treacă, necruțător, și peste noi? Dar atunci măcar să ne fi răscumpărat sufletele în fața neamului și în fața lui Dumnezeu. Adică să nu fi făcut umbră pămîntului degeaba!

RĂZVAN CODRESCU

Fotografia de pe pagina întîi înfățișează bustul Căpitanului, în viziunea artistului Dinu Rădulescu. Bustul se află în posesia și proprietatea d-rei Elisabeta Chiaburu și a d-lui Șerban Suru (care au avut amabilitatea să realizeze această fotografie pentru noi).

"ESTE TÎNĂRA GENERAŢIE ... O GENERAŢIE PIERDUTĂ ?"

Selecţiuni dintr-o ANCHETĂ

I. Vîrstnicii despre tineri

H.P.(42 de ani, contabil, tată a două fete): Nu că pierduţi, domnule! Mai rău! Au ajuns ca nişte animale. Le dai acolo o baltă cu noroi, ca la Woodstone... sau cum îi zice... şi sînt fericiţi; se bălăcesc în ea ca porcii, la pielea goală, şi nu le mai pasă de nimic!

Reporter: Bine, dar tinerii români n-au fost la Festivalul de la *Woodstock*, să se bălăcească în noroi, cum ziceţi dumneavoastră! Eu de ai noştri vă întreb.

H.P.: N-au fost că n-au putut! Dar ce s-ar mai fi dus! Le lăsa gura apă, am văzut eu...Nu v-amintiţi şi de Michael Jackson? Dadeau din cap, din mîini, din picioare... şi leşinau plîngînd... parcă erau epileptici!

Rep.: Boala copiilor...

H.P.: Lasă, domnule, că nu e de glumit! Eu am două fete mari şi nu-mi arde de glumă... Şi toată agitaţia aia, pentru ce?! Pentru un fîrţîngău pervers, care violează copii cu degetu'! (Grimasă)

Rep.: N-or fi chiar toţi aşa! Credeţi că se poate generaliza astfel?

H.P.: Păi de ce să nu se poată? Că unii-s mai rezervaţi, mai timizi, şi n-arată? Dar la toţi le plac chestiile astea şi tînjesc după ele. Cică le dă nu ştiu ce stare, ca la beţie probabil, şi nu-i mai interesează de nimeni şi de nimic altceva! Tocmai asta e: îşi pierd minţile, niţel azi, niţel mîine, pînă o iau razna de tot şi nu se mai înţelege nici dracu' cu ei...

*

M.C. (pensionară, probabil trecută de 70 de ani): Cum pierdută, mămiţică?! Un' să să piarză?!

Rep.: Vă întreb dacă credeţi că tinerii de astăzi şi-au pierdut cumva minţile, că-s mai răi ca tinerii de altădată...

M.C.: Ştiu io, mămiţică?! Depinde dă fiecare... Da' e mai răi ca noi! Noi mai avem ruşine, da' ei nu mai are... Nu zic că toţi, da' nu prea mai are... I-a şi lăsat dă capu' lor!

Rep.: Cine, părinţii?

M.C.: Şi părinţii... şi statu', şcoala...

Rep.: Domnul Iliescu?

M.C.: Ei, domnu' Iliescu! Mai lăsaţi-l pă domnu' Iliescu! Ce să le facă Iliescu? Să-i scoată-n piaţă, ca Raţiu, ca Coposu?!

Rep.: Dar Ceauşescu, dacă trăia?

M.C.: Ceauşescu îi punea la muncă, nu să joace *roca*!

Rep.: Ce înţelegeţi prin *roca*?

M.C.: Păi...balurile lor d-acuma...

*

V.V.(profesor, 45 de ani, "celibatar convins"): Eu sunt profesor de liceu, am de-a face zi de zi cu ei. Dacă aş crede că-i o generaţie pierdută, m-aş sinucide, că n-aş mai avea nici un rost! Altceva se poate spune: că e o generaţie cam superficială şi paradoxală, foarte eterogenă în idealuri şi foarte omogenă în ce priveşte scopurile imediate (...) Cum să vă spun mai bine? E o realitate: ei nu mai comunică esenţial - subliniez: *esenţial* -între ei; aproape niciodată nu-i adună la un loc cine ştie ce chestii nobile, superioare, ci doar plăcerile sau, mă rog, interesele imediate. Îşi ascund faţă de ceilalţi gîndurile şi sentimentele cele mai adînci. Au un fel de teamă şi prejudecată: că orice discuţie mai serioasă, mai esenţială, e o formă anacronică de slăbiciune!... Preferă să se agite la suprafaţă, după mode, după chefuri; le e frică, în fond, de ei înşişi (...)

Vin la mine părinţii şi se plîng: toată ziua muzică şi iar muzică! Ţin televizoarele numai pe MTV... Mulţi părinţi zic că, de cînd cu cablurile astea, şi-au băgat nenorocirea-n casă. *Rock*-ul ăsta - cel puţin aşa cred eu - nu-i pentru tinerii de azi nici o formă de relaxare, nici una de divertisment, nici una de protest, cum zic ei; e pur şi simplu o formă de fugă laşă, de evadare vulgară din cotidian. O fugă de marile probleme, de propriile adîncuri sufleteşti... E, în fond, o generaţie timidă şi leneşă sufleteşte.

Îţi trebuie cu ei răbdare şi tact. Nu ştiu exact cum o fi în Occident, dar ai noştri, cel puţin, pot fi treziţi, ca să spun aşa, la umanitate; închid uneori în ei însuşiri neaşteptate, nu-s chiar aşa "pierduţi" sau stricaţi, cum îi credem... Din păcate, toată lumea *se grăbeşte* cu ei. Dacă pînă la urmă, chiar va fi "o generaţie pierdută", să ştiţi că vina va fi şi a noastră, a tuturor!

*

I.P. (54 de ani, preot de ţară, cu patru copii "serioşi"): "E o generaţie grea. Depinde şi ce suflet are fiecare, şi de familia din care vine, şi de multe... dar unii parcă-l au, într-adevăr, pe necuratul în ei: cum vorbesc, cum se mişcă, cum se poartă... Sînt rele care sînt de la noi şi mai sînt şi rele care vin de la alţii. Tînărul vede, aude, dar nimeni nu-l mai învaţă: asta e de la Dumnezeu, asta nu e de la Dumnezeu... La biserică nu mai vin (poate copii ăştia mici, de-acuma), la şcoală profesorii sînt cu ale lor, i-am văzut, iar părinţii nici atît! Dar să ştii dumneata, chiar şi aşa, sînt şi tineri buni, serioşi, mai ales pe la ţară. Trebuie să se mai înveţe şi ei între ei. Asta, că e bun, să-l înveţe pe ăla, care e rău şi poate nici nu ştie că e rău... Pe noi nu prea ne mai ascultă, s-au învăţat aşa, dar poate se-ascultă între ei... Zic şi eu; Dumnezeu ştie!

E rău şi cu televizorul, şi cu presa asta. Prea le dă multe şi de toate, fără nici o rînduială, fără nici o conştiinţă. (...)

Dar acuma - şi Dumnezeu lucrează; nu poţi să zici aşa, că-s pierduţi cu toţii. Pe unii Dumnezeu îi fereşte, pe alţii îi încearcă, după cum socoteşte El. Nu-i însă să zici că, dacă se înmulţeşte răul, nu mai e şi loc de bine... Eu zic că la toţi le mai vine mintea la cap, după 30 de ani, încolo... numai că îşi trag păcatele şi asta-i rău! Sînt ca unii care, în loc să umble slobozi, umblă cu piatra de gît şi se miră că le e greu! (...)

Mai e şi rugăciunea. Cînd puţini sînt buni şi mulţi sînt răi, ăia buni cată să se roage mai abitir şi pentru ăia răi. Dar la noi lumea, dacă se roagă, se roagă fiecare pentru el, ca sectanţii. Asta e un bine mai rău decît răul! Eu îi zic rugăciunea struţului...

*

E.N.: ("casnică", trecută de 40 de ani, mamă a unui băiat aflat în stagiul militar): De ce să fie adică pierdută? Că ascultă muzică? Că dansează? Că se îmbracă şi ei mai fistichiu? Sînt tineri, de! Şi noi am fost. Pe mine maică-mea din "Fi-ţi-ar twistu-al dracu'!" nu mă scotea; şi vorba aceea, am ajuns şi eu femeie serioasă, soţie, mamă, nici la puşcărie, nici la balamuc! Aşa erau bătrînii pe vremuri. Dar acum, dă-o-ncolo, s-a mai modernizat lumea, ne-am mai modernizat şi noi... Am şi eu băiat mare, ştiu cum este; mai bine o muzică, un dans, o excursie, decît să se ducă să se înhăiteze cine ştie cu cine, să facă politică sau alte prostii...

II. Tinerii despre ei înşişi

D.Z. (elevă în ultimul an de liceu): Noi nu sîntem chiar aşa de răi cum se spune. Mai răi sînt părinţii noştri, care-l votează pe Iliescu şi au mîncat rahat toată viaţa lor! (...) Să nu-mi daţi numele; nu că mi-e frică, dar mi-ar fi totuşi milă de ai mei dacă ar auzi ce-am spus. Însă aşa este! (...)

Noi sîntem liberi acum, dar sîntem săraci. Cine-i de vină că sîntem săraci? Nu părinţii? Nu cei în vîrstă? Dacă e pe generaţii, generaţia lor a distrus ţara. Şi noi ce să facem acum ? Să le mulţumim?! (...) Sigur că ne place ca-n Occident. Noi nu putem avea tot ce au ei: vile, maşini, computere, conturi la bancă... Atunci ne mulţumim cu ce se poate şi la noi: un bar, o discotecă, nişte ţoale mai haioase, chestii de-astea... Să ne lase-n pace bătrînii şi să-şi vadă de treaba lor! Noi, aşa cum sînt, nu mai avem ce învăţa de la ei. Sîntem făcuţi pentru o altă lume, pentru un alt fel de viaţă, pentru care ei nu au nici antene, nici motoare...

*

R.N. (22 de ani, student, poartă un cercel în ureche): Păi, cine-a murit la Revoluţie? Cine-a făcut Piaţa Universităţii? Noi *am pierdut* o bătălie, dar *nu sîntem pierduţi*. Vrei să-ţi spun pe bune? Ne trăim viaţa cum putem şi-aşteptăm să crape "boşorogii", vorba lui Cristoiu! Acum, în ţara lui Iliescu, nu merită să faci nici pe geniul, nici pe eroul!

Rep.: Dar pe sfîntul?

R.N.: nu mă lua la mişto! Ştii ce-s pentru mine sfinţii? Sînt ăia care te mănîncă pînă să ajungi la Dumnezeu!

Rep.: Şi despre Dumnezeu ce crezi?

R.N.: Păi invers: că se apără cu sfinţii, ca să n-ajungi la el şi să-l tragi la răspundere!...

*

N.C. (licean, nu vrea să-şi spună vîrsta!): Nu ştiu, nu m-am gîndit. Sigur, unii sînt pierduţi pentru societate, în orice generaţie ar fi. Important e să-ţi vezi de treabă şi să-ţi ştii interesul. Eu sînt optimist şi vreu să mă realizez, să fac bani, să fiu cineva. Alţii... nu ştiu, treaba lor! Nu putem să fim toţi la fel... Şi nici nu e bine să te tot gîndeşti la alţii; treaba ta e să te gîndeşti ce-o să faci tu.

Rep.: Şi *tu* ce-ai vrea să faci, mai concret, în perspectivă?

N.C.: Nu ştiu... poate rămîn aici, poate mai degrabă mă roiesc dincolo, unde sînt alte posibilităţi... Oricum, aş vrea să fac ceva pe linie de computere... sau să intru în afaceri, dar asta e mai greu... Mă gîndesc la ceva să şi trebuiască. să şi renteze... ceva de viitor...

Rep.: Deci te gîndeşti să fii cît mai "folositor societăţii", cum se zice...

N.C.: Şi societăţii, automat, dar în primul rînd pentru mine, ca fiecare.... Societatea are cine să facă pentru ea, dar pentru mine nu face nimeni, dacă nu fac eu!

*

A.T.(proaspăt licenţiată, deocamdată şomeră): Eu nu cred în generaţia mea. Dar dacă sîntem cum sîntem, nu e numai vina noastră. Răspunderea o poartă mai ales generaţiile anterioare. Dacă am fi trăit într-o altfel de lume, cu altă educaţie, cu alte posibilităţi, n-am fi fost aşa cum sîntem. Sau poate că, de fapt, sîntem şi noi, şi ei, victimele unei istorii fără noroc. Ştiţi cum zicea Mircea Eliade: istoria, care "a făcut pipi" pe noi toţi...

Rep.: În Occident istoria n-a fost chiar atît de lipsită de noroc şi totuşi şi acolo cei vîrstnici se plîng de cei tineri! Acolo a fost "o altfel de lume", "cu alte posibilităţi". Cum vă explicaţi că şi acolo generaţia tînără tot cam aceleaşi probleme le ridică?

A.T.: Nu ştiu, nu m-am gîndit aşa, comparativ, dar cred că noi am degenerat de prea mult rău, iar ei de prea mult bine...

Rep.: Ca şi cînd cineva ar sta în spatele tuturor şi ar trage cineva sforile, nu-i aşa?

A.T.: Dumnezeu?

Rep.: A nu! Dumnezeu "trage sforile" să ne mîntuim, nu să degenerăm! Desigur, s-ar putea vorbi de diavol, dar eu nu mă gîndesc la un rău metafizic, ci la cineva sau ceva de aici, de pe pămînt, dintre oameni.

A.T.. Nu ştiu, nu m-am gîndit, deşi parcă aşa s-ar întîmpla... Cine şi de ce? Ar trebui să fie cineva foarte puternic şi foarte rău intenţionat. Cineva *satanizat*, cum se spune. O să mă gîndesc, deşi mi-ar fi frică să ştiu un astfel de adevăr, dacă el există...

*

Anonim (vînzător la un *boutique* din centrul Bucureştiului; nu pare să aibă mai mult de 20 de ani): Du-te, măi nene, cu prostiile de-aici, că sperii clienţii!

A consemnat **ADOLF VASILESCU**

Icoana lui MIRCEA VULCĂNESCU

de Ioan Halmaghi

PE MIRCEA VULCĂNESCU l-am avut profesor de Etică, la Universitatea din Bucureşti. Lecţiile sale, de sâmbăta după-amiază, erau pline de dinamism şi originalitate. Venea la cursuri cu fişe, organizate pe probleme dar desfăşurarea cursului devenea fermecătoare prin nota personală a vorbitorului, care fascina prin volubilitate, originalitate şi perspectiva largă în care încadra orice problemă, idee sau sistem filozofic. Astfel, fişele sale erau un simplu auxiliar de lucru, căci, în timpul prelegerii, Vulcănescu se dovedea un adevărat creator.

Profesorul avea o impresionantă putere de a surprinde filiaţia ideilor, de a scoate la suprafaţă esenţialul şi de a urmări implicaţiile cele mai subtile în diverse domenii de activitate şi gândire. Definiţiile lui erau clare şi cruciale în procesul de înţelegere a unei şcoli filozofice, a unei poziţii etice sau a ideii pe care o dezbătea.

Vulcănescu urmărea cu stringenţă logică şi pedagogică semnificaţia conceptelor în toate planurile colaterale, de la economie politică, până la metafizică şi teologie. Preocupările lui erau multilaterale, de natură enciclopedică, toate fiind încadrate într-o ierarhie de valori, în care puteau fi sesizate atât contradicţiile cât şi armoniile viziunii sale, pe care încerca s-o facă înţeleasă şi cuprinsă într-o filozofie românească pură. Interesul lui imediat era legat de fenomenul românesc. Vorbea şi scria despre Freud, dar căuta să se apropie, să descifreze şi să înţeleagă valorile specific româneşti, din viaţa şi opera lui Ion Creangă.

Era director al vămilor în Ministerul de Finanţe, dar scria despre conceptul de spiritualitate, desfăşurat în diferite structuri ideologice. Participa la şedinţele Consiliului de Miniştri, însă, în acelaşi timp, urmărea cu pasiune războiul din Rusia Sovietică şi scria despre filozofia poporului român sau poziţia creştinului în lumea modernă.

Mircea Vulcănescu este unul dintre geniile enciclopedice ale culturii româneşti; un geniu prodigios şi un practicant al vieţii creştine. După capitularea din 1945, a fost arestat şi el, odată cu toţi membrii guvernului de atunci. În concepţia comunistă se făcea şi el vinovat de <<dezastrul României>>.

În închisoare, mai lămurit decât oriunde, a avut ocazia să pună în practică morala creştină, pe care o propăvăduise de la catedră şi în scris ca urmare a terorii instaurate de guvernul comunist, cu intenţia de a lichida pe toţi prizonierii politici.

Două au fost împrejurările din viaţa sa de deţinut, despre care pot depune mărturie exactă: una, în perioada detenţiei de la Jilava, şi alta, cu privire la moartea lui dramatică, în închisoarea de la Aiud.

Prin 1951, primăvara, mă găseam în beciurile de la Jilava, după trei ani de anchete şi de temniţă, fără nici o perspectivă de rezolvare a situaţiei mele juridice. Ancheta nu putea duce sub nici o formă la trimiterea mea în judecată, întrucât nu s-a putut găsi nici un fel de vinovăţie, nici o declaraţie şi nici o probă materială împotriva mea. Astfel, necondamnat, eram repartizat într-una din celulele mari ale secţiilor unde, înţesaţi, viaţa devenise un adevărat coşmar. Mâncarea era puţină, asistenţa medicală şi sanitară inexistentă, iar bătăile nu mai conteneau. Dimineaţa şi seara, la numărătoare, eram crunt bătuţi de gardienii care ne aşteptau, la ieşire şi la intrare, cu ciomegele în mâini, lovind fără cruţare. Singura relaxare interioară o constituia venirea noilor deţinuţi (care era de fapt un fel de rotaţie din alte celule). Aceştia ne aduceau veşti noi, despre alţi deţinuţi, sau chiar din afară, despre situaţia politică, internă şi externă.

Celula în care mă găseam, la vremea aceea, avea contact direct, prin coridorul dintre uşi, cu alte trei celule, aşa că sursele de informaţie sporeau proporţional. Aşa se face că în secţia noastră erau aduse foarte multe personalităţi politice, culturale şi militare, cu care altădată neamul românesc se mândrea. Alexandru Constant venea şi el dintr-o celulă de refacere, după ce a stat o vreme împreună cu Mircea Vulcănescu, cu care a cunoscut calvarul şi amărăciunea unor bătăi sălbatice, ca şi izolarea de trei zile şi trei nopţi în celula 16, numită *Celula Neagră*. În timpul în care au locuit împreună, într-o altă aripă a Jilavei, Vulcănescu, împreună cu alţii obişnuia să ţină conferinţe pe diferite subiecte, spre a se întări şi instrui şi pe cei ce-i ascultau. După una din conferinţele ţinute de M. Vulcănescu, a apărut un gardian şi l-a scos împreună cu grupul lui afară, în curtea interioară a Fortului Jilava, unde au fost bătuţi cu ciomege şi bastoane de cauciuc, până la leşin. Apoi, i-au dezbrăcat la pielea goală, zvârlindu-i grămadă în bezna din Celula Neagră. Parcă uitaţi, au stat acolo, între urină şi fecale, trei zile şi trei nopţi. O veşnicie de tenebre! Nemâncaţi, în frig, în umezeală. N-aveau nici scaune, nici masă, nici vreun pat. Alergau toţi prin murdărie, de la un colţ la altul, spre a se încălzi şi spre a nu lăsa trupurile să se prăbuşească. Mircea Vulcănescu a fost cel care i-a încurajat cel mai mult şi le-a întreţinut treaz spiritul. Până când el însuşi şi-a dat seama de tragicul situaţiei în care se găseau.

<<În condiţiile acestea - le-ar fi spus Vulcănescu, în forma cea mai simplă şi cea mai prietenească, rugându-i să accepte propunerea lui, - nu există nici o scăpare pentru noi, decât *dacă se întâmplă* ceva, care să forţeze administraţia la o măsură de salvare, dacă o salvare mai există. Eu nu mai pot rezista fiziceşte. Mă simt epuizat de toată energia. Mă voi aşeza jos, pe pântece, în ultimele clipe ale vieţii mele, şi, în felul acesta, voi veţi avea un loc să vă odihniţi, pe trupul meu. Rog pe Dumnezeu să primească sufletul meu şi să vă ajute pe voi să supravieţuiţi...>>

Era *în vorbele acestea o senină împăcare cu moartea, o acceptare a unui destin creştinesc*. Camarazii lui Vulcănescu au fost cutremuraţi de acestă propunere şi de slăbirea rezistenţei sale. Au refuzat categoric şi au trecut la acţiune, la înviorarea şi la angajarea lui din nou în cursă, pentru a-şi recăpăta tăria fizică. I-au reamintit de *păcatul sinuciderii* şi de *virtutea speranţei*. În acest fel, i-au oferit lui Mircea Vulcănescu prilejul de a desfăşura câteva gânduri în legătură cu viaţa şi moartea, cu destinul omului, ceea ce l-a făcut să se sustragă de la preocupările cărora li se lăsase pentru o clipă pradă. Prietenii lui nu i-au aprobat jertfa, iar Vulcănescu a socotit această floare rară a prieteniei drept cea mai minunată podoabă a vieţii creştine.

Vremea a trecut, penibilă, iar când izolarea lor a luat sfârşit, până şi gardienii s-au mirat de minunea întâmplată, găsindu-i încă vii la deschiderea *celulei morţii*. Epuizaţi, el şi prietenii lui, au fost duşi şi zvârliţi într-o nouă celulă, tixită cu ce mai rămăsese din tinerii rezistenţi la procesul de reeducare. Trăiau toţi într-o atmosferă apăsătoare, de îngrijorări şi teamă. Totuşi, în faţa spectacolului apocaliptic pe care l-au văzut, cu fiinţele acelea desfigurate de suferinţă, frig, foame şi murdărie, au dovedit curajul de totdeauna, sărind în sprijinul oropsiţilor, acceptând toate riscurile.

De la Jilava, Vulcănescu a fost transportat la Aiud, unde am ajuns şi eu, prin vara lui 1951.

Pînă prin 1952, când am început să lucrez în secţia metalurgie a fabricii închisorii, nu ştiu ce s-a mai întâmplat cu el. În fabrică, eram în grupă cu un deţinut care locuia cu Vulcănescu în aceeaşi celulă. Şi cum Vulcănescu nu lucra nicăieri, am reuşit, în felul acesta, să stabilesc o comunicare permanentă cu profesorul meu, care a durat cam două luni de zile. Îi transmiteam noutăţi politice şi alimente, de care ducea mare lipsă, dar îi comunicam şi problemele şi întrebările care mă frământau permanent, la care el îmi răspundea cu vederile şi dezlegările lui; de regulă, priveau cultura română şi perspectivele ei de viitor.

Încerc să reproduc unele dintre cele mai semnificative puncte de vedere care-l frământau în vremea aceea pe Vulcănescu. L-am întrebat, deci, care aspect i se părea a fi cel mai caracteristic vieţii din închisorile comuniste. Prietenul nostru comun îmi comunica regulat şi fidel răspunsurile lui. Am reţinut aproape tot ce era esenţial, încercând astfel să limpezesc apele propriului meu suflet.

Trei erau, după M. Vulcănescu, aspectele cele mai caracteristice ale vieţii din închisorile comuniste:

I. Sensul suferinţei naţionale

Nu numai deţinuţii politici trăiesc în mizerie, ci şi toate familiile lor, toate partidele politice care n-au înţeles sau care au înţeles prea târziu generaţia supremelor sacrificii, toate clasele sociale, toţi prietenii şi... toţi adversarii acestora. Ţara întreagă este copleşită de suferinţă. Acesta este aspectul ce caracterizează momentul prăbuşirilor istorice inaugurate odată cu instaurarea ilegitimă a regimului sovieto-marxist care continuau în 1951-1952. În această suferinţă colectivă, naţională, el vedea premisele unui reviriment al religiei creştine, ale unei reîntoarceri la formele autentice ale credinţei în Dumnezeu. Nu vedea alt mod de salvare. Comunismul, nici în formă, nici în fond, nu poate oferi o salvare a omului şi a fiinţei naţionale. Aplicarea lui la realităţile româneşti va duce sigur la o reacţiune firească şi caracteristică fondului românesc: *reacţiunea creştină*.

II. Generaţia naţionalismului modern românesc

M. Vulcănescu mai spunea că nu a înţeles fenomenul acestei generaţii ca parte a unei ordini spirituale româneşti. El socotea acest fenomen ca o recrudescenţă a unor forţe negative, care tind să destrame ordinea specificului românesc, ba chiar să strice armoniile mioritice ale viziunii româneşti despre lume. Vulcănescu căuta să analizeze şi să înţeleagă ideologia ei care i se părea că se îndepărtează de realităţile naţionale şi bulversează înseşi fundamentele şi structurile naţionale. Ce este, în fond, această generaţie de <<sinucigaşi>>, de voluntari ai morţii, de prevestitori? Ce este această generaţie marcată de personalităţi gigantice, acoperită cu beton? Ce semnificaţie are pentru neamul românească, şi pentru restul lumii, sacrificiul creştin al celor căzuţi în Spania? Aşa a ajuns Vulcănescu *să înţeleagă* şi *să creadă* în puterea creatoare a *elitelor*, în toate domeniile de manifestare.

Înainte de a fi închis la Jilava, nu citise el *Jurnalul* din închisoarea Jilava al lui Codreanu? Şi nu i-a oferit acesta lui Vulcănescu o nouă înţelegere a OMULUI - MIT din fruntea generaţiei de tineri deveniţi icoana României? Elitele, în strânsa lor legătură cu ţărănimea şi muncitorimea română, au fost factori cărora, zicea M. Vulcănescu, este greu să le găseşti o explicare logică, obişnuită.

Orice jertfă <<pentru Hristos>> este o valoare spirituală reală, bogată, cu consecinţe incalculabile pentru viitor. În închisoare, Vulcănescu s-a întâlnit şi a trăit cu această lume românească, în carne şi oase. Între zidurile celulelor a văzut copii care *se uniseră cu crucea*. În ei vedea el rezervorul rezistenţei româneşti, tăria concepţiilor care rodesc în condiţiile cele mai dificile. Unitatea lor, curajul, sacrificiul şi ajutorarea celor neputincioşi i s-au părut lui Vulcănescu un nesecat izvor de miracole. În celulă cu un condamnat la moarte, Vulcănescu a văzut întruchiparea baladică, senină, liniştită, aşteptând cu împăcare execuţia. El spera că, din încleştarea şi suferinţele închisorilor, cei ce vor ieşi în libertate vor fi purtători ai unui adevărat tezaur spiritual pentru tipul de om nou, forjat în cuptoarele chinurilor. De vor pieri cu toţii, în închisori, legenda lor va avea tăria veacurilor...

III. Procesul de fermentaţie a unei noi lumi româneşti

Întreaga colectivitate a deţinuţilor politici a trecut prin ciurul experienţelor, prin probele cele mai aspre, prin confruntarea propriilor lor idealuri, atitudini, înţelegeri şi metode politice de lucru. În focul acestor probe, fiecare şi-a revizuit poziţiile şi temeiurile de acţiune politică pentru viitor. Nu odată România a trecut prin perioade de invazii şi distrugeri, dar neamul românesc şi-a găsit, prin el şi prin suferinţele lui, noi căi de ieşire din impas. Dumnezeu apără neamurile care sunt cu El. Deţinuţii politici din România (şi cu ei ţara - o imensă închisoare) şi-au implântat în Dumnezeu *conştiinţa misiunii lor*.

Comunicările noastre au fost apoi întrerupte. Prietenul nostru fusese mutat în altă celulă. Dar l-am întâlnit pe Mircea Vulcănescu, nu mult după aceea, în spitalul din închisoarea Aiud. Eu, pentru o operaţie de apendicită acută, el cu o pneumonie; era în pragul morţii. Nu stăteam împreună, însă îl vedeam ori de câte ori ieşeam pe coridor. Ne făceam semne cu mâna, fără să schimbăm vreun cuvânt. Starea lui era sfâşietoare. Din omul bine făcut rămăsese o epavă, cu ochii adânciţi în orbite, dar nestinşi, de parcă ardeau în ei misterele lumii şi, cărora o viaţă întreagă încercase să le înţeleagă chipul şi noima. Numai o dată am reuşit să-i strâng mâna. M-a privit tăcut, învăluindu-mă cu privirile lui pătrunzătoare, apoi mâinile lui amândouă au cuprins mâinile mele, ca un ultim salut. M-a cutremurat acest ultim mesaj de prietenie. Curând, la câteva zile, am aflat că Mircea Vulcănescu, marele gânditor, marele om, marele oracol, a plecat în lumea cealaltă. *Încă văd şi încă plâng...*

«DIVINA COMEDIE» ÎNTR-O NOUĂ VERSIUNE ROMÂNEASCĂ

de Răzvan Codrescu

1 Pe calea vieţii-ajuns la jumătate,
m-aflai pierdut într-o pădure deasă,
căci drumul drept lăsasem a-l străbate.
4 Mi-e greu să-i fac urgia înţeleasă,
iar gîndul ei şi azi mă înfioară,
căci vai de cel ce-n bezna-i se îndeasă!
7 Cu moartea poate s-o asemăn doară;
dar pînă-a spune cum scăpai cu bine,
grăi-voi de-alte cîte se-ntîmplară.
10 Nu-i chip să desluşesc cum se cuvine
intrarea-n ea, căci duhul mi-adormise
de cum lăsasem drumul bun a-l ţine.
13 Dar mi-amintesc că pasul meu se-oprise
unde sfîrşea pădurea-nfricoşată
şi-un deal semeţ în faţă-mi răsărise;
16 privind în sus, văzui că-i îmbrăcată
spinarea lui în darnica lumină
ce calea dreaptă pururi ne-o arată.
19 Simţii atunci cum spaima se alină,
ce inima adînc mi-o pătrunsese
în noaptea-aceea de amaruri plină.
22 Şi ca şi cel ce din talazuri iese
şi-nfiorat priveşte înapoi,
suflînd din greu, prin ce noian purcese,
25 aşa şi eu, cu spaima încă-n toi,
privii în urmă valea-mpădurită
ce n-a cruţat pe nimeni pîn'la noi.
28 Mi-am tras puţin suflarea vlăguită
şi-am prins să urc, punînd temei mai tare
pe talpa ce-ndărăt era proptită.
31 Ci iată că-ncepînd să sui, îmi sare
în faţă o panteră iute foarte,
bălţată toată cît era de mare.
34 Cum nu se da din calea-mi la o parte,
ci mă mîna-ndărăt cu-a ei privire,
fu cît pe-aci să fug, speriat de moarte.
37 Stăteau în ceruri zorii a mijire
şi soarele suia cu-aceleaşi stele
ce-l însoţeau cînd veşnica iubire
40 făcu-nceput minunilor acele;
ai zilei zori şi dulcea primăvară
dădură nou temei speranţei mele
43 că pot scăpa de dezmăţata fiară;
dar nu-ntr-atît să nu mă înspăimînte
un leu ţîşnit alături într-o doară.
46 Acesta parcă sta să îşi împlînte
în mine colţii, crud la-nfăţişare,
că şi văzduhu-a prins să se frămînte.
49 Şi o lupoaică jigărită care
părea de mii de pofte-mpovărată
şi multe neamuri duse la pierzare.
52 Aceasta, cu privirea-i încruntată,
îmi risipi de tot nădejdea bună
de-a mai răzbi pe culme vreodată.
55 Şi ca şi cel ce bucuros şi-adună
comori, iar dacă vremea le preface
în scrum, începe jalea să-l răpună,
58 la fel nici mie fiara nu-mi da pace,
ci m-alunga,fîşie cu fîşie,
pe unde-n veci lumina zilei tace.
61 Şi cum zăceam în locul de urgie,
un stat de om a prins să mi se-arate,
de cît tăcuse mut părînd să fie.
64 Cînd îl văzui pe-acea pustietate,
strigai la el: "Îndură-te de mine,
de-i fi aievea sau nălucă poate!".
67 "Nu-s om", răspunse, "dar am fost ca tine;
părinţii mei în Mántova-au trăit,
sînge lombard curgîndu-le prin vine.
70 Tîrziu sub Cezar eu m-am zămislit
şi sub Augúst în Roma dac-am stat,
doar zei ce mint pe lume-am pomenit.
73 Poet am fost de fel şi l-am cîntat
pe-acel troian ce străbătut-a marea
cînd mîndrul Ilion s-a fost surpat.
76 Dar tu, de ce te-ndupleci cu pierzarea?
De ce n-o iei spre piscul de lumină
ce-i început a toată desfătarea?".
79 "Virgil eşti oare, acea fîntînă lină
ce izvorăşte fluvii de cîntare?",
rostii, cu vocea de sfială plină.
82 "O, tu, slăvită-a barzilor splendoare,
zălog să-mi fie dragostea fierbinte
cu care te citii fără-ncetare!
85 Tu eşti maestrul meu şi-al meu părinte;
de-s lăudat, eu luai din ale tale
plăcutul stil de-a măiestri cuvinte.
88 Priveşte fiara ce m-a-ntors din cale
şi-ajută-mă, tu, mare-ntre-nţelepţi,
căci tremur tot de groaza feţei sale!".
91 "Pe alte căi se cade să te-ndrepţi",
răspunse el, văzînd că-ncep a plînge,
"de vrei să-ţi porţi departe paşii drepţi;
94 căci fiara ce acum nădejdea-ţi frînge
nu lasă om să-i treacă dinainte,
ci-n colţii ei pe orişicine-ar strînge;
97 din fire rea, nicicînd nu se dezminte
şi-o stăpîneşte-o poftă-aşa nebună
că-i e, mîncînd, mai foame ca-nainte.
100 Cu multe dobitoace se-mpreună
şi înc-or mai urma, pîn-o să vie
Copoiul, ca în chinuri s-o răpună.
103 El n-o avea lumească avuţie,
ci duh curat şi dragoste-arzătoare,
iar neamul dintre Feltre o să-i fie.
106 Va izbăvi Italia pentru care
Eurial şi Niso-au fost să piară,
şi Turnus, şi Cammilla-ntre fecioare.
109 Pe goană el va pune cruda fiară
şi în infern pe veci o s-o înece,
de unde pizma o zvîrlise-afară.
112 Pe unde eu gîndesc a te petrece,
urmează-mă şi bine o să-ţi fie,
căci pragul celor veşnice l-om trece;
115 Vei auzi şi vei vedea-n urgie
cum plîng acei care-au trăit odată
şi-şi roagă-a doua moarte să le vie.
118 Vedea-vei şi pe cei ce se desfată
în flăcări, cu nădejdea c-or pătrunde
şi ei cîndva în fericita ceată.
121 Iar de vei vrea să urci mai sus, pe unde
nu-s vrednic eu să calc, te voi lăsa
în grija altui duh, ce-n slăvi se-ascunde.
124 Cum nu fusei părtaş la legea sa,
nu vrea-mpăratul cerului prin mine
să intre în cetatea-i cineva.
127 De-acolo cîrma lumii-ntregi o ţine
şi-acolo-i tronul lui, mai sus de toate:
ferice-i cel pe care-l ia la sine!".
130 I-am zis atunci: "Te-ndură şi mă scoate,
pe Dumnezeul ce ţi-a fost străin,
din pacostea pădurii blestemate;
133 pe unde zici, îngăduie-mi să vin,
să văd şi poarta raiului rîvnit,
ca şi pe cei ce-ndură-atîta chin!".
136 Porni atunci şi îl urmai smerit.

Dante Alighieri

Dante Alighieri (1265-1321), autorul, acelei **Commedia** *(în sensul de panoramă a moravurilor unei lumi) pe care primul său biograf, Giovanni Boccaccio, o va numi "divina", rămîne probabil nu doar cel mai important scriitor al Evului Mediu apusean, ci şi cel mai mare poet al tuturor timpurilor. Între "***Divina** *Comedie" a lui Dante şi "Comedia* **Umană***" a lui Balzac se înscrie întreaga dinamică a mentalităţii europene dinspre* **teocentrismul** *spiritualismului medieval spre* **antropocentrismul** *pozitivismului modern. Cunoaşterea operei Marelui Florentin, sinteză genială a gîndirii şi artei medievale, ne trimite spre o confruntare pilduitoare cu "paradisul pierdut" al culturii creştine; în oglinda măreţiei sale ne putem vedea mai limpede tragica decădere...*

Divina Comedie *a cunoscut mai multe tălmăciri româneşti. Cele mai răspîndite versiuni versificate sînt cea a lui G.Coşbuc şi cea a Etei Boeriu. Utilă rămîne şi transpunerea în proză a italienistului interbelic Alexandru Marcu. În aceste condiţii, cum se motivează osteneala unei noi versiuni? În toate culturile serioase, capodoperele literaturii universale beneficiază de traduceri repetate, fiecare valorificînd experienţa celor anterioare şi încercînd să aducă un spor în raport cu originalul şi cu exigenţele estetice ale limbilor respective. Retălmăcindu-l astăzi pe Dante în româneşte, aduc un omagiu implicit tuturor celor ce s-au ostenit înaintea mea şi cărora le sînt profund îndatorat. Îmi îngădui să cred că am făcut măcar o jumătate de pas înainte în ce priveşte apropierea - în formă şi în fond - de textul italian, al cărui farmec este inegalabil; calea rămîne deschisă viitoarelor desăvîrşiri, de care nu am îndoială că alţii se vor învrednici, pe cît cu putinţă, în deceniile următoare.*

Ofer deocamdată cititorilor "Punctelor Cardinale" cîntul întîi din **Infernul** *dantesc (care funcţionează, de fapt, ca un cînt introductiv al întregului poem). Dincolo de pretextul epic, avem de-a face cu o alegorie morală, destul de transparentă pentru conştiinţa creştină. Dante însuşi ne îndeamnă (***Infernul**, *IX, 61-63):* O voi, ch'avete gl'intelletti sani, / Mirate la dottrina che s'asconde / Sotto il velame degli versi strani! *("O, voi, ce-aveţi isteaţă cugetare, / Aminte luaţi la tîlcul ce se-ascunde / Sub vălul stihuirilor bizare!").*

(R.C.)

SPIRITUALITATE ȘI VALORI ROMÂNEȘTI

ROMFEST '94

Los Angeles, California, 25-28 august 1994

Inaugurat în 1988, **Romfest**-ul a dovedit de-a lungul anilor, că este o sărbătoare a românilor de pretutindeni, indiferent de crezurile lor politice și ideologice (în afară de comuniști, bineînțeles). Anul acesta a ajuns la a patra ediție, devenind deja o tradiție. Cu această ocazie organizatorii, mereu acuzați de exclusivism și de extremism, au dovedit că sunt disponibili pentru dialog cu toți aceia care luptă împotriva comunismului și a sechelelor acestuia precum și pentru colaborarea cu toate forțele care se străduiesc realmente să scoată țara din impasul în care a fost adusă de lunga și nefasta guvernare comunistă.

Romfest '94 a fost, în fond, un fel de prelungire a *Symposionului* care a avut loc la Paris în perioada 20-23 mai 1994 pe tema: **"Exilul românesc. Identitate și conștiință istorică"**, în sensul că, atât o manifestare, cât și cealaltă, au avut drept scop adunarea laolaltă a românilor din exil și a celor din opoziția din țară pentru a se cunoaște mai bine și pentru a-și conjuga eforturile în lupta pe care și unii și alții o duc pentru asanarea morală a societății românești și pentru scoaterea țării din mizeria materială în care se află. Și la Los Angeles, ca și la Paris, baza comună a discuțiilor a constituit-o atitudinea anticomunistă a tuturor participanților. Căci, după cum remarca unul dintre participanți, opoziția din România nu-și are, în această perioadă istorică, rațiunea de a exista dacă lupta ei este doar o simplă luptă pentru putere și nu are și o puternică componentă consecvent anticomunistă.

Dacă la Paris discuțiile au fost axate pe situația românilor din exil, scoțându-se în evidență cu predilecție realizările lor, la Los Angeles accentul a fost pus pe situația actuală din țară. De altfel, acesta a fost și subiectul cu care au debutat lucrările propriu-zise ale **Romfest**-ului, odată cu masa rotundă de vineri 26 august cu tema: **"Situația actuală din România"**.

Lucrările acestei manifestări românești s-au desfășurat în sălile de conferințe ale hotelului "Embassy Suites" (8425 Firestone Boulevard, Downey, California), unde, de altfel, invitații au și fost cazați. Cu toate că Los Angeles-ul este greu accesibil, chiar și celor stabiliți pe coasta estică a Statelor Unite sau în Canada, participarea a fost totuși impresionantă, atât ca număr, cât și ca prestanța a personalităților prezente. Ca și *Symposionul* de la Paris, **Romfest** '94 a adunat laolaltă nume cunoscute, atât din exil cât și din țară, oameni de diferite vârste și de diferite orientări, personalități angajate în lupta politică sau numai în lupta de idei.

Din țară au fost prezenți: d-l Octavian Paler, d-na Ana Blandiana, d-l Petre Mihai Băcanu, d-l Marcel Petrișor (toți prezenți și la Paris), d-na Lucia Hossu Longin, d-l Nicolae Cerveni, d-l Mihai Grama, d-l Ion Bădărcă și alții mai mult sau mai puțin cunoscuți, care au făcut un real efort pentru a se deplasa în acest colț îndepărtat de lume; spicuim câteva nume din exil: părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa, președintele Comitetului Internațional **Romfest**, profesorul Ilie Smultea, președinte al Comitetului local, profesorul Ion Halmaghi, George Bălașu și Mihaela Moisin de la "Cuvântul Românesc", inginerul Nicolae Pora, unul din principalii sponsori ai **Romfestului**, arhitectul Dan Păun, publicistul George Donev, profesorul Eugen Popescu și mulți alții, majoritatea din America și Canada; exilul european a fost mai slab reprezentat numeric.

Întrucât manifestarea a fost slab mediatizată în țară, în cele ce urmează, vom trece succint în revistă desfășurarea lucrărilor făcând, în același timp, și câteva observații și considerații generale.

După cum am amintit deja, lucrările festivalului au debutat vineri 26 august, cu o masă rotundă având ca temă **"Situația actuală din România"**, după ce, cu o seară înainte (joi 25 august) la o recepție care a avut loc în holul hotelului "Embassy Suites", gazdele s-au întreținut cu oaspeții, prilej de noi prietenii, întâlniri, reîntâlniri și aduceri aminte.

La masa rotundă amintită, s-au pus întrebări, s-au formulat răspunsuri și s-au stabilit modalități de colaborare între românii din exil și reprezentanții opoziției din țară. Discuțiile au oferit prilejul d-lui Paler să-și expună (ca și la Paris) și să-și argumenteze, cu luciditate, pesimismul său constructiv, iar d-nei Ana Blandiana să-și manifeste optimismul său sincer (dar naiv) în legătură cu viitorul opoziției din România. Cu această ocazie, au ieșit la iveală și unele mai vechi metehne ale clasei politice românești, demersul politic al unora dintre participanți alunecând cu ușurință în *politicianism*: de exemplu, d-l Petre Mihai Băcanu care și-a expus și aici (ca și la Paris) doleanța legată de cele o mie de tractoare cu care ar putea determina electoratul românesc să voteze cu opoziția. De asemenea, discuțiile au scos la iveală și divergențele existente în sânul Convenției Democrate, despre care un participant afirma, într-o discuție particulară, că nu sunt nici divergențe ideologice, nici programatice și nici măcar de interes, ci sunt izvorâte din orgoliile exacerbate ale unor lideri politici.

A doua zi, sâmbătă 27 august, lucrările au continuat pe secții: *Istorie, Politică, Religie, Tineret*. Au fost ținute o serie de comunicări și au avut loc dezbateri pe marginea acestora. Reușita festivalului ni s-a părut a sta în faptul că invitații din țară au avut ocazia să cunoască și o altă fața a exilului și anume, **"exilul luptător"**, pe "deștărați" cum i-a numit cineva pe acești pribegi care și-au pus viața în slujba unui ideal care este și idealul invitaților din țară. Dacă aceștia le-au înțeles mesajul și l-au acceptat și dacă această acceptare a fost una sinceră sau numai una de circumstanță rămâne de văzut.

Seara, după închiderea lucrărilor, a avut loc un spectacol artistic la care și-au dat concursul artiști (profesioniști și amatori) din exil.

A doua zi, duminică 28 august, dimineața, invitații au participat la slujba religioasă oficiată de preoții Gheorghe Calciu-Dumitreasa și Constantin Avramescu în curtea bisericii Sf.Maria din Anaheim, aflată încă în faza finală de amenajare. După amiază a avut loc banchetul de adio și adoptarea *declarației oficiale* a **Romfest**'94, intitulată **"Declarația de la Los Angeles"**, pe care o publicăm în continuare.

Demostene ANDRONESCU

DECLARAȚIA DE LA LOS ANGELES

Suntem conștienți că actuala criză din România nu este doar o criză politică și economică. Este o criză morală de mari proporții, în care prosperă politicianismul, minciuna și corupția, punând în pericol însăși identitatea noastră națională.

Mizeria, dezamăgirile și demagogia, duse la exasperare de actualul regim au avut drept rezultat devalorizarea încrederii Românilor în democrație, în economia de piață, în șansa de a regăsi autenticitatea ființei noastre naționale, după diabolica acțiune de deznaționalizare pusă în practică de regimul comunist.

Ceea ce ne determină să vedem în actualul regim din România un regim vinovat este, înainte de toate, convingerea că el este un regim antinațional. Câtă vreme acest regim va rămâne la putere, viitorul țării va fi în pericol.

Românii din exil știu că orice schimbare politică se decide în țară. Dar aceasta nu ne dă dreptul la nepăsare. Suferim pentru suferințele țării și vrem să ne oferim în mod concret sprijinul pentru ca, în sfârșit, România să iasă din tragedia impusă, la umbra tancurilor sovietice, de regimul comunist.

Considerăm de aceea că principala noastră problemă de conștiință în momentul de față, este solidarizarea tuturor forțelor care recunosc că interesele țării trebuie să fie puse deasupra oricărui interes de partid sau personal. În plus, considerăm esențială aplicarea punctului 8 din Proclamația de la Timișoara. În acest sens:

a) Luptăm ca România să revină la matca ei firească, care a fost întreruptă de către comunism.

b) Românii din exil sunt gata să sprijine toate inițiativele utile pentru conservarea identității naționale și să ajute, material și moral, acțiunile care au acest scop.

c) Considerăm că grija față de valorile românești nu este facultativă pentru nici un guvern. Cerem de aceea să înceteze nepăsarea pe care o arată actualele autorități valorilor spirituale românești din exil. Credem cu tărie că refacerea spirituală a țării după urgia comunistă nu este posibilă fără o reconciliere totală a Bisericii Ortodoxe Române și a Bisericii Unite de la Blaj, care au pus bazele României Mari și au menținut raporturi bune pe dimensiunea națională.

d) Respingem dezinformarea celor care pretind că prizonierii de război americani din lagărele românești au fost schingiuiți și mutilați de către Români.

e) Românii din exil privesc cu îngrijorare starea actuală din România care duce la compromiterea valorilor democrației și își exprimă încrederea că toți patrioții din țară vor găsi resursele necesare pentru a evita o nouă cădere în silnicia comunistă și pentru a întemeia o nouă renaștere a țării.

f) Condamnăm indiferența autorităților de la București și Chișinău față de primejdia înstrăinării pe mai departe a unui pământ românesc- Basarabia - și față de soarta patrioților din grupul Ilașcu, întemnițat la Tiraspol. Condamnăm indiferența regimului de la București față de frații români de peste hotare, abandonați politicii de deznaționalizare a statelor din Balcani. Cerem restaurarea drepturilor Românilor de peste hotare, conform tratatelor internaționale semnate cu țările din Balcani, tratate care au funcționat până la instalarea regimului comunist din România.

g) Chemăm pe toți Românii cărora nu le este indiferentă soarta țării, să nu se lase amăgiți de nimeni și de nimic, într'un moment de răscruce pentru România, cum este acesta.

h) Ne adresăm îndeosebi tinerilor, deoarece viitorul lor depinde de viitorul Romăaniei. Patriotismul înseamnă a face din Romăania o țară cu adevărat democratică și prosperă, a șterge toate umilințele care au făcut din țara noastră o excepție tragică a Estului european, în pericol să rămână în zona de influență a Moscovei.

i)Sugerăm Romăanil r aflați în exil care au posibilități materiale să investească în activități economice în România. Singura condiție de care ar trebui să țină seama este de a nu-și folosi capitalurile în favoarea regimului, ci în favoarea prosperității țării. Solicităm actualei Puteri să asigure prin lege garanții și înlesniri pentru investitorii români. Aceasta va contribui la păstrarea caracterului românesc al capitalurilor din economia României. Trimitem gândul nostru curat tuturor Românilor, care, oriunde s'ar afla, au aceeași patrie de suflet, ROMÂNIA.

28 August 1994

COMITETUL INTERNAȚIONAL ROMFEST
PREȘEDINTE,
Pr.Gh.Calciu

COMITETUL LOCAL ROMFEST
PREȘEDINTE,
Prof.Ilie Smultea

DIMENSIUNEA TRANSCENDENTĂ A POLITICULUI (III)

MIŞCAREA LEGIONARĂ

CONSTANTIN IORGULESCU

O întrebare stăruie; rămâne de multă vreme neridicată, deşi pare a se afla pe buzele multora, gata în orice clipă să fie rostită. Totuşi nimeni n-o pune. Timpul trece şi tăcerea devine stânjenitoare. Sunt mulţi cei care, atunci când se privesc, şi-o citesc în ochi, unii altora. o simt aproape fizic, mereu prezentă.

De ce este atâta tăcere în jurul acestei probleme? Ce pecete, pusă pe gură, sau ce resort, din interior, apasă atât de tare încât îi împiedică rostirea? Ce teamă veche paralizează limbile, îngheaţă cuvintele? Şi asta de bună bucată de vreme!

După ezitări şi reticenţe, punerea problemei n-ar mai trebui amânată, căci prelungirea acestei situaţii naşte, la rându-i, alte nedumeriri; suspiciuni. Care să fie cauza acestei lungi şi suspecte reţineri? Nu s-a ajuns, încă, la o formulare satisfăcătoare? Nu poate fi ridicată decât de un anume om şi încă nu s-a ivit acesta? Sau, după atâta întârziere şi aşteptare, lucrul a devenit dificil, imposibil, poate?

Călătoream într-un tren de navetişti, cu vagoane fără compartimente. Cum cei mai mulţi dintre călători se cunoşteau între ei, discuţia era aproape generală, se vorbea tare. Ascultam remarcile, ironiile, vorbele în doi peri referitoare la cele ce-i preocupau: salariile, inflaţia, şomajul, politica; cea văzută la televizor. Îmi reţineau atenţia, cu limbajul lor colorat, observaţiile pertinente, adesea surprinzătoare, dar mai ales cu cele ce se povesteau: întâmplări, fapte din întreprinderi, de la locurile lor de muncă, ce dovedeau că situaţia nu s-a schimbat prea mult: aceeaşi incompetenţă, hoţie şi nepotism ca în epoca precedentă, practicate doar mai pe faţă, mai fără nici o frică; de ruşine nici nu poate fi vorba.

Trenul oprea în staţii. Unii coborau, ceilalţi, antrenaţi în discuţii, continuau până le venea rândul să coboare. La una din opriri s-a ridicat şi cel ce stătuse pe bancă în faţa mea, un muncitor îmbrăcat într-o salopetă veche dar bine spălată, curată. Până atunci tăcuse şi ascultase, într-un fel de dezacord cu cei ce discutau politică şi glumeau. În picioare fiind, a fost întrebat ceva. N-am auzit întrebarea. Răspunsul da, pentru că l-a dat tare, să audă toţi: ''*Debandada cea mare e-n capul vostru! Nu există astăzi decât trei posibilităţi ca să scoţi România din mlaştină: Armata, Regele sau Legiunea. Alegeţi!*'' Şi fără altă vorbă s-a îndreptat spre uşă unde începuseră să coboare.

M-am uitat după el încercând, abia acum, să-l văd mai bine. Să fi avut către cincizeci de ani, nu mai mult. Nu putea fi unul din foştii legionari; pe vremea lor nici nu era născut. Mi-am întors privirea către cei rămaşi, aşteptând un comentariu. Nimeni n-a mai spus nimic, n-au mai reluat discuţia întreruptă. De ce oare când cineva se referă la legionari se face linişte? E ştiut că de mai bine de şaizeci de ani toate regimurile care s-au succedat, fie că erau "*burgheze*", militare sau "*proletare*", toate i-au arestat, i-au scos în afara legii, i-au condamnat, i-au împuşcat fără judecată, cât le-a stat în putinţă, i-au exterminat.

Cum să explici acest consens, această sinistră înţelegere în urmărirea şi distrugerea legionarilor? Au fost ei nişte delincvenţi, nişte declasaţi, oameni fără căpătâi, vagabonzi care au săvârşit fapte infamante, crime? Nicidecum! Erau elevi, studenţi, profesori universitari, intelectualii satelor, dar şi ţărani şi muncitori de frunte, mulţi dintre ei răniţi şi decoraţi pentru vitejie în cele două războaie mondiale. Atunci de ce au fost urmăriţi cu atâta înverşunare, şi exterminaţi, moral sau fizic, cu atâta metodică necruţare?De ce, de la apariţia lor şi până astăzi, toate guvernările s-au silit să facă să dispară şi ultima rămăşiţă a acestei organizaţii prin lichidarea membrilor ei? E aproape de neînţeles. Toată ura care se revărsa asupra lor venea din sfera puterii. De ce-i era frică acesteia de ei? Avea de partea ei armata, poliţia, băncile, industria, proprietăţile şi restul partidelor. Atunci de ce se puteau teme? De întruniri şi cîntece?

Eu cred că guvernanţii, toţi, s-au temut de comparaţie. Legionarii nu trebuiau să existe pentru ca lumea să nu-i pună alături de ceilalţi politicieni. Omul de rând are ochiul ager şi sigur. Repede a şi făcut diferenţa căci unii, cu mâinile lor, construiau diguri, cămine, biserici în timp ce ceilalţi dădeau recepţii bogate pentru străini, din sărăcia ţării. La ultimele alegeri libere, ţinute la 20 decembrie 1937, legionarii lui Corneliu Codreanu au ieşit pe locul trei, după liberali şi ţărănişti. Ţara începea să înţeleagă dar era târziu, trupul ţării a început să fie sfârtecat. Au urmat trupele lui Hitler, tancurile sovietice, şi apoi lunga perioadă de beznă care, ca un superlativ al minciunii ce era, s-a numit "epoca lumină". În tot acest timp legionarii au fost urmăriţi în oraşe, sate, pe munţi. Cei care n-au fost împuşcaţi au fost aruncaţi în temniţe, au fost trecuţi prin reeducările de la Piteşti, Gherla, Aiud şi n-au fost lăsaţi decât atunci când, fizic, erau nişte epave. Şi după aceea, pe cei consideraţi încă periculoşi pentru "*siguranţa statului*", cu o injecţie, cu o pastilă, sau câţiva pumni ştiinţific plasaţi îi reduceau la eternă tăcere.

Dar a trecut vremea şi plăcile tectonicii politice s-au mai mişcat.

Ce-a mai rămas azi, din Mişcarea Legionară? E întrebarea de atâta vreme ocolită, amânată, dar care se ridică asemeni unui val mare, gata să se spargă şi să inunde; din tensiuni acumulate îşi adună puterea.

Dacă n-a dispărut cu totul, dacă astăzi Mişcarea Legionară este mai mult decât o sumă de amintiri, dacă ideile enunţate de Comandanţii Bunei Vestiri şi devenite, în trei sferturi de veac de luptă, doctrină, mai au azi un suport în realitate, dacă puterea de jertfă şi credinţa legionară nu au secat cu totul, atunci Legiunea trebuie să se ridice, să iasă în arenă. Faptul că în România "*democratică*" de astăzi e interzisă, pe motiv că ar fi de "*tip fascist*", când profasciştii sunt în guvern şi nepoata lui Mussolini în parlamentul Italiei, e o exagerare la fel de rizibilă ca surâsul perpetuu al preşedintelui Iliescu, ce se dovedeşte caraghios până şi în prostie.

Scăderea nivelului de viaţă, simţită de marea mulţime a cetăţenilor pe propria piele, creşterea alarmantă a infracţionalităţii, dispariţia nu numai a practicilor cinstite dar şi a oricărei urme de simţ moral face ca reapariţia Mişcării Legionare, *cu nedezminţita-i linie românească, cu comandamentele ei strict etice, cu neabaterea, sub jurământ, de la "înalta linie morală"*, să fie de stringentă necesitate. Şi, lumea simplă, nepolitică, începe s-o simtă.

Sunt păreri că ar fi timpul ca legionarii să ridice, ei înşişi, problema legionară; s-o pună în public, să coboare în areopag, să se supună judecăţii tuturor, cu date şi fapte. De zeci de ani, o imensă cantitate de neadevăr e vehiculat: strecurat din minciună şi bârfă în literatură şi film, trecut apoi tiptil în manualele de "*istorie*", în speranţa că ceva tot o să rămână. Decăderea morală a ţării e comparabilă, ţine pasul, cu decăderea morală a lumii. E sectorul unde avem nivel mondial: măcinarea principiilor, merge mână-n mână, cu răstălmăcirea faptelor şi falsificarea valorilor. E timpul să spunem şi lucrurilor şi oamenilor pe nume. E timpul, cât mai e, să distingem între viteaz şi laş, între sârguincios şi puturos, între om şi caricatura de om. Este scris: "*Îi veţi cunoaşte după roadele lor*" (MATEI 7, 16). Astăzi, după trecerea timpului, putem judeca pe fiecare după adeveritul spuselor, după faptele, după roadele lui.

Mişcarea Legionară, e timpul să-şi expună ea însăşi punctele de vedere. Se vorbeşte, neautorizat, în numele ei. Unii afirmă public că, în situaţia actuală, numai legionarii mai pot face ordine, curăţenie. Dintre cei ce fac astfel de afirmaţii unii s-ar putea să fie cinstiţi, aşa să şi creadă. Dar sunt destui ticăloşi cu vechime care, începând cam tot aşa, strecoară în continuare că legionarii i-ar împuşca pe toţi cei pătaţi cu zeama roşie a comunismului. Şi cum puţini sunt cei ce se ştiu fără pată, deşi majoritatea lor doreşte redresarea şi prosperitatea ţării, nu îndrăznesc să facă pasul spre necomunism, mai amână, mai aşteaptă. Şi astfel confuzia continuă, incertitudinea persistă, şi cu ea bunăstarea pescuitorilor în noroioasa apă a politicii.

În faţa imensei cantităţi de neadevăr aflat în circulaţie, în faţa copleşitoarei doze de rea-credinţă, limpezirea nu poate fi decât dificilă, de durată şi nici nu poate veni singură. De aceea, Mişcarea Legionară, câtă mai există, e chemată să-şi spună cuvântul în multele şi acutele probleme ale ţării. Luptând din prima zi a constituirii sale împotriva comunismului, neîncetând să-l denunţe ca pe ceea ce cu prisosinţă s-a dovedit a fi: organizaţie criminală autolegalizată, un banditism de stat, atrăgându-şi prin asta greul loviturilor, reuşind cu amarnice suferinţe şi cu suprem efort să supravieţuiască fără "*compromitere şi compromisuri*", Mişcarea Legionară este astăzi, dintre trecutele formaţiuni politice, poate, cea mai *îndreptăţită moral*, cea mai aptă să aprecieze corect starea actuală a ţării, să-i indice drumul de urmat pentru recăpătarea demnităţii, normalităţii. Şi totuşi, încă se păstrează tăcerea. Ce fac bătrânii legionari? Ce fac înţelepţii supravieţuitori ai atâtor prigoane, temniţe, plutoane de execuţie? Tăcerea lor stârneşte îngrijorare. E, deci, cât se poate de firească întrebarea ce şi-o pun mulţi: Ce-a mai rămas din Mişcarea Legionară?

Mult sau puţin, indiferent care ar fi răspunsul, un fapt este incontestabil: după aproape cinci ani de la răsturnarea de regim din decembrie '89, legionarii care se situau la alegerile din 1937 (ultimele recunoscute ca democratice) pe locul trei, după liberali şi ţărănişti, nu au reuşit încă să-şi înjghebeze partidul care să-i reprezinte, prin care să-şi exprime punctele de vedere, respectiv să reintre în viaţa politică. Era atâta nevoie de ei nu numai pentru ferma şi consecventa lor atitudine anticomunistă, cât pentru delimitările ce s-ar fi produs blocând, în parte măcar, locul foştilor internaţionalişti transformaţi, peste noapte, în extremişti de dreapta.

De ce stau legionarii, încă, în expectativă?

Explicaţii sunt destule: de la luarea în serios a interzicerii oficiale şi nevindecarea încă a rănilor pricinuite de ferocile şi succesivele reeducări la care au fost supuşi, până la dezgustul de a participa la un joc politic alături de specimene de cea mai abjectă extracţie cum sunt fostul poet de curte cu înfăţişare porcină, sau cel ce nu-şi poate dovedi apartenenţa la specia umană decât adresându-se celorlalţi cu :"măi animalule!"

În ţară există multă nehotărâre. Există confuzie, dar ce se vădeşte mai mult, ceea ce le depăşeşte pe toate celelalte, e anorexia, este lipsa de orice poftă; lehamitea. O cumplită oboseală sufletească bântuie. Dacă ar fi numai a oamenilor luaţi fiecare în parte, n-ar fi aşa de alarmant, am spune că se mai întâmplă, la anumite perioade. Se pare însă că avem de-a face cu o oboseală a întregului, că e vorba de o istovire a societăţii de o sleire a organismului naţiunii întregi; şi asta e rău!

Reflex, ne uităm în jurul nostru; ne întrebăm de cauze. Le căutăm departe deşi ele se află, cele mai multe, în răul ce-l purtăm fiecare dintre noi, bineînţeles trecându-ni-l cu vederea. Ne ascundem slăbiciunile, puţinătatea mintală, uscăciunea sufletească. Ne ascundem lipsa de dragoste de frate, virtutea subordonării, ascultarea, ce ne lipseşte. De unde izvorau toate astea în timpul Căpitanului de făceau atât de strălucitor spiritul legionar? Din puterea exemplului ce-l oferea: un om pentru eternitate. Eu n-am avut cum şi când să-l cunosc, dar strălucirea acestui mare spirit am văzut-o la mulţi ani după ce crezuseră că au stins-o, cu ştreangul şi glonţul, pe feţele celor ce-l cunoscuseră şi-i mai păstrau lumina. Pentru Ghiţă Pele amintirea că, pe când lucra la Casa Verde, a cărat mortar la aceeaşi targă cu Corneliu Codreanu (erau cam de aceeaşi statură) era mai preţioasă decât toate averile pământului. Ce conta viaţa de proscris pe care a dus-o de atunci: torturat în anchete, ţinut în lanţuri, hăituit, apărându-se cu arma în mână? Ce conta tortura prin foame şi sete când el băuse din aceeaşi sticlă de bere cu Căpitanul? O astfel de cinste, o aşa fericire, merita să fie plătită cu orice, şi cu viaţa. Şi a plătit-o. Fără să fie condamnat la moarte, comuniştii l-au scos din închisoare şi l-au împuşcat.

De multe ori m-am întrebat cântărind, comparând, marile spirite contemporane lui Codreanu, cum au putut acestea să i se subordoneze, să-i slujească atât de necondiţionat? Prin ce le-ar fi putut impune dacă nu ar fi fost înzestrat cu o putere ce venea de dincolo, din transcendent? Oare nu asta lipseşte mai mult oamenilor de azi, capacitatea de a sluji, darul de a recunoaşte cele ce vin de dincolo?

Să fi uitat legionarii că unitatea este primul atribut al lui Dumnezeu, fără de care nu poţi rămâne cu El? Să fi uitat că "spiritul de jertfă este esenţialul"?

FATALITATEA MIMETISMULUI

DOINA MARIAN

DICȚIONAR DE IDEI PRIMITE

4. SOCIALISM ȘI FRANCMASONERIE

Sintetizînd o serie de aspecte existente pînă la el, Lovinescu este pînă astăzi exponentul tipic al acelor intelectuali care susțin că România modernă este opera francmasoneriei și a ideologiei ei. Adept, după cum am văzut al unui determinism social și politic rigid, Lovinescu ajunge, odată cu "revoluționarii", la ideea că e fatal să-i imităm pe alții, pentru că e fatal să urmăm o anumită dezvoltare socio-politică, ce urmărește ajungerea la *"forma superioară a statului socialist"*; articulată cu teoria biologică a salturilor bruște, teoria politică a lui Lovinescu ajunge inevitabil să atribuie rolul de factor declanșator al perioadei moderne ideologiei ''revoluționare'' și francmasoneriei care se afla în spatele acesteia. Lovinescu nu demonstrează în nici un fel cum ar fi putut o sumă de idei, care nu aveau nimic a face cu structura poporului român, în condițiile în care ele erau apanajul celor mai puțin reprezentativi intelectuali ai săi, și în condițiile în care acest popor era în majoritate analfabet, să declanșeze mutații precum cele pe care i le atribuie. Adevăratul imbold al "revoluției" muntene de la 1848, ține să specifice Lovinescu fără echivoc, este influența francmasoneriei: *"Încă de la 1845, C.A. Rosetti, Ion și Dumitru Brătianu fuseseră admiși în loja masonică l'Athenée des Etrangers"* a celor mai cunoscuți republicani ai epocii, prestînd jurămîntul care, printre altele, conținea cuvintele *"jurăm să murim cu toții pentru învățăturile Maestrului"*; iată un jurămînt care nu se împacă nicicum cu "dragostea de patrie" care le este atribuită francmasonilor "revoluționari" care ar fi făurit România modernă. Nu poți să mori, în același timp, și pentru patrie, și pentru *"învățăturile Maestrului"*, deoarece numitele învățături nu au nimic în comun cu patria. Ca dovadă că unii "revoluționari" preconizau înfrățirea cu... ungurii (Bălcescu și Bolliac), iar alții reclamau suzeranitate turcească (Filipescu); la rîndul lui, Brătianu avea viziunea unei *"înfățișări a tuturor popoarelor europene într-o republică universală"* - idealul dintotdeauna al francmasoneriei: puterea universală, iar C.A.Rosetti, *"cel mai democrat"*, cum îl numește Lovinescu, deoarece e situat la... *"extrema stîngă"*, și-a petrecut tinerețea în *"cluburi și conspirații"*. În buna tradiție de a-și atribui tot ce înseamnă rezultat pozitiv în perioada modernă, francmasonii își atribuie realizări care nu le aparțin, sau cărora le-au fost chiar ostili; este cazul principiilor *"patrie"* și *"naționalitate"*. Arătam mai sus că jurămîntul față de "Maestru" nu se potrivește cu jurămîntul față de patrie; e adevărat că unirea principatelor s-a făcut din oportunitate politică și nu din "patriotism", dar asta nu înseamnă deloc că francmasonii ar fi... adus patriotismul; și istoria noastră o dovedește din plin. Mai mult decît atît, prezența unor boieri luminați și iubitori de țară printre pașoptiști, fără să fie francmasoni, nu face decît să dovedească că patriotismul este o constantă valorică și nicidecum o rezultantă a ideologiei ''revoluționare''. Trezirea conștiinței naționalităților, pe care și-o atribuie de asemenea francmasonii este, tocmai pe dos, reacția fermă a acestora la ideea francmasonică a veacului 18, conform căreia toate popoarele ar trebui să aibă o constituție identică, pentru a avea astfel visata uniformitate a lumii.

Citită astăzi, după coșmarul comunist, încercarea lui Lovinescu de a preamări *"marea" Revoluție franceză* (unul dintre cele mai sîngeroase episoade din istoria omenirii) și *socialismul marxist* (care a generat cea mai întinsă - în timp și în spațiu - teroare ideologică, toată această sinteză cu aparență de onestitate, prin care Lovinescu îngrămădește toate argumentele în îngustul pat procustian al ideologiei, făcînd ca totul să decurgă din Revoluția franceză, este un prilej de tristețe cu deosebire întrucît se găsesc, pînă astăzi, nu puțini care să le propage în continuare. Nu atît afirmația că ideologia ''revoluționară'' ar fi *"punct de plecare al formației civilizației române"* (care civilizație? cea care culminează cu Casa poporului?) este supărător; ea este o afirmație hazardată, printre sutele de afirmații hazardate ale acestei cărți; ci teza de dincolo de ea: aceea că *doar* Revoluția franceză ar fi sursă de progres, că *doar* francmasoneria ar fi responsabilă de civilizație și că, în ce ne privește, destinul nostru ca popor e *doar acela de a imita, pentru că nu putem exista prin noi înșine.*

Scrisă în anii '24-25, cînd socialismul părea biruitor și părea ideologia viitorului, prin rîvna stranie de a-i fundamenta socialismului o îndreptățire națională (căci tradiție nu putea avea), ca singură cale posibilă de urmat, deoarece ar fi ideologia mîntuitoare care ne-a scos din *"obscurantism"*, această întîmpinare iresponsabilă a socialismului biruitor, cu *prețul sacrificării a tot ce înseamnă valoare și perenitate în cultura și în spiritualitatea națională*, este, în ultimă analiză, o capodoperă de oportunism. *"Sovietismul"*, cum îl numește Lovinescu, *idealul unei Europe socialiste sovietizate*, în anul de grație 1925, cînd scria rîndurile de mai jos, *-atîta vreme cît primul lagăr de exterminare sovietic data din 1921*, și care este o realitate prea atroce ca Lovinescu să nu fi avut cunoștință de ea, - face din el, dimpreună cu floarea de stînga a unei intelectualități care-și doarme somnul blînd legănat de Internaționala, de peste un veac, pînă în ziua de astăzi, un complice al crimei roșii. La 1900 încă s-ar mai fi putut inventa o scuză; *la 1925, preamărirea sovietismului este complicitate la crimă.* Dovedibilă explicit: *"Aparent paradoxală, această atitudine de a pune propaganda internațională înaintea propriei existențe, izvorăște din conștiința clară a interdependenței popoarelor moderne. Consolidarea Rusiei bolșevice în mijlocul unei Europe burgheze ar reprezenta o situație fără perspectiva duratei. Succesul revoluției nu depinde așadar, de organizarea în cadrele sale interne, ci de propagarea sa în celelalte state ale Europei, ce trăiesc prin forța împrejurărilor într-o strînsă solidaritate socială. Sovietismul nu-și joacă existența la Moscova, ci la Berlin, Londra sau Paris. Numai cînd va izbîndi și în celelalte țări civilizate, numai atunci își va asigura viață și în Rusia; propaganda internațională nu pleacă din dragostea pentru omenire, ci numai din instinctul de conservație. Fenomenul nu e, de altfel nou; Revoluția franceză s-a folosit de aceleași mijloace de propagandă"*. (Vol.III, cap.VIII).

Roadele tezelor lovinisciene se întîlnesc și astăzi la o bună parte a intelectualității. Descoperim mai multe categorii ale celor care le acceptă:

- mai întîi, ignoranții, care lecturează scrierea și, neavînd minimum de cultură și de informație, le iau drept adevărate;
- în al doilea rînd, cei care au interes să rescrie istoria națională;
- în al treilea rînd, cei care, avînd suficiente cunoștințe să le verifice, le acceptă totuși din *comoditate* și dintr-un *minimalism în materie de morală*, pe care nu ezită să-l înfățișeze în propriile lor scrieri și în luările publice de cuvînt; este, fără îndoială, deprimant să vezi un răsfățat discipol al lui Noica, coborîtor așadar în linie directă, spiritualicește, din Nae Ionescu, exhibînd public idei francmasonice trecute prin Lovinescu sau încercînd să dea aspect de sistem "minimalismului" său etic.

*

Unitatea mondială urmărită de concepțiile francmasonice vizează două aspecte: cel politic, respectiv alcătuirea unei statalități globale, și cel religios, *oikumena*, respectiv întemeierea unei biserici mondiale, după structura organizării democratice profane. Iată de ce asaltul asupra Bisericii naționale este atît de intens și de diversificat, deoarece miza este enormă. *"Templul umanist al francmasoneriei*, scrie Homuth, *este <sinagoga lui satan>, este reunirea ecumenică în rebeliune a creaturilor împotriva Creatorului, sub stindardul înșelător al fraternității, al toleranței, al umanismului celui fără Dumnezeu"*. De aceea se inculcă omului dezduhovnicit ideea că religia este o îngrădire a libertății, că religia e intolerantă și cauzatoare de teroare și propagandiști mărunți, precum Lovinescu, îndeamnă la abandonarea *solului nostru ontologic* care este religia ortodoxă. Cînd este vorba să se ridice acuzații de intoleranță și de teroare la adresa Bisericii, nu se pomenește niciodată despre care anume biserică este vorba. "Un nou Ev Mediu" este o sintagmă care desemnează generic o perioadă de teroare bisericească, de intoleranță și de inchiziție; nu se precizează însă că este vorba de biserica apusului și nicidecum de cea ortodoxă. Observatori avizați ai fenomenului sînt de părere că aderarea bisericii la francmasonerie este opera Reformei. Ca peste tot pe unde a trecut, opera francmasonică a lăsat în urmă moarte și violență; departe de a fi o aspirație către libertatea de gîndire, arată Le Bon, *"Reforma a fost contrariul ei. Calvin era la fel de intolerant ca Robespierre și ea a fost pe punctul de a distruge Franța pe care a transformat-o timp de 50 de ani, în cîmp de bătălie"*. Războaiele religioase au cutremurat lumea iar Noaptea sfîntului Bartolomeu, din 1572, în care catolicii și protestanții s-au masacrat reciproc este o pildă de intoleranță religioasă pe care Biserica răsăritului n-a cunoscut-o niciodată. A urmat fărîmițarea protestantismului sub influența francmasoneriei, metodă specifică acesteia pe care Homuth o prezintă astfel: *"Confesionalismul doctrinar intransigent nu era o bază bună pentru preconizata unitate. De aceea, întîi trebuia scindată orice biserică particularistă și intolerantă prin deformarea unei părți a ei; apoi urma pulverizarea părții reformate, din molozul rezultat trebuind să se edifice o nouă unitate, mai tolerantă, mai democratică, mai deschisă, adică mai ecumenică"*. Aici se află sursa acuzației de intoleranță adusă oricărei biserici care ține să-și păstreze ființa. Desigur, *această* idee a unității ecumenice este "un lăstar al francmasoneriei", pentru că există *o unitate a Bisericii dată de Dumnezeu, pe care detractorii se fac a o ignora: unitatea păstrării nealterate a tezaurului de credință, a Bisericii una, sobornicească și apostolică.* În afară de acest inamic exterior al Bisericii, există un alt mare adversar, care pornește din interiorul ei: *secularizarea*, deturnarea de la reala ei misiune: aceea de a vesti Cuvîntul lui Dumnezeu. *Mentalitatea secularizantă, cea care-i pretinde Bisericii să contribuie la "construirea unei lumi mai bune"* este capcana în care Biserica apuseană a căzut de nenumărate ori, cu toate că nici cea din răsărit n-a fost complet scutită de ea; ceea ce marii gînditori ai fenomenului religios al veacului 20 n-au încetat să atenționeze. *Nae Ionescu* arăta încă din 1924 că preceptul *"iubește pe aproapele tău"* nu este esențial creștinismului, odată ce este tălmăcit ca un act de caritate; creștinismul nu este o *"societate de binefacere"*, arăta el, iar politizarea interpretării preceptului este cauza acestei *''scăderi a religiozității, adică, dacă există nenorocirea aceasta pentru omenire, că nu mai poate să trăiască liniștită și în toată plenitudinea legătura cu absolutul este tocmai pentru că religiozitatea a fost fals înțeleasă și a fost pusă în funcțiune de raporturi sociale"*. Mai tîrziu, în 1949, Berdiaev vorbea despre *"sociomorfism"* în relațiile noastre cu Dumnezeu, iar mai aproape de noi, în 1973, Evdochimov despre *"marxizarea conștiinței creștine"* care *"ajunge la alternativa: fidelitate față de cuvîntul lui Dumnezeu înțeleasă după bunul plac, sau respectarea dorințelor omenești care inaugurează un milenarism de stînga, înrădăcinat mai degrabă în Vechiul Testament, decît în cel Nou (...) Curentele progresiste intră în lupta politică, economică și socială inspirîndu-se tocmai din profeții Vechiului Testament și erijînd contestația permanentă în mit al acțiunii revoluționare violente"*, și despre identificarea puterii Bisericii cu structurile seculare ale lumii: *"Credința*, arată Evdochimov, *nu mai este un izvor: ea a devenit o suprastructură, un element așezat peste structurile lumii în care credincioșii se implică, iar această realitate este un exemplu frapant de alienare sociologică (...) Burghezia creștină a făcut din Evanghelie prelungirea optimă a aspirațiilor umane către cea mai bună dintre lumile posibile: Împărăția lui Dumnezeu. Optimismul bigot și dulceag, golit de orice trăire tragică, este cel care a dus la pierzanie creștinismul"*. De aceea toți cei care îi cer Bisericii să-și asume funcții sociale, îi cer, de fapt, să se autoanuleze. Așezată în rîndul celorlalte instituții ale veacului, Biserica nu poate fi judecată decît cu măsurile veacului și făcută responsabilă de nenorocirile veacului! Cerîndu-i să-și asume funcțiile altor instituții, substituindu-se lor, ea poate *evolua*, se poate transforma în funcție de nevoile mundane, sau poate pieri, ca și acestea, pentru a fi înlocuită cu altele mai *eficiente*. Pentru mentalitatea francmasonică, Biserica cealaltă, cea una, sobornicească și apostolică e inutilă, anacronică și sortită pieirii!

REEDUCAREA DE LA AIUD

XIII. GRUPUL "RECALCITRANȚILOR"

PRINȚUL ALEXANDRU GHICA (2)

Pentru că personalitatea prințului Alexandru Ghica este atât de complexă încât nu poate fi definită doar prin cele câteva calități (demnitate, modestie, luciditate) pe care i le-am scos deja în evidență, voi mai zăbovi un timp în preajmă-i, pentru a încerca, cu puținătatea posibilităților mele de evocare, să o aproximez în toată complexitatea ei.

Am amintit deja că prințul Ghica se număra printre acei întemnițați (și aceștia nu erau puțini, lunga perioadă de detenție și condițiile extrem de dure la care au fost supuși făcându-i pe mulți să înțeleagă acest lucru) care erau conștienți de faptul că lupta în care erau angajați transcende lumescul, petrecându-se în spirit. Era conștient, de asemenea, că triumful răului în lume este numai vremelnic, chiar dacă această vremelnicie se va întinde peste o întreagă perioadă istorică. Conștiința că *sub specie aeternitatis*, forțele binelui vor triumfa îi dădea, atât lui cât și celorlalți, tăria necesară să reziste împotriva asalturilor răului. Credea ca nimeni altul dintre laici în forța mântuitoare a rugăciunii și, fără să fie un bigot, își petrecea o mare parte din timp, chiar și atunci când nu era singur în celulă, în meditație și în rugăciune. Avea o mare înțelegere pentru oameni în general și pentru cei ajunși în situații limită în special, pentru îndoielile și frământările lor sufletești. Nu a judecat niciodată pe nici unul dintre cei care au acceptat reeducarea, nici chiar pe aceia care, prin poziția lor, ar fi avut datoria morală să reziste, considerând că fiecare are dreptul să încerce să se salveze, atunci când nu mai are resursele sufletești necesare continuării luptei, așa după cum crede el de cuviință și după cum îi dictează propria conștiință.

Desigur, om fiind, prințul Ghica va fi avut și el îndoielile, slăbiciunile și dorurile lui. Va fi avut și el, ca noi toți ceilalți, momentele lui de deznădejde. Niciodată însă nu s-a lăsat copleșit de ele. Niciodată nu a dat adversarului satisfacția de a-l vedea clintindu-se din hotărârile lui. O singură dată a fost totuși surprins, de către unii din camarazii săi de suferință cu lacrimi în ochi. Aceasta s-a întâmplat atunci când colonelul Crăciun i-a citit, în fața deținuților adunați în acest scop la *"club"*, o scrisoare de acasă, de la soția lui. Căci Securitatea care, de bună seamă, supraveghea îndeaproape acțiunea de reeducare, recurgea, în unele cazuri, la acest mârșav procedeu. Punea pe cei din familie (părinți, soție, copii) să scrie celui în cauză o scrisoare prin care acesta era implorat să fie docil și să se supună regulamentelor închisorii, pentru a se putea bucura, ca și alții, de clemența regimului. O asemenea scrisoare a primit și prințul Ghica. Colonelul Crăciun a ținut să i-o citească personal pentru a-i mări, credea el, efectul atât asupra lui, cât și asupra celorlalți deținuți. *"Prințe*, zise el, după ce urcă cele câteva trepte ale estradei pe care se cocoța de obicei pentru a domina sala, *uite, ai vești de acasă. Vino aici, să ți le citesc*". Și după ce prințul ajunse lângă estradă, Crăciun începu să-i citească scrisoarea în care cu ușurință se putea recunoaște stilul securității. Căci conținutul tuturor acestor scrisori era sugerat sau chiar dictat de către securitate. Soția îi comunica că, atât ea cât și copiii, sunt sănătoși, că ea locuiește în Galați unde are un serviciu la care câștigă suficient pentru a se întreține și pentru a-l ajuta și pe băiat care este student în ultimul an la medicină, că fetele sunt stabilite în București și că amândouă au servicii bune etc. Nu omitea să adauge că condițiile de afară s-au schimbat mult în bine, că în țară s-a construit enorm și că regimul se ocupă îndeaproape de familiile celor închiși. Sfârșea prin a-l implora să se comporte bine în închisoare, să fie supus și ascultător și să-și recunoască greșelile pentru ca, în felul acesta, să poată beneficia și el de decretele de grațiere care s-au dat și pe baza cărora mulți s-au eliberat deja. Prințul a ascultat lectura scrisorii fără să scoată un cuvânt. Nici o tresărire pe fața-i uscată și osoasă, nici un semn care să trădeze vreo emoție. Părea o stană de piatră. La sfârșit, când colonelul Crăciun, după ce i-a ținut și discursul de rigoare, l-a poftit la loc, a zis doar un mulțumesc sec și s-a îndreptat spre fundul sălii, de unde venise. În drum, deținuții printre care a trecut au obsevat că ochii îi erau scăldați în lacrimi.

În toamna anului 1962, când acțiunea de reeducare era în toi, l-am reîntâlnit pe prințul Ghica cu prilejul unuia dintre *"spectacolele"* despre care am amintit că le regiza colonelul Crăciun cu anumite ocazii (eliberarea unor loturi de deținuți considerați reeducați, prezentarea autodemascării unor personalități etc.) pentru a sensibiliza și stimula masa de deținuți în general și pe cei recalcitranți în special. Nu ne mai văzusem, sau mai exact nu ne mai vorbisem, de mai bine de doi ani de când el fusese luat din celula în care stătusem împreună și dus, după cum am aflat mai târziu, la Ministerul de Interne și în vizită prin țară, pentru a fi determinat să accepte reeducarea. Cum, de data aceasta, bâlciul la care eram obligați să asistăm s-a prelungit până noaptea târziu, pe la ora 10 seara ni s-a dat o pauză pe durata căreia ni s-a permis să ne plimbăm într-o curte interioară puternic luminată, pentru a putea fi supravegheați. De îndată ce am ieșit afară, l-am căutat cu privirea și am alergat la el. Ne-am îmbrățișat și, după ce ne-am întrebat unul pe altul de sănătate, m-a cuprins părintește pe după umeri și ne-am plimbat o bună bucată de vreme în tăcere. Simțeam că îl frământă ceva, că vrea să-mi spună ceva, dar că nu știa cum să înceapă. Într-un târziu a început cu o voce blândă care aducea totuși a mustrare: *"Am auzit că nu ești cuminte, că faci prostii"*. La început am crezut că este vorba de o neînțelegere sau că cineva, vrând să mă compromită, i-a șoptit cine știe ce despre mine. Căci și atunci, și acolo, funcționa mașina de zvonuri denigratoare, abil mânuită de aparatul politic al închisorii, pentru a semăna neîncredere între oameni. Nedumerit, l-am privit întrebător. "*Da*, mi-a răspuns, *am auzit că refuzi să accepți reeducarea. De ce? Nu-ți dai seama că aceasta este singura cale de a ieși de aici?*" L-am întrebat, cu o urmă de revoltă în glas: *"Cum, domnule Ghica, dumneavoastră, tocmai dumneavoastră care refuzați cu atâta îndârjire această monstruozitate care se cheamă reeducare, mă îndemnați pe mine să o accept?"* Oprindu-se în loc și punându-mi mâna pe umăr mi-a spus: *"Măi băiete, voi sunteți tineri, voi trebuie să ieșiți de aici și să vă refaceți viața. Aveți acest drept care este, în același timp, și o datorie. V-ați dăruit destul. Acum aveți obligația să să trăiți și să vă realizați, în măsura în care vă mai puteți realiza. Lăsați-ne pe noi, bătrânii, pe aceia dintre noi care ne simțim în stare, să achităm nota de plată căci noi avem obligații mai mari decât voi. Suntem datori față de trecutul nostru, suntem datori să apărăm memoria martirilor noștri"*. - *"Să iau acest îndemn ca pe o dezlegare?"*, l-am întrebat. - *"Nu*, mi-a răspuns. *Eu nu am dreptul nici să leg, nici să dezleg. Eu îți dau doar un sfat. Tu vei face însă ceea ce îți va dicta conștiința. Dacă te vei hotărî totuși să rezisți, să o faci însă cu umilință creștină, netrufindu-te. Și încă ceva: încearcă să-i înțelegi pe cei care au ales sau vor alege de acum încolo celălalt drum. Nu-i judeca prea aspru. Suntem cu toții oameni și cu toții avem limite. Fiecare pe ale noastre"*.

Între timp, pauza se terminase și gardienii ne îndemnau să intrăm și să ne ocupăm locurile în sală. Ne-am despărțit îmbrățișându-ne, plecând fiecare să ne împlinim destinul. A fost pentru ultima dată când am avut prilejul să stăm de vorbă. De văzut ne-am mai văzut cu ocazia altor asemea *"spectacole"*, dar de vorbit nu ne-am mai putut vorbi. Am schimbat numai priviri. Semnificative.

(va urma)

Demostene ANDRONESCU

SONET

În lături, bărbieri ai vremii mele!
Lăsați-mi calea slobodă și-ntreagă,
s-apuc, cu Rocinanta mea beteagă,
pe bărăganul viselor, spre stele!

Alungă-ți, Sancho, gîndurile rele,
ca miezul tău din coaje să se-aleagă,
căci mori de vînt ne-așteaptă și ne leagă
să dăm buluc, cu inima, în ele!

La Mancha lumii e-n amurg pustie
și vîntul, cu suspin de Dulcinee,
îmi răvășește pleata colilie...
O, de-aș muri cum am trăit: *nebun*,
căci nu spășit, pe perna de tuleie,
ci în tărbacă fost-am eu - *Cel Bun!*

RĂZVAN CODRESCU

Gravură de MAC CONSTANTINESCU

MIRCEA ELIADE ŞI GARDA DE FIER

În România, chiar şi după prăbuşirea vechiului regim, istoriografia a rămas le fel de timorată, iar informarea generală a publicului suferă în continuare de numeroase lacune şi mistificări. Mai ales în privinţa dreptei româneşti, trecute sau actuale, există un fel de conses tacit între toate fracţiunile ideologice ale stîngii: *perpetuarea vechilor prejudecăţi*. Din acest punct de vedere, stînga (neo-) comunistă şi stînga (masono-)democratică (adică şi "stînga proletară" şi "stînga intelectuală") îşi dau mîna fără nici un fel de scrupule. Grija *adevărului* n-o mai poartă nimeni; toţi sînt doar în căutarea *celei mai profitabile minciuni*. Între un adevăr incomod şi o minciună comodă, la noi este preferată cu regularitate cea de a doua.

Astăzi, ca şi ieri, românul joacă după cum i se cîntă. După ce, pînă nu demult, ne-am străduit să gîndim, să simţim şi să acţionăm în aşa fel încît să le intrăm în voie "stăpînilor de la Răsărit", iată-ne acum zeloşi să intrăm în voia "stăpînilor de la Apus". Comandamentele care vin de acolo în momentul de faţă sînt fundamental antinaţionale şi anticreştine. Pe lîngă *alinierea economică*, ni se solicită şi o necondiţionată *aliniere ideologică*, încît se creează impresia că, sub paravanul "democraţiei" postdecembriste, noi n-am făcut decît să cădem din lac în puţ.

Zelul nostru actual, de naţiune nevertebrată, ne face să ne ajustăm procustian, în continuare, nu doar prezentul, ci şi trecutul. Dreapta politică şi tradiţionalismul religios ni se par lucruri pe care ar trebui să le ştergem din memoria naţională; dacă acestea sînt "exigenţele" puternicilor zilei, atunci stăm gata să ne lepădăm pînă şi de morţii noştri, chiar dacă ei se numesc Mihai Eminescu sau Mircea Eliade! Cu astfel de perverse autoprofanări credem noi că ne vom cuceri statutul de naţiune "europeană" şi "civilizată"!

Atît de mult am minţit despre noi înşine, după vremuri şi împrejurări, încît, cel puţin pentru secolul XX, propria noastră istorie, cu valorile ei politice sau spirituale, au ajuns s-o cunoască mai bine şi s-o judece mai corect... străinii!

Fenomenul legionar este un exemplu tipic în această privinţă. În timp ce noi l-am copleşit, decenii de-a rîndul, cu mistificările, injuriile şi calomniile cele mai josnice, alţii s-au străduit să-l cerceteze şi să-l înţeleagă, fascinaţi de *măreţia* şi de *unicitatea* lui, chiar şi cînd nu l-au aprobat întru totul. Nici un alt partid din istoria României n-a mai atras în asemenea măsură atenţia străinătăţii, atît la vremea respectivă, cît şi în posteritate. Poate şi pentru faptul că a fost singura formaţiune publică *specific* românească din ultimele două veacuri, iar nu o simplă imitaţie după modéle apusene, cum au fost toate celelalte.

Literatura legionară a fost tradusă (şi nu de către români!) în toate limbile mari ale Europei, iar referinţele bibliografice străine la Mişcarea Legionară însumează mii de pagini, sute de titluri şi zeci de volume, cele mai multe complet ignorate în România. Ca să nu se creadă că exagerăm (dar şi ca să sensibilizăm, pe cît ne stă în putinţă, obrazul istoricilor români), vom publica în fiecare Număr al revistei noastre, începînd din ianuarie 1995, cea mai bună parte din uriaşa bibliografie străină privitoare la Mişcarea Legionară şi la marile ei figuri politice sau spirituale.

Pînă atunci, facem loc în paginile "Punctelor Cardinale" studiului foarte util al cercetătorului italian Claudio Mutti, *Mircea Eliade e la Guardia di Ferro*, Edizioni all'insegna del Veltro, Parma, 1989, din care vă vom oferi, în traducere, capitolele cele mai importante (în Numărul de faţă: *Eliade - "antisemit"?*, iar în Numărul viitor: *Eliade - doctrinar al gardismului)*.

D-l Claudio Mutti este un excelent traducător în limba italiană şi îngrijitor (adesea în colaborare cu neobositul Ion Mării, unul dintre cei mai temeinici editori de carte legionară din exil) al textelor clasice ale Legiunii. Domnia-sa este şi meticulosul traducător al principalelor cîntece şi poezii legionare; din volumul pe care l-a tradus şi îngrijit în 1982, *Al passo con l'Arcangelo. Ritmi legionari* [În pas cu Arhanghelul. Ritmurti legionare], am extras şi versiunea italiană a poeziei lui Aron Cotruş, *Corabia verde*, pe care am publicat-o pe pagina întîi.

Dintre studiile legionare ale d-lui Claudio Mutti, cel dedicat relaţiilor lui Mircea Eliade cu Garda de Fier este de cea mai vie actualitate şi de cel mai larg interes. Volumul este alcătuit dintr-o *Notă introductivă* şi şase capitole de întindere variabilă. În jurul lui M.Eliade (avut în vedere şi cu viaţa şi cu toate compartimentele operei sale) se lămuresc şi o serie de probleme istorice şi culturale de un caracter mai general (privind istoria modernă a României în context european, complexul fenomen legionar sau exilul românesc postbelic). Menţionăm că notelor autorului (grupate aici la sfîrşitul textelor) le-am adăugat şi cîteva note de traducător (marcate prin *asterisc*). Parantezele drepte ne aparţin, de asemenea, în totalitate (ele cuprind, cel mai adesea, traduceri de titluri şi indicaţii bibliografice utile cititorulzui român). În acest Număr am inclus *Nota introductivă* a autorului (pp.5-6 din volumul italian) şi capitolul al treilea (pp.27-33); în Numărul pe noiembrie vom include capitolul al patrulea (pp.35-45), care este şi axul întregii cărţi. Îi mulţumim d-lui Claudio Mutti pentru amabilitatea pe care a manifestat-o faţă de noi, precum şi d-lui Ion Mării, de al cărui sprijin preţios ne-am bucurat.

(R.C.)

CLAUDIO MUTTI
MIRCEA ELIADE E LA GUARDIA DI FERRO

NOTĂ INTRODUCTIVĂ

Claudio Mutti

MIRCEA ELIADE E LA GUARDIA DI FERRO

XXV

Quaderni del Veltro

În a sa *Postilla tardiva a Renzo de Felice* *, Franco Cardini scria: "Reţinem că Garda de Fier a fost mai mult o mişcare religios-cazonă decît una politică, aşa că s-ar cuveni studiată mai degrabă din punct de vedere sociologic şi antropologico-etnologic decît ideologico-politic (...) Garda de Fier a fost atît de strîns legată de tradiţiile româneşti încît cercetarea istorică asupra ei ar trebui să fie deopotrivă şi o cercetare folclorică, religioasă ş.a.m.d." (1).

Cu douăzeci de ani înainte, Eugen Weber considerase Mişcarea Legionară ca fiind mai apropiată de *cargo cults* ** decît de fascism şi chiar stabilise o paralelă între figura lui Corneliu Codreanu şi cea a lui Simon Kimbangu, "mesia" acelor Ba-Kongo ce, urmîndu-l, vedeau în martiriul lui o repetare a patimilor lui Iisus Hristos (2).

Oricît de trasă de păr ar fi această comparaţie a lui Weber, ea conduce spre aceeaşi exigenţă formulată de Cardini, o exigenţă care a mai fost de altfel avută în vedere şi de alţi cîţiva dintre cei ce s-au ocupat, cu diferite intenţii şi din diferite perspective, de Mişcarea Legionară.

Faust Brădescu, spre exemplu, a publicat recent o carte despre Căpitan, în care recursul la categorii tipice istoriei religiilor este anunţat încă din titlu: *Corneliu Zelea Codreanu. Erou neocosmogon* (3). Noi înşine, încercînd să aplicăm unuia sau altuia dintre aspectele fenomenului legionar criteriile de cercetare invocate de Cardini, am fost nevoiţi să ne referim în dese rînduri la opera lui Mircea Eliade (4): şi aceasta nu doar datorită poziţiei de prim rang pe care acest mare savant o deţine în domeniul istoriei religiilor, dar şi datorită strînselor raporturi pe care el le-a avut cu Garda de Fier.

Tocmai aceste raporturi vom încerca să le lămurim în paginile următoare, cu scopul de a restabili un adevăr istoric pe care prea mulţi încearcă să-l răstălmăceasca sau să-l nege de-a dreptul.

* *O notă tîrzie către Renzo de Felice.*

** *Cargo cults* - culte religioase milenariste, specifice populaţiilor riverane din Oceania şi Africa neagră, ce se întemeiază pe mitul aşteptării unui mîntuitor venit de peste mare, la bordul unui uriaş cargou. A se vedea, pentru amănunte, M.Eliade, *Aspects du Mythe*, Gallimard, Paris, 1963 - IV, 5 (în româneşte: *Aspecte ale mitului*, Editura "Univers", Bucureşti, 1978, pp.66-68).

(1) *"Diorama letterario"*, nr.83, iunie 1985.

(2) E.Weber, *Romania*, în: H.Rogger - E.Weber, *The European Right. A historical profil* [Dreapta europeană. Profil istoric], Berkeley - Los Angeles, 1965, p.524.

(3) Madrid, 1987.

(4) A se vedea adnotările noastre la următoarele scrieri din literatura legionară: C.Z.Codreanu, Il capo di cuib, Padova, 1974. pp.8-9; C.Z.Codreanu, *Circolari e manifesti*, Parma, 1980, pp.9-10; *Guardia de Ferro: Al passo con l'Arcangelo. Ritmi legionari*, Parma, 1982, p.84 [Este vorba de ediţii în limba italiană din *Cărticica şefului de cuib, Circulări şi manifeste* şi corpusul cîntecelor şi poeziilor legionare]. [...]

ELIADE - "ANTISEMIT"?

Un aşa-zis "Institut Dr.J.Niemirower", cu sediul la Ierusalim, publica în 1972 primul număr dintr-un buletin în limba română, dar cu titlul ebraic *"Toladot"* ("Origini"). Piesa forte a acestui număr era *un dosar* privindu-l pe Mircea Eliade, în care se găseau citate cîteva rînduri apărute la 17 decembrie 1937 în revista legionară "Buna Vestire" şi pe care *"Toladot"* i le atribuia lui Mircea Eliade (1).

"Nu poate oare neamul omenesc să pună capăt unei vieţi istovite de mizerie şi de sifilis, năpădite de evrei şi supte de străini? * (...) Revoluţia legionară are drept ţintă supremă mîntuirea neamului". Alfonso Maria Di Nola, traducînd cuvintele atribuite lui Eliade, le divulga în Italia prin intermediul unei foi israelite (2); începută deci dinspre *goim*, această operă de erudiţie a fost dusă mai departe de un *"intellettuale di razza rara"* (3), Furio Jesi, mai întîi într-o revistă întemeiată de Adriano Olivetti, apoi într-un eseu despre "cultura de dreapta", publicat de Garzanti (4) şi destinat "muritorilor de rînd" (5).

In realitate, fragmentul în discuţie îi aparţine lui Eliade doar în a doua sa jumătate, după *omissis*, pe când prima parte a citatului e o notă redacţională. Ioan Petru Culianu are deci dreptate numai pe jumătate atunci cînd, pe baza unor argumente filologice cam forţate, ajunge la concluzia că ne aflăm în faţa unui "fals grosolan" (*schlechte Fälschung*) (6). Vom cita mai departe fragmentul lui Eliade în întregime, fără nici un adaos. **

Care ar fi fost scopul acţiunii iniţiate de *"Toladot"*?

Ni l-a dat la iveală, *apertis verbis*, defunctul Furio Jesi: "pentru a denunţa *gafa* unuia dintre cei mai prestigioşi profesori ai universităţii din Ierusalim, Gershom Scholem, care a găsit de cuviinţă să-l omagieze pe Eliade, contribuind la un volum în onoarea acestuia" (7). Era vorba, pe scurt, de un caz tipic de avertisment şantajist.

Dar *"Toladot"* mai înţelegea să slujească astfel şi *veto*-ului sionist la zvonita candidatură a lui Eliade pentru Premiul Nobel. Nici Jesi, nici celelalte portavoci ale acestui *lobby* nu divulgaseră însă această intenţie de culise a "dosarului Eliade".

E interesant de semnalat că despre acest boicot în privinţa Premiului Nobel se află o urmă într-un roman al lui Eliade, în care sînt incluse unele elemente biografice şi asupra căruia vom reveni: este vorba de *Nouăsprezece trandafiri*, roman apărut în traducere franceză în 1982 (8). Să citām două fragmente în care este prezent motivul Premiului Nobel (ce ar fi trebuit să-i fie decernat protagonistului, A.D.P.): "Asociaţia Scriitorilor fusese informată confidenţial că, de data aceasta, A.D.P. are mari şanse să primească Premiul Nobel (fusese propus cu doi ani înainte şi, se pare, avusese un număr însemnat de voturi)" (9); "I-am spus... că A.D.P. ar fi putut avea, la toamnă, Premiul Nobel.<<Nici o şansă!>>, a rostit cu gravitate [securistul Albini -n.n.]. <<Sîntem informaţi că suedezii cunosc perfect situaţia. Au apărut mai multe articole în presa germană...>>" (10).

Cei doi intelectuali... *"di razza rara"*, ce făcuseră cunoscută în Italia "descoperirea" celor de la *"Toladot"*, călcau pe urmele lui Ambrogio Donini, care încă din 1949 aruncase asupra lui Eliade o grosolană anatemă, rezumată astfel de Jesi, 30 de ani mai tîrziu, în săptămînalul bibliografic al lui Levi: "Eliade e un scelerat refugiat din România, un agitator fascist" (11). Dar noile acuze erau ceva mai articulate. Conform celor mai recenţi inchizitori, la scurt timp după ce scrisese articolul incriminat, Eliade "s-a considerat în doliu cînd Cornel (sic!) Codreanu a fost ucis (30 octombrie 1938) şi, credincios acestor atitudini, n-a văzut nimic scandalos în a reprezenta în străinătate, ca ataşat cultural, acel guvern român care, în vara lui 1942, semna, alături de delegatul lui Eichmann, Gustav Richter, acordul de deportare a tuturor evreilor români în lagărele de exterminare" (12).

Inainte de toate, Corneliu (şi nu Cornel) Codreanu a fost asasinat nu pe 30 octombrie 1938, ci în noaptea de 29-30 noiembrie a acelui an (13).

Cît despre principala imputare formulată de Jesi, ce-l acuza pe Eliade de un soi de "complicitate morală" la deportarea evreilor români, Culianu a demonstrat întrega incongruenţă a acuzaţiei din punct de vedere istoric (14). In ce ne priveşte, ne amintim că, într-o recenzie la *Cultura di destra*, (recenzie) apărută în *"La Repubblica"*, Eliade era învinovăţit de-a dreptul de a-i fi "pîrît la SS pe evreii români"! (15). Afirmaţie grotescă, traducând în termeni adecvaţi nivelului mediu al intelighenţiei democratice insinuantele fraze ale lui Jesi, conform căruia Eliade fusese "în chip mistic (dar foarte concret) un antisemit din Romania Gărzii de Fier" (16)!

Ca şi cum "antisemitismul" ar fi e o culpă care-n sistemul moral contemporan ar întrece în gravitate orice altă nemernicie ce s-ar putea închipui, "eliadianul" (17) Ioan P.Culianu şi-a cheltuit tot zelul de care era în stare pentru a-şi apăra maestrul de o calomnie atît de ucigătoare. *"Ein Antisemit ist Eliade zweifellos nicht gewesen"* (18), susţine al categoric, subliniindu-şi certitudinea afirmaţiei prin intermediul caracterelor cursive. Desigur, Eliade n-a fost niciodată ceea ce numeşte "un antisemit" (19); dar nouă ni se pare că Ioan P.Culianu s-a pierdut cam prea mult cu firea în faţa acestei acuzaţii teroristice, venite din partea celor pe care el însuşi îi numeşte *Toladot & Co.*, atunci cînd, transpus de fervoare apologetică, ajunge să afirme că Eliade *"kein Antisemit war, kein Legionär"* (20), ba, mai mult, că "trebuie scoasă complet din discuţie orice legătură directă a lui Eliade cu Mişcarea Legionară" (21).

[In Numărul viitor:
"Eliade - doctrinar al gardismului"]

* Nevoiţi să dăm textul la tipar înainte de a fi avut posibilitatea consultării sursei originale (în colecţia revistei "Buna Vestire" sau măcar în cea a buletinului *"Toladot"*), am retradus, în mod provizoriu, versiunea italiană citată de autor. Pînă la apariţia în volum, acest neajuns va fi eliminat. In ce priveşte partea a doua a fragmentului, ea reproduce fidel cuvintele lui M.Eliade (redate chiar în româneşte şi într-o notă ulterioară a d-lui Mutti).

** In cap. "Doctrinar al gardismului", a cărui traducere o vom publica în Numărul următor. Fragmentul respectiv poate fi găsit şi în culegerea *Din luptele tineretului român: 1919-1939*, Editura Fundaţiei "Buna Vestire", Bucureşti, 1993, p.317.

(1) *Dosarul Mircea Eliade*, în "*Toladot*. Buletinul Institutului Dr.J.Niemirower", 1, ianuarie-martie 1972, pp.24-26.

(2) A.M. Di Nola, *Mircea Eliade e l'antisemitismo* [M.Eliade şi antisemitismul], în *"La Rassegna mensuale di Israel"*, 43, ianuarie-februarie 1977, pp.2 şi 12-15.

(3) "Un intelectual de rasă rară" - aşa-l definea Sergio Moravia pe Furio Jesi, cu ocazia morţii acestuia, într-o foaie condusă de Arrigo Levi (S.Moravia, *Jesi, l'interprete del mito, "Tuttolibri"*, 28 iunie 1980).

(4) F.Jesi, *Cultura di destra e religione della morte* [Cultura de dreapta şi religia morţii], în *"Comunità"*, 179, aprilie 1978; în volum: F.Jesi, *Cultura di destra*, Milano, 1979.

(5) S.Moravia, art.cit.

(6) I.P.Culianu, *Mircea Eliade und die blinde Schildkröte* [M.Eliade şi ţestoasa oarbă], în *Die Mitte der Welt. Aufsätze zu Mircea Eliade* [Centrul lumii. Studii despre M.Eliade], volum editat de Hans Peter Duerr, Frankfurt pe Main, 1984, p.234 (neaflîndu-ne în posesia originalului englezesc al scrierii lui Culianu, vom cita numai din această traducere germană).

(7) F.Jesi, *Cultura di destra*, ed.cit.pp.21-22.

(8) Ediţie italiană: *Diciannove rose*, Milano, 1987 [A se vedea, în româneşte, Mircea Eliade, *Integrala prozei fantastice*, vol.III, Editura "Moldova", Iaşi, 1994, pp.141-251].

(9) Ed.it.cit., p.170 [în ed. rom.cit. -p.237].

(10) Ed.it. cit., p.184 [în ed.rom. cit. - p.245].

(11) *"Eliade e uno scellerato fuoruscito dalla Romania, mestatore fascista"* - F.Jesi, *Un caso imbarazzante* [Un caz controversat], în Tuttolibri", 21 aprilie 1979.

(12) F.Jesi, *Cultura di destra*, ed.cit., p.21.

(13) In volumul *Cultura di destra*, în care se reia, alături de alte articole apărute deja în *"Comunità"*, şi eseul *Cultura di destra e religione della morte*, se perpetuează erorile iniţiale.

(14) "Eu nu înţeleg *în ce mod* am ataşat cultural poate fi făcut responsabil de prevederile juste sau injuste ale guvernului de la care a primit numirea. Dar fără îndoială că în cazul de faţă nu avem de a face cu o problemă de acest gen, căci *numirea lui Eliade a avut loc în 1940, nu în 1942*, cum eronat afirmă <<Toladot>>şi Jesi. La 10 aprilie 1940, la mai puţin de o lună de la moartea lui Nae Ionescu, Eliade a fost trimis la Londra. *De către cine?* In nici un caz de către guvernul antonescian (care, de altfel, după cum a dovedit M.Nagy-Talavera, n-a subscris *niciodată* la convenţia solicitată de Eichmann), căci Antonescu a ajuns la putere pe data de 14 septembrie 1940. Să fi emanat guvernul I.Gigurtu, în funcţie pînă la acea dată, legi antisemite?! Dacă Eliade fusese numit de un alt guvern, atunci acuzaţia adusă de <<*Toladot*>> (şi de Jesi) este chiar de neînţeles şi de neîmpărtăşit. <<*Toladot*>>, Di Nola, Jesi şi Filippini vor fi negreşit deziluzionaţi să afle că guvernul de la care Eliade îşi primise numirea era prezidat de un om politic pe nume Tătărăscu (de la 24 XI 1939 pînă la 4 VII 1940), adversar al Axei şi partizan notoriu al alianţei cu Anglia. Eliade a fost numit direct de ministrul culturii din acest guvern, C.C.Giurescu, un democratic, ce mai tîrziu va deveni istoric oficial al comunismului" (I.P.Culianu, sursă cit., p.236).

(15) E.Filippini, *Quando Liala incontra Julius Evola* [Cînd Liala îl întîlneşte pe J.Evola], în *"La Repubblica"*, 4 mai 1979.

(16) *"misticamento (ma anche piutteste concretamento) antisemita nella Romania della Guardia di Ferro"* -F.Jesi, *Un caso imbarazzante*, loc.cit.

(17) Chiar Eliade l-a definit astfel: cf.*Lettera di Mircea Eliade*, în I.P.Culianu, *Mircea Eliade*, Assisi, 1978, p.5.

18) I.P.Culianu, *M.Eliade und die blinde Schildkröte*, ed.cit., p.237: *"Antisemit Eliade n-a fost în nici un caz"*.

(19) Nu se poate afirma cu certitudine, la drept vorbind, că ar fi fost antisemiţi nici legionari de grad înalt, precum Vasile Marin (ce era căsătorit cu o evreică) sau Vasile Noveanu, "instructor legionar (...) ce se trăgea dintr-un tată evreu, trecut la ortodoxie" (H.Sima, *Il crollo di un'oligarchia*, vol.1, Ed. all'insegna del Veltro, Parma, 1985, pp.63-64 [în româneşte: H.Sima, *Sfîrşitul unei domnii sîngeroase*, ed.a doua, Colecţia "Omul Nou", Miami Beach, U.S.A., 1990, p.56]). Dar, în afară de înţelesul pe care l-ar putea avea "antisemitismul" pentru Garda de Fier, o evaluare senină a poziţiei lui M.Eliade faţă de iudaism nu se întîlneşte nici la Culianu, nici la alţi "eliadieni" ce au încercat apologii similare ale marelui savant; putem cita, ca exemplu recent, pe redactorul unei publicaţii neocatolice: acesta, poate şi dintr-un complex de inferioritate faţă de "fraţii mai mari" [*fratelli maggiori*], după ce şi-a informat publicul că Garda de Fier a fost "exterminată de nazişti" (sic), încearcă să-l pună pe acelaşi plan pe Mircea Eliade cu autori precum "Rosenzweig, Buber, Herschel, Levinas, care sînt gînditori tradiţionalişti, cu toate că sînt evrei" *("I quaderni di Avallon"*, 13 ianuarie-aprilie 1987, pp.134 şi 141). - Cîteva consideraţii interesante în această privinţă se găsesc într-un articol al profesorului Di Vena: "Au fost deci profeţii ebraici cei ce au dus la prăbuşirea lumii tradiţionale, a societăţilor arhaice. Cum să nu ne gîndim că Eliade (...) le impută căderea omului în lumea dominată de timpul istoric, fapt care face din ei adevăraţii începători ai descendenţei cosmico-istorice? Ni se pare că, prin această teză, Eliade a ajuns să furnizeze o legitimitate de caracter tradiţional antiebraismului şi rasismului posterior celui de-al doilea război mondial (...) E foarte semnificativ că Guénon, în 1945, încerca să limiteze responsabilitatea ebraismului, în perspectivă eshatologică, numai la evreii ce s-au rupt de tradiţia lor, în timp ce Eliade, tot prin acei ani, atribuia noua concepţie despre istorie exclusiv unei *elite* religioase israelite (...) Raportînd la o elită evreiască depăşirea viziunii ciclice, Eliade, lăsînd la o parte raţiunile istorice pe care le-ar fi avut, s-a dovedit totuşi destul de rezonabil, căci şi Guénon se referise neîndoielnic la o <<*contre-hiérarchie*>>, adică la un fel de *elită* pe dos" (P.Di Vona, *Storia e Tradizione in Eliade* [Istorie şi Tradiţie la Eliade], în *"Diorama letterario"*, nr.109, p.10).

(20) I.P.Culianu, sursă cit., p.239: Eliade *"n-a fost antisemit, nici legionar"*.

(21) I.P.Culianu, *Mircea Eliade*, ed.cit., p.34.

Traducere şi prezentare de Răzvan Codrescu

Semnalăm că, în revista "Dilema", d-l Zigu Ornea a repus de curînd aceeaşi problemă, a "gardismului" şi "antisemitismului" lui M.Eliade, emiţînd judecăţi "contextuale", ce nu par însă a-l deranja cîtuşi de puţin pe d-l director Andrei Pleşu(altminteri mare vrăjmaş teoretic al "contextualismului"! D-l Z. Ornea vrea să ne convingă de rătăcirile impardonabile ale lui Eliade, citind din însemnările intime ale consîngeanului dumnealui, Mihail Sebastian, care se arăta oripilat de "eroarea" legionarăîn care căzuseră toate vîrfurile generaţiei româneşti a epocii... Dar ne-evreii ce ziceau, domnule Ornea? Sau pentru dumneavoastră nu contează, în trecutul românesc, decît opiniile "tăiate împrejur"? Chiar să fi fost smintită toată floarea culturii româneşti şi zdravene la cap numai răsadurile galiţiene?!

Cum se arată şi în textul alăturat, "antisemitismul" lui Eliade (prieten atît de bun cu M.Sebastian) nu se prea poate dovedi (în înţelesul curent al cuvîntului). Că Eliade a fost un partizan al legionarismului, asta e altceva (vom reveni asupra *sensului* acestei adeziuni, ce pentru noi îl *onorează* pe M.Eliade). Legionarismul şi antisemitismul nu se corelează cu necesitate decît în gîndirea pato-logică a ciracilor d-lui Ornea.

Un lucru apare cert: d-l Ornea nu poate preţui vreun român decît în măsura în care este "jidovit"; altminteri, el e catalogat automat drept "fascist" şi "reacţionar"! Aici trebuie să recunoaştem că şi noi, la rîndul nostru, avem preţuire mai ales pentru evreii creştinaţi şi, eventual "romanizaţi" (că N.Steinhardt, bunăoară). Probabil că într-asta sîntem cu toţii... fireşti. Deosebirea stă însă în faptul cp d-l Z.Ornea trăieşte şi scrie în România, pe cînd noi nu trăim şi nu scriem în Israel (unde o asemenea frondă *antinaţională* n-ar fi tolerată nici 24 de ceasuri)!

TEOLOGIA MISTICĂ și DOGMATICĂ

Curs elementar de religie creștină (XXXV)

12. Iisus Hristos sau mîntuirea dinspre Dumnezeu

"Credem și mărturisim din tot sufletul că Iisus Hristos S-a pogorît pe pămînt și S-a făcut om cu adevărat, întrupîndu-Se din Duhul Sfînt și din pururea Fecioara Maria, pentru ca pe Adam cel căzut să-l creeze din nou și să-l ridice la starea dumnezeiască, iar firea s-o cheme la mîntuire, precum mărturisesc despre aceasta făgăduințele și precum o arată dumnezeieștile Lui puteri și lucrări, că El este într-adevăr Dumnezeu adevărat și patimile pe care de bună voie le-a răbdat pentru noi dovedesc că, fiind Dumnezeu adevărat, a fost și om desăvîrșit, fără schimbare și fără amestecare", scrie voievodul Neagoe Basarab în *Învățăturile...* sale (ed.V.Grecu, p.104). Teologul Antonie Plămădeală, în capitolul pe care-l dedică marelui "domn al culturii românești" în cartea sa *Dascăli de cuget și simțire românească* (Editura Institutului Biblic..., București, 1981), numește acest text "Simbolul lui Neagoe" (p.54), orientat "nu atît hristologic, cît soteriologic", adică nu atît asupra persoanei lui Iisus Hristos, cît asupra operei Sale mîntuitoare. În subcapitolul de față ne vom referi și noi tocmai la această răscumpărare a lumii prin Iisus Hristos, Domnul și Mîntuitorul nostru, adică la ceea ce tratatele de dogmatică obișnuiesc să numească "mîntuire *obiectivă*". Noi i-am zis aici "mîntuirea dinspre Dumnezeu", după cum celuilalt aspect al mîntuirii ("mîntuirea *subiectivă*"), îi vom zice "mîntuirea dinspre om". Cea dintîi e *din voia lui Dumnezeu* și *pe deasupra omului*; cea de a doua este *prin voia omului* și prin *participarea efectivă* a acestuia. În ⁂*Teologia dogmatică și simbolică* (vol.II, p.566) citim: "*Răscumpărarea prin Iisus Hristos* a omului căzut se numește *iconomie sau mîntuire obiectivă* sau generală; iar *însușirea de fiecare om a acestei mîntuiri*, prin harul Duhului Sfînt, se numește *îndreptare, sfințire sau mîntuire subiectivă*, întemeiată însă pe cea obiectivă" (subl.n.).

Dar aceste distincții, pe care sîntem nevoiți să le operăm din rațiuni didactic-expozitive, nu trebuie să lase cumva impresia că ar exista două mîntuiri! Este vorba de una și aceeași realitate mistică, raportată însă la ambii ei factori, în a căror con-lucrare armonioasă își află ea temeiul și împlinirea.

După cum arătam în subcapitolul anterior, cel mai însemnat eveniment petrecut înlăuntrul istoriei, ca și-n întreaga ordine a Creației, a fost Întruparea Fiului lui Dumnezeu, "smerind fără să smerească înălțimea Lui cea nesmerită", după spusa Sf.Ioan Damaschin, căci "fiind El Dumnezeu desăvîrșit, se face om desăvîrșit și săvîrșește cea mai mare noutate din toate noutățile, singurul (lucru) nou sub soare, prin care se arată puterea infinită a lui Dumnezeu. Căci ce poate fi mai mare decît ca Dumnezeu să se facă om?'' (*Dogmatica*, ed.cit., p.96). Iar nu pentru Sine a făcut Dumnezeu aceasta, căci lui Dumnezeu nimic nu-I este de lipsă, ci spre a-l scoate pe om din robia păcatului, căci "de vreme ce prin păcat a intrat moartea în lume, ca o fiară sălbatică și neîmblînzită, distrugînd viața omenească, trebuia ca acel ce avea să aducă mîntuirea să fie fără de păcat, ca să nu se afle supus prin păcat morții, ci încă prin el să fie întărită și înnoită firea, să fie povățuită prin fapte, să fie învățată pe calea virtuții, care depărtează de la stricăciune și conduce spre viața veșnică" (idem, pp. 95-96; a se vedea și ROMANI 5, 12).

Desfigurat fiind de păcat, omul nu s-ar fi putut mîntui pe sine însuși, căci cum ar putea nedesăvîrșirea singură să ajungă la desăvîrșire sau cum ar putea să se nemurească singură firea cea ajunsă muritoare? "Nici o parte a creațiunii - s-a spus - nu putea să mîntuiască creațiunea, avînd ea însăși trebuință de mîntuire"...

Se înțelege deci prin mîntuire în general "actul în care Dumnezeu, prin întruparea, moartea și învierea Fiului Său, Iisus Hristos, îl restabilește pe om în starea de comuniune personală cu El, dîndu-i acestuia germenele unei vieți veșnice și noi: <<Dumnezeu ne-a dat viață veșnică, iar această viață este întru Fiul Său>> (I IOAN 5, 11). *Mîntuirea vine de la Dumnezeu, nu de la oameni* [subl.n.], de aceea El Însuși Se întrupează (IOAN 3, 13), <<pentru noi oamenii și pentru a noastră mîntuire>>, ca o irupere a Iubirii Sale față de om: <<Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încît pe Fiul său Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică>> (IOAN 3, 16)" (I.Bria, op.cit., p.264).

Dumnezeu, în marea Sa iubire de oameni, nu i-a părăsit nici în starea lor de păcătoșenie, ci, veghind asupră-le, *i-a pregătit treptat în vederea mîntuirii* rînduite "mai înainte de veci" (I CORINTENI 2, 7; EFESENI 1, 5-6), fie în chip *natural* (adică prin înclinarea firească a minții și inimii noastre spre adevăr, bine și frumos; a se vedea, între altele, ROMANI 2, 14-15), fie în chip *supranatural* (prin reminiscențele revelației primordiale, risipite în atîtea credințe și mituri arhaice; prin Legea dată poporului evreu, adevărată "călăuză spre Hristos" [GALATENI 3, 24] și "umbră a bunătăților viitoare" [EVREI 10, 1], precum și prin atîtea acțiuni directe ale Providenței divine, ale căror urme le dibuim în toată istoria universală). De aceea, din punct de vedere creștin, "istoria lumii anterioară lui Hristos este timpul de pregătire al omenirii pentru primirea lui Hristos, iar cea de după El, timpul însușirii personale a mîntuirii realizate prin El" (⁂ *Teologia dogmatică și simbolică*, loc.cit.).

Întruparea lui Hristos reprezintă "taina cea din veci ascunsă în Dumnezeu" (a se vedea EFESENI 3, 9). De ce a ales Dumnezeu, spre împlinirea mîntuirii noastre, tocmai mijlocul întrupării Fiului Său? Pentru că a vrut să-L arate pe om "iarăși biruitor și a mîntuit pe cel asemenea prin Unul asemenea", răspunde Sf.Ioan Damaschin (op.cit., p.134). Dumnezeu ar fi putut găsi și un alt mijloc de mîntuire pentru om, fiind El Atotputernic și Atotștiutor, dar a ales mijlocul cel mai folositor omului însuși și cel mai apropiat de firea și de înțelepciunea acestuia; căci Fiul nu S-a întrupat pentru Sine, ci "pentru noi și pentru a noastră mîntuire", după cum mărturisim în Sfîntul Crez. "Că devreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților. Căci precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia" (I CORINTENI 15, 21-22). "Dacă n-ar fi avut să mîntuiască trupul, Cuvîntul lui Dumnezeu nu s-ar fi făcut trup" (Sf.Irineu); "Vina noastră a fost cauza venirii Lui [...], căci noi sîntem cauza întrupării Lui", observa și Sf.Athanasie cel Mare (am preluat aceste ultime două citate din ⁂ *Teol.dogm.și simb.*, vol.II, p.572).

Firește că, după dogmatica ortodoxă, deși, din hotărîrea tainică a înțelepciunii dumnezeiești, s-a întrupat persoana *Fiului*, la opera mîntuitoare colaborează permanent și *Tatăl* și *Sfîntul Duh*, mîntuirea săvîrșindu-se în chip tainic *de* Tatăl *prin* Fiul și *în* Sfîntul Duh, după cum stau mărturie numeroase locuri scripturistice (a se vedea, între altele, IOAN 14, 10; ROMANI 8, 11; TIT 3, 4-6).

În ce privește *locul* și *timpul* venirii Mîntuitorului, Apostolul arată că "*unde* s-a înmulțit păcatul, *acolo* a prisosit harul" (ROMANI 15, 20), iar Sf.Grigorie de Nyssa comentează: "Acela care, pentru a stîrpi răul, a voit să Se îmbrace cu omenitatea, a așteptat, după cum se cuvenea, ca păcatul semănat de vrăjmaș să încolțească bine. Numai după aceea, conform Evangheliei, a lovit cu securea însăși *rădăcina* [MATEI 3, 10]... Doctorul sufletelor noastre bolnave a așteptat ca boala păcatului, de care s-a infectat natura omenească, să se descopere deplin, astfel încît nimic să nu rămînă ascuns și nevindecat". Pe de altă parte, "așa cum se face cu ochii unui om crescut în întuneric, Iconomul mîntuirii noastre nu ne-a introdus în lumina cea mare a adevărului mai înainte de a ne pregăti treptat [...], ca să nu orbim căutînd deodată la lumina Sa cea strălucitoare" (sursă cit., p.575).

Întrupîndu-Se Hristos, El S-a făcut *om adevărat*, dar a rămas întru totul și *Dumnezeu adevărat*, cele două firi (dumnezeiască și omenească) *unindu-se în persoana Sa fără să se amestece*, după dreapta învățătură: "Și într-unul și același ipostas, a fost Dumnezeu adevărat și om adevărat", însă "nici firea dumnezeiască nu s-a schimbat în cea omenească, nici cea omenească în cea dumnezeiască, ci fiecare fire a rămas întreagă într-un singur ipostas, cu toate însușirile ei, în afară de păcat, cît privește firea omenească" (*Mărturisirea ortodoxă*, ed.cit., 1, XXXVIII, pp.53-54). Domnul Însuși, vorbind despre Sine, Își spune cînd "Fiul lui Dumnezeu", cînd "Fiul Omului" și Își mărturisește, în numeroase rînduri (a se vedea mai cu seamă *Evanghelia după Ioan*), unitatea de ființă, de cugetare și de acțiune cu Tatăl și cu Sfîntul Duh, dar și "omenitatea" Sa, prin nașterea trupească din Sfînta Fecioară ("Fecioria Mariei este posibilă prin atotputernicia lui Dumnezeu, după analogia rugului care ardea fără să se consume și a intrării Mîntuitorului, după înviere, prin ușile ferecate", ni se explică în ⁂ *Teol.dogm.și simb.*, vol.II, pp.580-581).

Unirea aceasta tainică între Cuvîntul sau Fiul lui Dumnezeu și firea omenească, în persoana *unică* a lui Iisus Hristos, poartă în teologie numele de *unire ipostatică* sau *unire personală* (în grecește: *hénosis hypostatiké*), concept de mare însemnătate dogmatică, deoarece numai pe acest temei poate fi înțeles Domnul ca Mîntuitor adevărat, *mijlocitor între Dumnezeu și oameni* (I TIMOTEI 2, 5), avînd origine comună și cu Unul și cu ceilalți, ca de nimic să nu se cheme străin. "Dumnezeu S-a făcut om pentru ca și omul să devină Dumnezeu" (Sf.Athanasie cel Mare) prin în-dumnezeirea cea întru Hristos. Unirea ipostatică este modelul suprem al unirii harice a omului cu Dumnezeu.

Din puținătatea credinței și din neputința minții omenești de a înțelege întru totul modul acestei tainice uniri s-au născut însă numeroase erezii hristologice (nestorianism, arianism, monofizism etc.), combătute și anatemizate în timp de Sf.Biserică, pe temeiul Revelației, ceea ce nu le-a împiedicat întru totul să supraviețuiască pînă azi în mediile heterodoxe, în forme felurite și înșelătoare, de care creștinul dreptcredincios trebuie să aibă cunoștință, spre a se putea feri de posibile sminteli. Dar asupra lor vom reveni, mai pe larg, într-un alt context.

Unirea ipostatică, rămasă ca atare pentru veșnicie, din chiar clipa nașterii cu trupul a Mîntuitorului, este - precizează învățătura ortodoxă - *fără împărțire, fără despărțire, fără amestec* și *fără schimbare*, atît în privința firii dumnezeiești, cît și în privința firii omenești. Firea omenească luată de Hristos a păstrat întocmai toate calitățile proprii, cu excepția păcatului, iar îndumnezeirea ei în Hristos trebuie înțeleasă ca potențare a ei spre cel mai înalt grad de desăvîrșire omenește posibil. Această putință de în-dumnezeire este tocmai temeiul mîntuirii prin Hristos, Căruia se cuvine deci a-I aduce *o singură închinare*, ca Dumnezeu-om, după cum ne învață deslușit Sf.Ioan Damaschin: "Unul este Hristos, Dumnezeu desăvîrșit și om desăvîrșit, Căruia împreună cu Tatăl și cu Duhul ne închinăm printr-o singură închinăciune împreună și preacuratului Său trup, deoarece nu susținem că trupului Său nu i se cuvine închinare. Trupul este adorat în singurul ipostas al Cuvîntului, care s-a făcut și ipostasul trupului. Prin aceasta noi nu ne închinăm Făpturii, căci nu ne închinăm trupului Său ca simplu trup, ci ca unuia ce-i *unit cu Dumnezeirea* [...] Mă tem să ating cărbunele din pricina focului care este unit cu lemnul. Mă închin deodată celor două firi ale lui Hristos din pricina Dumnezeirii unite cu trupul" (*Dogmatica*, ed.cit., p.109).

Mai putem adăuga că tocmai aceasta face legitimă și cinstirea trupului Său zugrăvit în *icoană*. Să-l ascultăm, bunăoară, pe Sf.Andrei al Cretei: "Un Domn, cunoscut în două firi, împreună închinat cu Tatăl și cu Duhul Sfînt, avînd, de asemenea, două voințe și două lucrări; iar, prin asta, înțeles și mai presus de înțelegere, mărginit și nemărginit totdeodată, cu putința de a fi zugrăvit în icoane și închinat, datorită trupului pe care l-a luat; iar, prin închinăciunea ce I se aduce, slava se ridică la cel zugrăvit pe icoană, așa cum am fost învățați și de tine, dumnezeiescule părinte Vasile [este vorba de Sf.Vasile cel Mare - n.n.], cînd ai scris: *Cinstea dată icoanei trece la cel zugrăvit pe icoane*" (apud I.Bria, op.cit., p.199).

(va urma)

Vasile A. MARIAN

PUNCTE CARDINALE sept. - oct. '94 Nr. 9-10/ 45-46 Pag. 13

O POLEMICĂ OȚIOASĂ

DORA VRÂNCEANU

În buna tradiție a presei "democratice", adică preluându-i metehnele, publicația greco-catolică "Unirea", în numărul 3(32) din martie a.c., continuă să învenineze relațiile dintre Biserica Ortodoxă şi Biserica Greco-Catolică; şi de această dată, tot prin pana radicalului propagandist al "drepturilor" greco-catolicilor, Pr.Prof.Dr.Anton Moisin, cel "mai catolic decât papa"...

Resortul declanşator al mâniei sale este cartea cam dură a lui Grigore Nedei, *Imperialismul catolic - o nouă ofensivă antiromânească*, Ed.Clio, Bucureşti, 1993. Prezentând, pe bază de documente şi fapte, situația deloc încurajatoare a Bisericii Catolice de astăzi, dl.Nedei somează Biserica Greco-Catolică de la noi ca, între două înființări şi două desființări, să-şi precizeze statutul; altminteri, o serie întreagă de evenimente, prea evident legate între ele, nu au cum să nu înfățişeze tabloul unei autentice "ofensive" catolice asupra României. O biserică -spunem noi - care se confundă cu structurile seculare ale puterii (stat, bănci etc.) nu are cum să nu piardă din confruntarea cu acestea; şi nici să nu-şi maculeze imaginea; în plus, spune dl.Nedei, Biserica Catolică este surpată din interior din pricina scăderii numărului de credicioşi, a moralității unora dintre preoții şi călugării ei, şi nu în ultimul rând, din pricina contestărilor din ce în ce mai frecvente la adresa autorității papale; autorul aduce date cât se poate de concrete şi de verificabile (dincolo de câteva regretabile exagerări). La toate acestea se mai adaugă neputința vădită a Bisericii catolice de a soluționa în mod rezonabil conflicte în care sunt implicați credincioşi catolici (ex.conflictul din Irlanda), de a stopa ivirea în rândul credincioşilor ei a noi secte, sau de a sustrage zeci de milioane de catolici brazilieni din capcana spiritismului, cu care brava biserică a ajuns să coabiteze. *"Franciscanul Kloppenburger, care a studiat spiritismul brazilian, din însărcinarea Vaticanului, confirmă numai pentru Rio de Janeiro 7000 de localuri* **Terreiros** *ale spiritiştilor, cu mult mai multe decât biserici. În suburbii, fiecare parohie catolică are sute de localuri spiritiste, care nu se diferențiază confesional față de catolicism"*. (B.Würtz-*New Age*, Ed.de Vest, Timişoara, 1992, p.66).

O asemenea biserică este firesc să se preteze la acțiuni prozelitiste jenante, cum ar fi cea a monseniorului Bârlea din Germania, în 1988, pe care autorul, trăitor acolo, a suportat-o şi ne-o înfățişează pe larg în capitolele IV şi V ale cărții sale; dar aceasta nu este o excepție, căci conform statutului ei de biserică "universală", țelul suprem al Bisericii Catolice este acela de a se întinde până la marginile lumii. *Sub acest semn stă şi înființarea Bisericii Greco-Catolice din România, în 1701, dată la care doar 12% din populația Transilvaniei şi-a urmat mitropolitul şi cei 38 de protopopi*, iar nu, cum pretind până astăzi greco-catolicii, inclusiv pe pagina întâi a foii în discuție, unde ubicuul Anton Moisin scrie că "majoritatea românilor ortodocşi din acea provincie au (sic!) recunoscut autoritatea bisericească a Scaunului Romei"; *dimpotrivă, 88% şi-au păstrat credința, chiar dacă au avut de suportat schingiuiri, bătăi, tăierea capului, trasul pe roată şi alte metode... "ne-ortodoxe" în procesul impunerii de către împăratul Austriei, sub oblăduirea papei, a catolicismului; ceva mai târziu, la 1761, 150 de mănăstiri şi biserici ortodoxe, au fost distruse cu tunul de generalul Buccow*. Este foarte important să reținem că **Manifestul Sinodului de la Alba Iulia**, din 7 oct.1698, arăta în termeni lipsiți de echivoc că recunoaşterea autorității papale se făcea cu condiția ca nimic din *"obiceiul Bisericii noastre a Răsăritului să nu se clătească"*, iar ierarhii Bisericii să nu fie numiți de papă, ci *"să stea în voia soborului pe cine ar alege să fie vlădică"*, după cum nici în treburile protopopilor *"nime să nu se mestece"*. Altminteri, precizează *Manifestul*, *"de nu ne vor lăsa pre noi şi pre rămăşițele noastre în această aşezare, pecețile şi iscăliturile noastre care am dat să n-aibă nici o tărie"*. Deci, *orice ingerință a papalității în treburile locale ar duce automat la anularea actului de înființare*. A urmat prima desființare a Bisericii Greco-Catolice, cea din 1948, când guvernul *"s-a asigurat şi el, ca şi împăratul Austriei în 1701, de un act de voință, scris şi semnat de marea majoritate a preoților greco-catolici* (...), *prin care îşi exprimau dorința de a se reuni cu Biserica Ortodoxă"* (p.122), după care a emis un act de desființare a unei biserici care nu mai exista, cei 2000 de preoți trecuți la ortodoxie fiind oricum, mai înainte, excomunicați de episcopul Hossu! Şi atunci, se întreabă dl.Nedei, *"ce valoare juridică au actele de înființare şi desființare a Bisericii Greco-Catolice"?* Sunt, ambele, lovite de nulitate, fiind emise de împăratul Austriei, cel dintâi, şi respectiv din ordinul lui Stalin, cel din urmă. *Schimbările din 1989 au adus o nouă înființare a Bisericii Greco-Catolice în ian. '90. Cea de-a doua desființare este una* **prin comasare** *şi se datorează papei însuşi;* ignorând orice referire la recensamântul care relevă că numărului (228337) de greco-catolici din România de după 1989 i-ar fi suficient un singur episcop, *papa a numit un mitropolit şi cinci episcopi*, cu toate că, aşa cum am văzut în **"Manifestul"** de la 1698, nu avea căderea s-o facă; mai mult decât atât, *la 28 mai 1991 l-a ridicat pe mitropolitul Todea la rangul de cardinal în Curia papală, acesta devenind astfel conducător ierarhic al tuturor catolicilor din România, ceea ce înseamnă că Biserica Greco-Catolică nu mai există, ea neavând, oricum, titlurile de monsenior şi cardinal, ci a fost dizolvată în Biserica Catolică.*

Aici se opreşte argumentația d-lui Nedei; evenimente foarte recente, care nu aveau cum să fie prezente în cartea domniei sale, cum ar fi numirea unui nou mitropolit al Bisericii Greco-Catolice în persoana lui Lucian Mureşan, atestă că şovăielile tacticienilor Vaticanului se datorează unor calcule precise. Prin urmare, mireanul Gr.Nedei acuză **"imperialismul catolic"** de a purta, împreună cu Francmasoneria, un adevărat război la adresa Bisericii neamului. Nici una dintre celelalte grave probleme ridicate în această carte nu a primit replica Doctorului Moisin; dar când a venit vorba de *Francmasonerie*, a sărit ca ars; a încropit, în graba mare, câteva date, preluate de prin cărțuliile de tarabă, pentru a demonstra că nu Biserica Catolică e în conivență cu Francmasoneria, ci... Ortodoxia (nici măcar *Biserica* Ortodoxă). Pusă în aceşti termeni, discuția are ceva din imbecilitatea candidă a jocului de copii: "Cine zice ăla este", "Ba tu, ba tu..." Autorul însăilează câteva date convenabile, care ar atesta poziția critică a Vaticanului față de Francmasonerie, după care adaugă un număr de 15 fețe bisericeşti aparținând Bisericii Ortodoxe care ar fi fost francmasoni (cărora, din exces de zel, le adaugă un bulgar şi un traducător al unei cărți despre francmasonerie) şi se crede îndreptățit, din această alăturare care nu dovedeşte nimic, să ardă etapele unei demonstrații şi să generalizeze abuziv, intitulându-şi articolul *"Ortodoxia şi Francmasoneria"*.

Ca să se preteze la o discuție coerentă, orice argumentare trebuie să respecte regulile unei logici elementare; altfel spus, să înfățişeze o premiză majoră, o alta minoră şi o concluzie. Ce face Doctorul Moisin în acest articol? Exhibă până la dimensiunile a două pagini de ziar o premiză minoră (şi aceasta inexactă, după cum vom vedea) care ar putea fi formulată astfel: "câțiva ierarhi ortodocşi au fost francmasoni". Premiza majoră lipseşte în totalitate, iar concluzia s-ar vrea formulată în titlu: "Ortodoxia şi Francmasoneria". Ortodoxia şi Francmasoneria, ce? Te întrebi nedumerit. Este o identificare? O analogie? Din datele articolului, încercând să-l reconstituim, silogismul ar ieşi cam aşa:

Dacă unii slujbaşi ai unei biserici sunt francmasoni, respectiva biserică e identică cu Francmasoneria;

Câțiva slujbaşi ai Bisericii Ortodoxe au fost francmasoni; şi concluzia, prezentă în titlu:

Biserica Ortodoxă şi Francmasoneria sunt una! Ceea ce este fals şi absurd; în acest punct, orice discuție cu posesorul unui asemenea mod de a gândi este inutilă.

Dar nu vrem să demontăm doar sistemul de gândire, ci şi argumentele preopinentului nostru. Să le luăm pe rând:

1. Biserica Catolică n-ar putea fi în "conjurație" cu Francmasoneria pentru că, de-a lungul anilor, papii ar fi condamnat Francmasoneria. Când anume au condamnat papii Francmasoneria? De la 1739 până la 1917. Dar în veacul XX? Au fost şi în veacul XX condamnări ale Francmasoneriei, venind dinspre... Congregația pentru Apărarea Credinței (1974), episcopii germani (1980) şi cardinalul Ratzinger, adică tot Congregația pentru Apărarea Credinței, al cărei prefect este cardinalul (1983). Vocea Vaticanului nu este nicăieri de auzit în acest veac; decât, dacă vreți, în *Ossevatore Romano* (oficiosul Vaticanului), unde, ne înştiințează Doctorul Moisin, papalitatea a comis marele act de curaj de a publica "comentariul oficial" la un an după Declarația Congregației pentru Apărarea Credinței! Norbert Homuth, în cartea sa *Dokumente der Unterwanderung*, din care vom mai avea ocazia să cităm, ne înştiințează că în redacția cotidianului Vaticanului sunt mai mulți frați în lojile francmasonice. Din istoria "bătăliei" Bisericii Catolice cu Francmasoneria, Doctorul Moisin a uitat să ne povestească alte câteva momente importante; de pildă, *plasând începuturile Francmasoneriei la 1717, a sărit peste momentul naşterii Francmasoneriei în sânul Bisericii Catolice, odată cu rosicrucianul Luther, care s-a desprins apoi de catolicism, atrăgând o parte din ce în ce mai însemnată a credincioşilor catolici spre noua confesiune afiliată Francmasoneriei. A uitat, de asemenea, să ne spună că Biserica Catolică are un papă asasinat în a 33-a zi de pontificat, e vorba de Ioan Paul I, de o conjurație în care-şi împart vina frățeşte, conducătorul băncii Vaticanului, arhiepiscopul Marcinski, o serie de bancheri şi cardinali urmăriți pentru acte frauduloase şi,* **nota bene**, *cardinalul Villot, membru al lojii francmasonice* **Propaganda Due**, *activă în Vatican, cu toate "bulele" emise de papi împotriva Francmasoneriei!*

A mai uitat să ne spună că *fostul cardinal francez Lefebvre, care a denunțat nu doar corupția şi imoralitatea din Vatican, ci şi faptul că printre cardinalii din Vatican sunt şi unii francmasoni, a fost... excomunicat de papa Ioan Paul al II-lea, acuzat fiind de "schismă"...*

Iată un tablou al veacului XX care nu poate decât să ne pună pe gânduri: un papă asasinat pentru că urma să ia măsuri împotriva lojii masonice active în Vatican, un altul care excomunică un cardinal incomod Francmasoneriei. Savanta ambiguitate de care face dovadă Doctorul Moisin în zugrăvirea perioadei de după al doilea război mondial, în ce priveşte relațiile Bisericii Catolice cu Francmasoneria, ne aminteşte de vremurile bune ale scolasticii: *"După al doilea război mondial, curentele masonice au renunțat, după cum se va vedea ulterior, numai aparent şi tactic, la anticlericalismul lor, ba s-a creat impresia că nu mai sunt nici anti-creştine. Ca urmare, se părea că s-a creat posibilitatea, după Conciliul Vatican II, să fie moderată atitudinea Bisericii Catolice față de Francmasonerie, în nădejdea unei recuperări creştine şi a acelor suflete..."* Înduioşător, nu? B.C.s-a gândit să "recupereze" sufletele francmasonilor! Francmasoneria, ca şi Biserica Catolică, aspiră la *universalitate*; nimic mai firesc ca două instituții care au, *în parte*, aceleaşi țeluri să se respingă reciproc. În acest război câştigă cea care e mai abilă, mai flexibilă şi mai pragmatică, capabilă să-şi adapteze metodele din mers. Francmasoneria pare a fi renunțat la ostilitatea ei contra creştinismului, gândindu-se că este mai eficient să câştige de partea sa (şi să infiltreze) un organism mult mai aproape ca structură şi ca țel de Biserica Catolică, deci mult mai primejdios pentru aceasta, şi anume *ecumenismul*; universalismul creştin - acesta este mesajul - se poate înfăptui *fără* Biserica Catolică! *Vorbim aici de ecumenismul "care a apărut concomitent în toate sferele confesionale creştine din Occident, odată cu ideile de <<eră nouă>> şi <<unitate mondială>>"* (B.Würtz-op.cit., p.90) şi nu de celălalt ecumenism, cel autentic. B.C.nu are altă cale decât să colaboreze cu acest organism. *"Dar centrul de la Geneva al ecumenismului ecleziastic nu a rămas unic. Este un fapt notoriu că elanul ecumenist al Romei, în spatele căruia se semeţeşte o legitimare bimilenară, are cel puțin un succes egal (...) Astfel, continuă să lucreze o formă organizatorică comună, întemeiată în 1965, în care sunt reprezentate atât biserica ecumenică a Romei cât şi Bisericile Consiliului Ecumenic protestant de la Geneva"* (B.Würtz-op.cit., p.93). Este evident că Biserica Catolică şi-a estimat adversarul şi a acționat în consecință. Adversarul fiind mult mai puternic, e inutil să lupți contra lui. *"Este un truism destul de răspândit* - scrie un catolic pe nume Jean-Fraçnois Revel - *acela că Biserica Catolică şi-ar fi dat, brusc, seama, după o mie nouă sute şaizeci şi ceva de ani* **că s-a găsit dintotdeauna în tabăra celor puternici** (s.n.) *şi că, pentru a-şi împlini misia evanghelică, ar cam fi timpul să treacă şi de partea celor slabi. Aşa că ea a trecut de partea anticapitalismului. Dar ar fi o greşeală să credem că a făcut-o din iubire pentru cei săraci şi slabi. Dacă Biserica Catolică a îmbrățişat interpretarea socialistă a lumii, a făcut-o fiindcă îşi imaginează (greşit cred) că tabăra comunistă e cea a viitorilor învingători"*. Ceea ce nu a încetat să facă Biserica Catolică în continuare; aşa încât recentele relații stabilite de Vatican cu statul Israel nu sunt decât o confirmare; şi acum se află în tabăra în care a fost dintotdeauna: *a celor puternici*.

În acest fel, Vatican II devine o dată în istoria Bisericii Catolice, de la care începând, ne spune Homuth, *toți papii ar fi francmasoni*, la fel ca şi un mare număr de cardinali şi alte fețe bisericeşti. *"Numai la Vatican cunosc pe nume 90 de persoane care sunt concomitent clerici şi frați în lojile francmasone, începând cu Marcinkus şi Suenens şi terminând cu Poletti şi Virgil de la* **Osservatore Romano**". *(Dokumente der Unterwanderung*, p.10).

2. Dar poate că cel de-al doilea "argument", referitor la slujbaşii ortodocşi aflați în solda Francmasoneriei, să stea în picioare. Generoasa risipă de spațiu tipografic pusă de greco-catolicul Moisin la dispoziție celor 15 preoți şi ierarhi ortodocşi - două pagini mari de ziar - ne inhibă, de-a dreptul;căci dacă noi, mai săraci, ne-am propune să dăm publicității doar pe cei 90 de clerici din Vatican care sunt francmasoni, cu biografii cu tot, nu ne-ar ajunge spațiul tipografic al unui ziar întreg! Nici nu îndrăznim să coborâm cu gândul de la Vatican în jos...

Ca ortodocşi, ne-ar fi interesat să ştim care dintre ierarhii Bisericii Ortodoxe au fost francmasoni, cu date şi dovezi *de necontestat*. Personal, simpla etichetă aşezată alături de un nume nu mă convinge că aşa şi este. În loc de detalii, simple exclamații de grobianism injurios ("Capabil băiat, ce mai încoace-încolo!"), informații vagi: "Membru al unei loji", în cele mai multe cazuri, "probabil", sau chiar nici o informație, oricât de vagă, despre pretinsa apartenență la Francmasonerie, cum este cazul episcopului de Hotin, Amfilohie; un altul, acuzat că ar fi francmason pentru că a tradus "Taina francmasonilor" de Prau; este aceasta o probă?! Dar cazul cel mai flagrant este cel al mitropolitului *Irineu Mihălcescu*, despre care, dacă autorul ar fi avut mai puțin dispreț şi mai multă smerenie față de adevăr, ar fi putut afla că acest *mare apologet al Răsăritului Ortodox şi martir al ortodoxiei, asasinat de regimul comunist, s-a ridicat în repetate rânduri împotriva Francmasoneriei, căreia-i este dedicat şi cap.XXVII al lucrării sale fundamentale,* **Teologia luptătoare,** *pe care şi revista noastră l-a publicat în nr.2/26 din februarie 1993*. Şi atunci, ce mai rămâne din toată această indecentă revărsare de zgură pe toate cele 8 coloane ale "Unirii"?! Voita confuzie pe care o face Doctorul Moisin între **instituție** (Biserica Ortodoxă, care poate fi slujită, la un moment dat, de slujbaşi nedemni) şi **esența** ei (Ortodoxia ca realitate transcendentă), cu scopul precis de a adăuga şi o serie de laici printre francmasoni, ca aparținând Ortodoxiei, face ca lista celor încriminați să pară mai impozantă, dar trădează, simultan, şi grosolănia de spirit a autorului ei. Fiindcă "francmason", ne-a învățat o dată pentru totdeauna **Nae Ionescu**, poți fi în două feluri: din *oportunitate* sau prin *structură spirituală. Că s-au găsit câțiva slujbaşi ai Bisericii Ortodoxe care s-au năimit la Francmasonerie* **din oportunitate**, *lucrul e cunoscut, dar nu ne îngrijorează: în toate timpurile a fost aşa; aşa este şi astăzi. Dar Francmasoneria ca* **structură**, *fiind un produs iudeo-occidental, nu poate fi proprie românilor şi cu atât mai puțin Ortodoxiei*; deci, din această direcție, atacul ei la adresa noastră nu poate avea sorți de izbândă; poate avea dinspre alte direcții (politică, economică etc.), în măsura în care oportunitatea le dictează oamenilor politici, economiştilor sau financiarilor o colaborare sau o subordonare inevitabilă. Iată de ce îndemnul adresat în final de autor, acela de a fi... "uniți" (înțelegeți subtilitatea!), catolici şi ortodocşi, în fața inamicului comun este un efect retoric din arsenalul (cam răsuflat!) specific catolic al conceperii raporturilor cu Dumnezeu ca pe unele negustoreşti (vezi **Nae Ionescu**); ar urma ca, alăturându-ne lor, să fim protejați, noi, ortodocşii, de pericolul invocat; ceea ce este greu de crezut, atâta vreme cât Biserica Catolică nu se poate proteja pe sine... În plus, ortodoxul ştie că există o singură cale de fortificare împotriva asalturilor diabolice ale Francmasoneriei: ***fortificarea lăuntrică, cu sprijinul şi sub aripa Bisericii neamului***. Şi cât de nemăsurată este, față de impresionanta paradă internațională de confruntări de forțe, forța lăuntrică a rugăciunii! Fie ca întru ea să ne unim cu adevăt !

O NUMIRE CIUDATĂ

Aflăm din presa din țară că dl.Alfred H.Moses a fost desemnat ca ambasador al Statelor Unite în România. Cum despre persoana noului reprezentant al Americii în țara noastră nu știam nimic până la publicarea acestei informații, cotidianul "România Liberă" ne ajută prin două note publicate în prima jumătate a lunii septembrie să aflăm ceea ce este de fapt esențial.

*"Nominalizat de președintele Clinton, Alfred H.Moses, pentru postul de ambasador al Statelor Unite în România, este avocat și partener în cadrul firmei Covington and Burling din Washington DC, unde a practicat avocatura din anul 1956. El a fost activ în relațiile americano-române de mulți ani. În perioada Ceaușescu, el a reprezentat Conferința președinților principalelor organizații evreiești americane la negocierile între Ceaușescu și guvernul SUA, destinate facilitării emigrației evreiești și **prezervării instituțiilor evreiești în România** (s.n.), se spune în anunțul Casei Albe trimis de Ambasada SUA la București.*

Alfred H.Moses a acționat, de asemenea, în beneficiul dizidenților români, inclusiv a celor închiși pentru activități religioase. Eforturile sale au fost încununate prin tipărirea în România a Noului Testament folosit de comunitatea baptistă... Moses este președintele Comitetului Evreiesc American..."

Așadar noul ambasador american la București este evreu și nu un evreu oarecare din personalul Ministerului de Externe al Statelor Unite, ci nici mai mult nici mai puțin decât președintele Comitetului Evreiesc American.

Cu prezența evreilor în posturi influente în conducerea politică americană în general și în diplomație în special, suntem, de multă vreme, obișnuiți. Să amintim numai numele lui Henry Kissinger, Lawrence Eagleburger și Max Kampelmann, diplomați americani cu rang înalt care au avut o atitudine nu tocmai binevoitoare, direct sau indirect, în fața intereselor noastre naționale. Dar aceștia erau funcționari de carieră din cadrul Ministerului de Externe al Statelor Unite și nu este căderea noastră să judecăm din ce segment al multelor naționalități care formează poporul american sunt recrutați membrii corpului diplomatic.

Există însă situații când, din dorința de a se sublinia atitudinea pe care guvernul unui stat o are față de realitățile din țara în care-și trimite ambasador, nu se mai recurge la diplomați de carieră, ci la anumite personalități din afara corpului diplomatic, de obicei personalități de cultură, capabile să ilustreze și să afirme această atitudine.

În noiembrie 1980, poporul american îl alege Președinte al Statelor Unite pe Ronald Reagan, reprezentantul aripii de dreapta a Partidului Republican. Noul președinte imprimă politicii americane o atitudine fermă în relațiile cu Uniunea Sovietică, punând astfel capăt perioadei de destindere și compromisuri al cărei arhitect fusese fostul Secretar de Stat Henry Kissinger. Printre alte măsuri adoptate în acest sens a fost și numirea unui nou ambasador al Statelor Unite în România în persoana lui David B.Funderburk, profesor de istorie la Universitatea Campbell cu specializare făcută în România, deci cunoscător al realităților românești, despre care senatorul Helms afirma în discursul ținut în Senat cu prilejul votului prin care se confirma numirea: "*Păcatul lui Funderburk este că a îndrăznit să critice comunismul*". Într-adevăr un păcat grav, pe care Oculta din Ministerul de Externe al Statelor Unite în frunte cu Subsecretarul de Stat Lawrence Eagleburger, nu i-l vor ierta. După patru ani de eforturi în care s-a străduit zadarnic să atragă atenția guvernului american asupra caracterului criminal al regimului Ceaușescu, David B.Funderburk este silit să demisioneze. În urma sa va rămâne doar o carte extrem de instructivă pentru cei ce vor să cunoască adevărata față a politicii americane - ***"Un ambasador american între Departamentul de Stat și clanul Ceaușescu", dar mai ales recunoștința noastră, a românilor, față de un prieten adevărat al țării noastre.***

Și iată că acum, situația din 1981 se repetă într-o oarecare măsură. Statele Unite trimit din nou în România un ambasador care nu face parte din cadrele Departamentului de Stat, pe dl.Alfred H.Moses, președintele Comitetului Evreiesc American, dar care, ca și David B.Funderburk a avut, anterior numirii sale, strânse contacte cu România. Numai că ele au fost de cu totul altă natură. În timp ce David B.Funderburk, înainte de a fi ambasador a cunoscut realitățile din România comunistă și a urmat îndemnul unei doamne vârstnice de a fi "*un ghimpe în carnea stăpânitorilor comuniști*", dl.Alfred H.Moses a colaborat cu Nicolae Ceaușescu pentru a apăra interesele evreilor din România, interese ale unei minorități care a sprijinit, fără rezerve, regimul comunist de la instaurarea sa în august 1944.

Cât privește afirmația că "*Alfred H.Moses a acționat, de asemenea, în beneficiul dizidenților români...*" se impune o precizare cu privire la ceea ce a însemnat, de fapt, dizidența în România. În acest scop este util să redăm următorul fragment din primul capitol al "*Programului mișcării dizidente din România*", publicat de istoricul Vlad Georgescu în lucrarea "*Politică și istorie - cazul comuniștilor români, 1944-1977*", apărută în anul 1983 la München în Editura Jon Dumitru.

"Dizidența română recunoaște constituția țării și nu cere decât neclintita ei păzire, în spiritul și litera sa; recunoaște articolele 1 și 2, care proclamă România republică socialistă și care prevăd că întreaga putere aparține poporului..."

În acest context ne îngăduim să facem precizarea că am fi fost mai bucuroși să aflăm că dl.Alfred H.Moses a sprijinit nu dizidența ci lupta anticomunistă. Dar Domnia Sa este în primul rând "*președintele Comitetului Evreiesc American*" și abia apoi altceva. Așa fiind lucrurile, ne îndoim că venirea sa ca ambasador în România va fi în folosul nefericitei noastre țări sfâșiată între "*înțelegerile*" de la Yalta și de la Malta. Suntem conștienți de faptul că cel de al doilea război mondial nu l-au câștigat nici Aliații și nici sovieticii, ci evreii. Ca urmare, conform unei uzanțe cunoscute de-a lungul întregii istorii, învingătorul își impune Legea. Și dl.Alfred H.Moses este ambasadorul învingătorilor în România.

Gabriel CONSTANTINESCU

APELUL CELOR ȘAPTE

In mare, scandalul stîrnit spre sfîrșitul lunii spetembrie de "Apelul" adresat Senatului American de șapte parlamentari români, este cunoscut de toată lumea. Această scrisoare, adresată în speță senatorului Jesse Helms, vizá persoana controversată a d-lui Alfred H.Moses, președintele Comitetului Evreiesc American, nominalizat de președintele Bill Clinton ca viitor ambasador al S.U.A. la București. Demersul românesc a fost făcut înaintea audierii în Senat a d-lui A.Moses, conform procedurii de acreditare. "Indignarea" și "opoziția" semnatarilor români nu se referea în nici un fel la originea etnică sau la rangul cahalic al noului ambasador, nici nu punea în discuție dreptul americanilor de a-și numi ambasadorii pe care-i cred de cuviință, ci atrăgea atenția asupra relațiilor reprobabile pe care d-l A. Moses le-a avut, în ultimii 20 de ani, cu regimul dictatorial al lui Ceaușescu ("**Dl.A.Moses, la cererea lui Ceaușescu, a acoperit, ascuns sau minimalizat** - *se arată în* **<<Apel>> - situația din România în fața unor comisii ale Congresului S.U.A., în anii '70 și '80"; "Prezența sa în România, într-o asemenea funcție, va recompensa pe cei care au colaborat, fără scrupule, cu cel mai dictatorial regim din istoria recentă")**. *Problema este deci politică și morală. Nu știm dacă, așa cum susțin autorii scrisorii, acreditarea noului ambasador* **"ar pune în pericol bunele relații dintre cele două țări ale noastre"**, *dar, în orice caz, ea aruncă o umbră de îndoială asupra onestității politice americane, iar pe acest fond s-ar putea ivi riscul că problema să alunece în mod incontrolabil și spre nevinovata origine etnică a d-lui A.Moses, alimentând* **"extremismul în această zonă fluidă a Europei"**.

Cei șapte semnatari constituie un grup destul de pestriț: Adrian Moțiu (P.U.N.R. - inițiator, se pare, al întregului demers), Emil Roman (P.U.N.R.), Matei Boilă (P.N.Ț.C.D.), Ion Coja (P.D.A.R.), Alex Popovici (Grupul Parlamentar Liberal), Dumitru Căluianu (P.L.'93) și Simion Tatu (P.D.S.R.). **"Apelul"** *a fost girat, pe deasupra, de întregul Birou Permanent al P.U.N.R. (ceea ce a și alimentat, probabil, suspiciunea de "șovinism"). Ipotetica implicare a S.R.I. oricum neverificabilă, rămâne neesențială.*

Acest demers - totuși lăturalnic -a stârnit în lumea politică românească a adevărată furtună de "proteste", "înfierări" și "delimitări", aducând aminte de vremurile de altădată, când obediențele politice românești căutau spre Moscova, iar nu spre Washington. Se creează impresia că în România nu s-a întâmplat nimic altceva decît o schimbare a "stăpînilor". S-ar părea că spinarea românului este oricând gata să se încovoaie, iar limba lui gata să lingă, identitatea cizmei sau popoului fiind cu totul secundară...

O parte dintre semnatari s-au speriat și ei, străduindu-se să retracteze (cu tot penibilul de rigoare). Partidele și-au dezavuat membrii, iar Parlamentul, Președinția și Guvernul s-au aflat la un pas de turbare. Pînă și arhi-șovinul și anti-americanul C.V.Tudor, îngrijorat de situația grea în care chipurile, ar fi fost pus "tătucul" Ion Iliescu (în ajunul deplasării sale "pe pământ american"), a condamnat public **"Apelul"** *celor șapte! Despre* **mass-media** *- ce să mai vorbim! Indignarea a fost generală, atingîndu-se pentru prima oară, din 1989, încoace, "consensul" tuturor taberelor politice majore, de la "extrema stîngă" pînă la "centru-dreapta"!*

Să forțăm totuși un moment de luciditate.

Mai întîi surprinde mentalitatea anti-democratică pusă în slujba ...democrației! S-ar zice că în "noua Românie democratică" nimeni nu are dreptul la "opinie" sau "inițiativă" proprie, nici măcar dacă este parlamentar ales!

In al doilea rînd, îngrijorează uriașa "teroare psihică" sau "presiune morală" pe care o exercită în lumea de azi colosul iudeo-american, în fața căruia nu-i bine "să sufli", nici măcar dacă ai argumente întemeiate. Ne e teamă însă că, așa cum se petrecuse la un moment dat și cu comunismul "teroarea" nu mai vine atît din partea "stăpînilor", cît și din zelul laș și slugarnic al "supușilor"!

În al treilea rînd, orice om cu mintea întreagă ar trebui să se întrebe nedumerit: de ce nu se discută în nici un fel **acuzațiile** *propriu-zise pe care* **"Apelul"** *le-a formulat (cu trimiteri la documente) în privința trecutului pro-comunist a d-lui A.Moses?! De ce s-a mutat discuția, în mod tendențios, pe terenul strict al "antisemitismului"? Sau originea evreiască îl scuză pe d-l A.Moses de orice scădere politică și morală?*

Ar trebui, bunăoară, să se vadă concret la ce trimite un pasaj ca acesta: **"Sîntem de asemenea mîhniți că omul care a ascuns Administrației Americane uciderea, în torturile anchetei comuniste, a doi poeți români, reușește (acum) să păcălească autoritățile americane"**. *Cu atît mai mult cu cît trei dintre semnatari (M.B., E.R., S.T.) sînt chiar preoți (atît din "majoritatea" ortodoxă, cît și din "minoritatea" greco-catolică)... Chiar dacă ei ar fi "iresponsabili" și "turmentați", am rămîne cu* **faptele** *incriminate?*

Noi recunoaștem că formulările nu sînt întotdeauna cele mai fericite, că unii dintre semnatari au la rîndul lor trecut comunist (și prezent neocomunist!), că anumite socoteli ale diplomației românești vor fi fost poate încurcate de acest **"Apel"** *incomod. Sîntem însă de părere, împotriva manipulatei opinii curente, că gestul celor șapte parlamentari, chiar fără sorți de izbîndă, rămîne - privit în absolut - un reflex de curaj și demnitate națională. Și asta indiferent de presupusele origini obscure și diversioniste sau de faptul că unii dintre semnatari n-au fost în stare să poarte pînă la capăt această cruce a rectitudinii... Nu putem totuși, de pildă, să nu ne exprimăm admirația față de atitudinea constantă a preotului greco-catolic Matei Boilă (descendent dintr-o veche familie de fruntași țărănești din Ardeal), pe care nu l-au speriat consecințele imediate. Ceea ce nu se poate spune, din păcate, despre ortodoxul Simion Tatu (această rușine exhibată a Bisericii strămoșești)...*

Între timp, prin hotărîrea suverană a celor care regizează astăzi, neînduplecați, tragedia iugoslavă sau tragicomedia haitiană, d-l A.Moses va veni pînă la urmă ambasador la București. Politicienii noștri vor face coadă să-i pupe mîna (și ca "american" și ca "evreu"), în vreme ce Occidentul va continua să se mire de ce sînt atît de persistente la noi "sechelele" comunismului și să se indigneze că în "Estul sălbatic" se mai folosesc etichete precum "iudeo-american" și "iudeo-comunist!

RĂZVAN CODRESCU

PAN - EUROPA ȘI IUDEOCRAȚIA

*La Editura "Cugetarea" apărea, în 1941, primul volum din trilogia **Decăderea dogmelor**, intitulat: "Cum au dizolvat evreii cultura europeană", semnat de Ilariu Dobridor.*

*"Crescută din efortul de lămurire a prezenței evreilor în spiritualitatea contemporană", (p.8), cartea propune un instrument de lucru eficace: identificarea "mentalității monoteice" care roade, cu puterea ei dizolvantă, la temelia spiritualității creștine: "Căci monoteismul (și aici e confuzia) e un **fenomen**; pe când creștinismul (asta trebuie să rămână clar) e o **normă**. (...) Monoteismul, ca fenomen, înseamnă mod iudaic de a concepe; adică **generalizează** asupra fenomenelor. Creștinismul, ca mod singular de a concepe, nu generalizează, ci caută **norma** unică - drumul către Dumnezeu.*

De aceea, evreii tribulează, noi ne mântuim" (p.9).

Așezată pe temeliile greco-romane, Europa creștină e o Europă a dogmelor: "Cultura eleno-romană ne-a dăruit certitudini logice (conceptul), etice (norma morală), religioase (legea creștină) și așa mai departe. Aceste certitudini constituiau corpul de adevăruri - dogmele - mântuirii noastre din efemer" (p.7).

Morbul dizolvant care a acționat în lăuntrul ei a făcut ca epoca modernă să ajungă o "apoteoză a egoismului, a voinței de putere, glorificare a cruzimii" (p.52). Omului creștin al valorilor și al normelor i-a luat locul omul degradat al democrației. Cercetători dintre cei mai avizați ai fenomenului modernității au înaintat puncte de vedere dintre cele mai diferite în legătură cu degradarea manifestă a omului contemporan. Keyserling, înțelegând sufletul omenesc ca pe o stratificare lentă de stări de conștiință, identifică o "revoltă a forțelor telurice", care va duce negreșit la o "re-păgânizare" a lumii. Spengler identifică pricina frământărilor Europei în destinul culturilor, iar Liebert "găsește că spiritualitatea europeană stăpânită din secole și din milenii de convingeri metafizice e devastată de tendințe empiriste și pozitivism", de care s-ar face vinovați Nietzsche, prin interpretări biologice, pragmatice și relativiste ale valorilor culturii, Dilthey, care o viciază prin tendințe psihologizante, și Feuerbach, care vrea să demonstreze că omul l-a creat pe Dumnezeu, nu invers; la rândul lui, Massis motivează dizolvarea structurală a culturii europene prin invazia fermentului mistic de proveniență slavă și asiatică, iar Berdiaev prin "umanismul Renașterii, care a deplasat raportul om-Dumnezeu și l-a așezat în imanență" (p.62).

*Ilariu Dobridor vine cu un punct de vedere nou: omul degradat, situat la antipodul omului creștin, este produsul democrației: "Viziunea democrată detașează omul de atributele umanității din el, îl sterilizează de notele individuale și-l reduce la un **concept**, general utilizabil. Egal că acest **om abstractizat** devine **persoană**, ca în iudeocrația franceză, sau simplu **individ**, ca în masono-crația engleză. În ultimă concluzie, se tinde către o **umanitate** la fel de abstractizată, fie în înțelesul francez, (adică **vidul logic** al noțiunii de om), fie în înțelesul englez (adică **sfera juridică** a comportării ca om). Astfel de mentalitate a prezidat până mai ieri Europa. A fost o **des-sacralizare**, o **des-creștinare** a sensului noțiunii de om" (p.71).*

Des-creștinarea și degradarea omului sunt rezultate directe ale unui masiv proces de iudaizare, care a atins cu aripa lui dizolvantă toate "normele", toate "dogmele" (termeni care, în viziunea autorului, se suprapun). Se poate astfel constata:

1. Decăderea normei etice, *prin intermediul psihologiei abisale a lui Freud, prin panteismul spinozist și prin anarhismul biologic al lui Max Nordau;*

2. Decăderea normei logice, *prin intuiționismul bergsonian;*

3. Decăderea normei sociale, *prin idolatria marxistă a economicului;*

4. Decăderea dogmei cosmologice, *prin relativitatea lui Einstein;*

5. Decăderea metafizicii, *prin fenomenologia lui Husserl;*

6. Decăderea dogmei politice, *prin Pan-Europa și Liga Națiunilor; și, în fine,*

7. Decăderea dogmei estetice, *prin transferarea spiritului cămătăresc în cultură, prin sondarea "subteranelor sufletului uman" (din care rezultă, cu Gabriel Marcel, Zweig și Wasserman, o literatură "decadentă și subversivă"), prin provocarea dezordinii în cultură, cu Proust, ajungându-se la o "cutremurătoare debandadă" a "-ismelor" veacului nostru, tot atâtea simptome ale unei "perspective crepusculare", feminizate și bovarice.*

N-am vrea să încheiem această sumară prezentare fără să amintim și rechizitoriul lucid pe care Ilariu Dobridor îl face Rusiei bolșevice ("Omoară Stalin în numele evangheliei lui Marx"), la o oră în care cei mai de seamă intelectuali ai veacului erau complici fățiși ai crimelor sovietice; el demonstrează, într-un întreg capitol, cum Rusia, profund religioasă, a devenit mesianică sub influența morbului iudaic.

*În mod inevitabil, parte din ideile acestei cărți devin, odată cu trecerea timpului, depășite; altele au fost reluate și reevaluate sau chiar însușite de alții și argumentate în stil propriu, dar cele mai multe se mențin într-o dureroasă actualitate; dintre acestea, am ales pentru cititorii noștri capitolul referitor la **decăderea dogmei politice**, despre care e greu de crezut că a fost scris în anii '40. El înfățișează un punct de vedere prezent nu o dată în paginile revistei noastre, dar pe care nu vom conteni să-l repetăm; căci datoria noastră este aceea de a avertiza.*

(D.M.)

DECĂDEREA DOGMEI POLITICE

de Ilariu DOBRIDOR

De la Disraeli și până la Artom, țelul urmărit de iudeocrație a fost instaurarea unei instituții supra-statale și supra-naționale.

Pentru realizarea ei, toate metodele au fost folosite: de la mesianismul marxist din Rusia până la fratricidul măcel din Spania lui Azaña.

Biruința - se pare - a fost, pentru moment, *Liga Națiunilor*, unde domină, au dominat, lojile francmasonice, fostul *Litvinov* și *Léon Blum*. Din coridoarele acestei ligi - complicat sistem de tuneluri unde s-au perindat neguțătorii de iluzii - a pornit planul *"organizării păcii"*.

A fost la început vorba de punerea în acord stabil a statelor care excelează în vehementul conflict pentru expansiuni economice și tendința de dominație politică. Magii - acum dispăruți - tenorizau pe harfe adormitoare, cutreierând continentul. De la conferințe până la insistentele campanii de presă, întreținute de rentierii tezelor umanitariste, totul se găsea în bună preparație pentru o propice și durabilă ordine internațională.

Evreul Litvinov a confecționat chiar o "definiție a agresorului" pentru cazul când nervozități nejustificate ar împinge la încălcări de teritorii. Și a fost dat ca la clarificarea acestei noțiuni să ostenească tocmai reprezentantul acelei țări care nu mult mai târziu avea să înfrunte normativele eticei eterne, pentru a izbi un neam, o libertate, o vrednicie, o axiomă!

Mai mult: a risipit o *certitudine* și a negat o *conduită*.

A biruit când a respectat *norma*, pe care a părăsit-o pentru succese, greșit evaluate în timp. Asta însemnează: *a nu înțelege istoria*.

Căci nu o înțelegi când apreciezi evenimentele prin înșiruirea lor în funcție de timp. Când construiești adică acea *curbă a timpului* pe amplitudinea descrisă a căreia încerci să prinzi diferitele momente caracteristice.

O astfel de înțelegere a istoriei presupune că timpul e o realitate creatoare de anumite forme. Timpul, adică, nu e *locul* evenimentelor, ci *resortul* lor, care se mișcă, evoluează și *înseriează liniar* anumite fapte; faptele se repetă și, prin repetire, însumează o anumită *configurație*. Cu alte cuvinte, între un eveniment și altul creăm o *poziție* de succesiune și cu aceste succesiuni creăm *curbe de înseriere*. Între un eveniment și altul, credem atunci că există legătură de pricinuire, adică o legătură de anume fel, un *raport de serie*, dând unități liniare și succesorale.

Cu aceste *unități* artificiale, care există numai în mintea noastră, iar nu în realitate, improvizăm *configurații* ale evenimentelor istorice, asupra cărora *prejudecăm* (și credem că le-am dat un sens), le *înfățișăm* (și credem că le-am explicat).

Acesta este felul democrat și iudaic de a înțelege istoria.

Stăpâni ai presei, glosatori ai faptelor, evreii publiciști au pornit, în judecarea situațiilor, de la concept, iar nu de la realitate. Faptul istoric nu a fost o existență, ci un pretext de la care fantezia plecând, a creat legături și sisteme de legături -fiecare sistem alcătuind o unitate închisă; aceasta intră în raporturi mecanice cu o alta la fel construită - și așa mai departe; universul istoric se populează cu confederații de sisteme închise, însumate între ele prin o *causa causarum*, inexplicabilă, care dotează totul cu o putere ocultă de funcționare regulară. Firește, până nu se ivește, alături de această artificială *ligă* dirigentă, bobârnacul de voință care provoacă șocul, silind mărețul castel al utopiei să cedeze și să se prăbușească. În judecarea istoriei, mentalitatea iudeocrată nu pleacă de la *eveniment* (care el e existența), ci de la *configurație* (care e abstracția). Deci, nu contează națiunea - vie realitate - ci sistemul închis al nomenclaturii normelor tari.

Viziunea iudeocrată a istoriei acordă preponderență statului, iar nu națiunii - statul fiind realitatea ultimă în care *se rezumă* națiunea, statul eternizându-se în timp, iar națiunea mișcându-se în timp fiindcă pentru ei timpul -subliniem - e motorul istoriei, iar nu locul ei; deci, statul e purtător de veșnicie a timpului.

Așadar, la rândul lor, statele trebuie să se însumeze într-o unitate mai mare, să accepte *federalizarea*.

Presa din Occident s-a ocupat de destinul acestei idei, iar oamenii politici, vânduți lojilor, au stat cu hărțile în față, privind urmele statelor care au fost, măsurând dilatarea frontierelor, cântărind și calculând.

Ce estetică trebuie să fi părut o viitoare hartă a zbuciumatului nostru continent, coafat după gustul fiecărei eminențe care a făcut pact de neagresiune cu Dumnezeul popoarelor! Istorica revistă pariziană *"Revue des deux mondes"* a scos, de pe fundul rafturilor ei ideologice, teza federalizării, aruncând-o în dezbatere cu frenezie inedită și juvenilă. Aprig deținător de secrete dialectice, d.Marlio a confecționat noi articulări logice, susținând net: Europa are nevoie de o formă nouă de viață; trebuie închegat sistemul de raporturi între statele de mâine, apt a garanta armonia și unitatea - deci pacea eternă.

Ne învață așadar, cum să mișcăm tendoanele mușchilor, arătând în câte puncte trebuie să se îmbuce un tendon pentru a sili un altul să se miște, ca, din perfecta lor coordonată mișcare, să rezulte, în sfârșit, mersul. [...]

Ideea federalizării se înfățișează ca un postulat politic, devenind piatră prețioasă în tezaurul de năzuințe nobile și generoase ale democraților. După lungi tribulări, această idee a început să prindă contur și întrupare - întâi în dorință (Pan-Europa), apoi în fantomă (Liga Națiunilor). S-a argumentat că pacea eternă nu e posibilă numai pe poarta cimitirelor - cum zicea Kant - ci și în istorie. Probă: *pax romana*. [...]

Pacea romană nu se întemeia însă pe o federalizare, ci pe o *integrare*. Exista un stat - statul roman, uriașă orologerie administrativă; și existau popoare de o substanță etnică mai mult sau mai puțin diferențiată. Prin urmare, nu era o legătură de la *stat la stat* - ca să definească un act de federalizare; ci un raport univoc de la *stat la popoare*, creând un act de integrare. Întâiul ritm al procesului de integrare era colonizarea - vestita *colonizare* romană.

Așadar, pacea romană nu oferea decât o formulă de existență, al cărei prim și optim sprijin îl găsea în echilibrul sufletesc al neamurilor asimilate. În actul fundamental al creerii formulei romane, rolul decisiv l-a

(continuare în pag.16)

Revista PUNCTE CARDINALE își própune sub acest supratitlu, să deconspire periodic modurile în care doctrina Bisericii Ortodoxe a fost și este în continuare falsificată și denaturată de anumite forțe anticreștine (masonice și comuniste), infiltrate uneori chiar în sânul Bisericii. Scopul ascuns al falsificărilor și denaturărilor operate asupra învățăturilor Sfintei noastre Biserici Ortodoxe a fost unul singur: acela de a transforma ***creștinismul românesc*** într-o religie moartă, într-un "creștinism cuminte", care să nu poată deranja, în nici un fel, planurile oculte de descreștinizare a Europei de Răsărit, puse la cale, după cel de-al doilea război mondial, de către "înțelepții și hahamii acestei lumi".

"CREȘTINISMUL CUMINTE"

Așa cum dracul fuge de tămâie - spune o veche vorbă românească izvorâtă din credința ortodoxă -așa și dușmanii de moarte ai creștinismului ortodox (iudei, masoni, comuniști, liber-cugetători) fug de *mistica religiei creștine*.

Într-o vreme în care anticriștii lumii moderne au trecut la exterminarea tuturor *creștinilor mistici*, în România anului 1938 se instaura dictatura iudeo-masonică a regelui Carol al II-lea. Prima palmă aplicată pe obrazul Ortodoxiei românești: Patriarhul de atunci, *Miron Cristea*, a acceptat funcția de

1938-1994: MISTICA ORTODOXĂ SUB CENZURĂ

prim-ministru al unui guvern de masoni obedienți comandamentelor superioare franco-engleze. A doua palmă: prin "decret regal", dictatura iudeo-masonică a lui Carol al II-lea, hotărăște desființarea *Catedrei de* '**Mistică și ascetică** *a profesorului Nichifor Crainic*, cel care înființase pentru prima dată în învățământul teologic românesc această disciplină (curs și examen!) la Facultatea de Teologie din București. (Reamintim că fondarea acestei catedre de *"Mistică ortodoxă"* a fost sprijinită de I.P.S. Nicolae Bălan, fostul Mitropolit al Ardealului !).

Ne vom întreba, așadar, de ce acel guvern dictatorial, de obediență iudeo-masonică, nu găsise altceva mai "bun" de făcut în afară de masacrele legionare din 1938-1939, în care au fost exterminați cei mai buni fii creștini ai Țării) decât desființarea unei catedre de mistică creștină și *punerea la index* a cursului de mistică al profesorului Crainic? Răspunsul este acesta: fiindcă atunci, în 1937-1938, o Țară întreagă era pe punctul de a deveni *mistică și legionară*. Fiindcă iudeo-masonii, speriați de moarte, constatau că puterea de luptă și de jertfă hristică a legionarilor (jertfe "pentru Sfânta Cruce, pentru Țară", cum se afirmă în imnul "Sfântă tinerețe legionară", compus de poetul Radu Gyr) izvora din mistica ortodoxă, iar trăirea legionară a vieții și destinului se identifica, pentru acele generații de luptători creștini, cu trăirea mistică a vieții predicată de la înălțimea catedrelor universitare de iluștrii și nemuritorii *profesori Nichifor Crainic și Nae Ionescu (titularul catedrei de* **Logică și metafizică** *la Facultatea de Litere și Filozofie*, cel care ne-a lăsat scris, că "legionarismul este expresia politică a Ortodoxiei"!).

După anii de dictatură antonesciană (în care cursurile de **Mistică ortodoxă** al lui Crainic și cel de la **Metafizică** al lui Nae Ionescu au fost puse la index, fiind considerate "scrieri legionare") între anii 1944-1947, pr. prof.Dumitru Stăniloae, a încercat sub o formă sau alta, să reia cumva, cursul de *Mistică* al lui Crainic - două cursuri universitare publicate sub formă litografiată ce purtau titulaturi asemănătoare (care în 1993-1994, au fost tipărite ca un omagiu adus autorului).

Urmează aproape 40 de ani de dictatură iudeo-comunistă, ani în care comuniștii au "oferit" cu forța tineretului universitar o altă "mistică", pusă în serviciul materialismului și puterii iudaice: "mistica marxist-leninistă".

Iată că în anul 1981, *pr.prof.dr.Ion Bria*, a publicat, *la Editura Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R.*, un "Dicționar de Teologie Ortodoxă", tipărit cu *binecuvântarea P.F. Patriarh de atunci, Iustin Moisescu*. Imediat, consternare în rândul cititorilor (se înțelege că ne referim la acei cititori care din 1938 încoace, sub trei dictaturi iudeo-masonice consecutive, au fost etichetați "mistici, naționaliști, legionari și anticomuniști"): dicționarul profesorului Bria nu conținea termenul sau cuvântul, de MISTIC, MISTICĂ!!! Pe moment am crezut că este o eroare (tipografică, redacțională, nu are importanță). Mai corect spus "o scăpare". Ne-am mai gândit apoi la cenzorii puterii iudeo-comuniste, ce supravegheau publicațiile unei Biserici Ortodoxe sovietizate. I-am acordat părintelui Bria circumstanțe atenuante de genul: "Bine că a reușit și atâta să publice, sub urgia antihristică. Termenul de MISTICĂ o fi fost obolul, prețul plătit de autor, pentru aprobarea publicării acelui dicționar!". Dar nu a fost să fie așa. Răsfoind cu atenție "Lista termenilor cuprinși în dicționar" (vezi p.11) am descoperit multe "lipsuri", multe "erori", multe "scăpări". Nefiind teologi, ne abținem a dezvolta aici o critică a acelui dicționar, dar ca creștini dreptmăritori ai Sfintei noastre Biserici Ortodoxe semnalăm încă o "scăpare": la pag.127 găsim termenul DIAVOL, consemnat încă o dată la litera "S" a indicelui, cu termenul de SATANA, dar nu am găsit termenul opus, acela de ÎNGER! Deci de două ori SATANA și niciodată ÎNGER ! Este sau nu simptomatică această "eroare redacțională" pentru toate cele expuse și afirmate de noi până aici ?

Timpul a trecut de atunci. Uitarea și iertarea s-au așternut peste toate acele "scăpări". Ne-am spus: "Ce-a fost a fost! Să vedem ce vom face acum, după decembrie 1989!".

Am așteptat în zadar, timp de patru ani și mai bine, "reabilitarea" misticii ortodoxe la Facultatea de Teologie. Catedra și cursul de mistică înființate de profesorul Crainic sunt în continuare refuzate de mai marii teologiei de azi. (Noroc că Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei a reeditat, în 1993-1994, cursul litografiat de **Teologie mistică** al lui Crainic. O mustrare în plus pentru generațiile de "teologi" de care absolvă "Teologia" fără a studiat... MISTICA !).

Dezamăgirea avea să ne cuprindă sufletele la începutul anul 1994 când *prof.Ion Bria* și-a reeditat tot la *I.B.M. al B.O.R., cu binecuvântarea P.F.Patriarh Teoctist* (!) *Dicționarul de Teologie ortodoxă*. Emoții mari, pentru noi, acei cititori considerați de către iudeo-masoni drept "mistici, legionari, naționaliști, anticomuniști"! Deși a fost revizuită, noua ediție 1994 conține aceleași "scăpări", adică nu cuprinde termenii de MISTIC, MISTICĂ, ÎNGER, TEANDRIC (acesta din urmă fiind fundamental pentru înțelegerea corectă a Ortodoxiei).

Quot erat demonstrandum!

Silviu ALUPEI

DECĂDEREA DOGMEI POLITICE

(continuare din pag. 15)

jucat colonizarea. Datorită acestui concept mediator a fost posibilă așezarea atâtor neamuri în diagrama Romei eterne, întinsă pe un teritoriu oarecum omogen, încât a devenit vatra de formație a națiunilor cunoscute ca aparținând familiei latine. [...]

Așadar, popoarele dinlăuntrul imperiului erau *constituente*, nu aderente, *integrate*, nu federalizate. O limbă comună, o administrație comună, soartă comună și - indiferent de fondul lor rasial - *o apartenență spirituală* evidentă, cu realitatea istorică a căreia măsurăm rudenia naturală și puternică între neamurile de acum, separate prin ce le-a adăugat personalitatea geografiei proprii și aluviunile istorice.

Ce cultură ar putea oferi Europei evreii? Ceea ce au oferit; și al cărei efect l-am văzut! Sprijinind *pan-europenismul*, evreii luptă pentru *spiritualizarea frontierelor*, pentru extinderea spațiului talmudic, în care să circule libere posibilitățile de a domina și extorca. Popor fără spațiu, evreii vor să cucerească istoria.

Trebuie, însă, mai întâi să ai geografie ca să cucerești istorie; căci există un echilibru între amândouă - și acest echilibru determină o *națiune*. Națiunile sunt rezultatul armoniei între pământ și suflet, apariția lor fiind împlinirea unui act de justiție între fatalitatea geografiei și determinismul istoriei. În acest sens, națiunile sunt existențe predestinate, iar conștiința națională se dezvoltă din puterea cu care orice națiune încearcă a se sustrage controlului fatalității geografice pentru a se determina istoric. [...]

Națiunea se naște cu un *destin*, fiindcă are o *misiune*. Și se încorporează într-o *formă*, fiindcă vrea să se *realizeze*. Dar nu statul e ultima formă a realizării.

Apartenența spirituală la națiuni înrudite zămislește un *colectiv uman*, pe când însumarea mai multor state duce la un *conglomerat formal*. Federalizarea înseamnă negarea principiului naționalității.

Negarea naționalității e țelul suprem al iudeocrației, care susține, totdeauna și oriunde, *umanitarismul*.

Această formulă rezultă din viziunea atomică a istoriei: unități precise *(statele)* pot intra în relații exacte, funcționând mecanic, mișcate de-un resort la fel mecanic - o *ligă* oarecare! Națiunea nu mai este o putere creatoare, o personalitate conturată, de un echilibru lăuntric cert, cu un izvor al voinței de viață, ci o simplă *unitate* matematică, bună a fi *înseriată* în lungul șirag al altor unități la fel utilizate. Pot intra deci în formule de solidarizare mecanică, precisă și obligatorie!

Cu astfel de mentalitate s-a ajuns la faimoasa lozincă a *spiritualizării granițelor* - adică dizolvarea limitei nete, materiale, care marchează întinderea țării. Dizolvarea contururilor duce în mod fatal la federalizare. Federalizarea presupune noțiunea de *stat*, iar nu de națiune; presupune viziunea *serială* a istoriei și întărește ideea internațională.

Istoria însă dobândește astăzi o *existență diagramatică*, iar nu una liniară. Faptul istoric nu se înseriază cauzal, ci este situat în diagrama unor relații mai adânci și mai statornice. Se pune accent pe eveniment -toate evenimentele fiind în legătură, prinse, adică, într-un fel de rețea, ale cărei începuturi, în urzeală, cu sfârșitul își răspund. Nici un eveniment n-are însemnătate înainte de a fi referit *la unitatea* care se realizează. El trebuie să devină element constitutiv care se ține *într-un tot organic*, împlinind un fel de *reprezentanță* pentru totul din care e desprins. Fiecare eveniment este un ecou care prelungește un ritm melodic dintr-o unitate armonică. Indiferent de timpul în care se produc, faptele istorice au anumite *ritmuri comune*, deci similitudini. Integrăm *ritmurile comune* într-un *nivel* mai înalt și astfel desprindem *tipul*. Aceste ritmuri nu intră în raport cauzal, liniar, univoc, ci se corelează; dau adică un *complex organic*, care nu rezultă din ordonarea elementelor în *curbă*, ci din așezarea lor în *diagramă*. Valurile istoriei sunt valurile vieții. Și amândouă nu se succed liniar, ca mărgelele pe ață, ci se pierd în forme rotitoare.

Mentalitatea democratică consideră atomic: în logică pornește de la *concept*; în social, de la *individ*; în politic, de la *vot*; în economic, de la *cifră*; în istorie, de la *stat*. Nu pleacă nici măcar de la *eveniment* în judecarea istoriei, ci de la *seria închisă* de evenimente, adică de la configurație. O nouă viziune trebuie să pornească în social de la *om*; în politic, de la *colectiv*; în economic, de la *profesiune*; în istorie, de la *națiune*.

Aceasta, însă, nu convine evreilor; ei vor dispersia și beneficiul. Niciodată nu se integrează unei națiuni. ...

Judecata e o *relație* între concepte, omul e un *colectiv* de însușiri, colectivul e un angrenaj de *funcțiuni*, profesiunea e un *sistem* de raporturi, națiunea e o totalitate de *apartenențe spirituale*. Forma diagramatică a istoriei nu pleacă de la eveniment și nici de la configurații; ci de la raport și așezarea lui în sistem de *corelare*.

La început - omul. E izvor de forțe spirituale, intră în relații cu altele asemenea și dă o unitate: familia (concept mediator: *iubirea*); familia e purtătoare de puteri spirituale, intră în relații cu altele asemenea și dă o unitate: *neamul* (concept mediator: *rudenia*); neamul e centru de vocații, intră în relații cu altele asemenea și dă o unitate, *națiunea* (concept mediator: *conștiința*). Națiunea înseamnă acel colectiv uman care e pătruns de sentimentul apartenenței spirituale. Principiul naționalității este un bun definitiv câștigat. Pornind de la conceptul de națiune ca putere plastică și izvor de valori, ajungem nu la spiritualizarea frontierelor, ci la integrarea istorică. Națiunile *se integrează*, statele *se federalizează*; unele sunt spiritual apartenente, altele sunt *formal* asimilate.

În puterea principiului diagramatic, care va prezida la organizarea Europei de mâine, vom avea o ordonare regională, iar nu ura internațională. Europa de mâine nu poate merge către democrație, fiindcă s-au prăbușit vechile concepții. Azi, logica colectivelor (iar nu a indivizilor), logica națiunilor (iar nu a statelor), a destinelor (iar nu a grandorilor) impune evoluția fatală către o rânduire a formelor statornice, de la permanența cărora poate veni certitudinea și salvarea...

(Din vol."Cum au dizolvat evreii cultura europeană", Ed."Cugetarea", 1941, pp.191-200)

GRUPUL MAIOR DABIJA - Rezistența armată anticomunistă de la Muntele Mare

Duminică 11 septembrie a.c. ora 13, în Cimitirul din Dumbrava Sibiului s-a oficiat înmormântarea creştinească a celor şapte luptători pentru libertate din **Grupul Maior Dabija**, *condamnaţi la moarte de justiţia comunistă şi executaţi de Securitate în zorii zilei de 28 octombrie 1949. Trupurile neînsufleţite ale celor executaţi au fost azvârlite într-o groapă comună care, cu ajutorul lui Dumnezeu, a fost descoperită anul acesta. La ceremonie au participat pe lângă familiile şi rudele celor şapte vrednici fii ai Neamului Românesc, numeroşi foşti deţinuţi politici, veniţi din toate colţurile ţării pentru a le cinsti memoria şi a se prosterna la mormântul lor. După oficierea serviciului religios, Părintele Gheorghe Bogdan - preşedintele Filialei Sibiu a AFDPR, părintele Ion Vladovici -fost deţinut politic şi Ion Gavrilă Ogoranu - conducătorul Rezistenţei armate din Munţii Făgăraşului, au rostit cuvinte emoţionante pentru pomenirea atât a "celor şapte", cât şi a tuturor acelora, ştiuţi sau neştiuţi, care şi-au dat viaţa pentru Cruce, pentru dăinuirea Neamului Românesc şi pentru viitorul României. In încheiere, în numele Filialei Sibiu a AFDPR, fostul deţinut politic Gabriel Constantinescu a mulţumit tuturor acelor care prin danii au ajutat la desăvârşirea lucrării de zidire a criptei în care au fost depuse rămăşiţele pământeşti ale celor şapte luptători pentru Cruce şi Neam şi pentru înălţarea plăcii memoriale care o străjuieşte. Din cuvântarea sa, redăm fragmentul de mai jos.*

Acum, după ce rămăşiţele pământeşti ale celor şapte luptători pentru eliberarea României de stăpânirea comunistă, executaţi de Securitate în zorii zilei de 28 octombrie 1949 au fost înmormântate cuviincios, după datina creştină, în pământ sfinţit, avem datoria să ne îndreptăm gândurile şi să-i pomenim pios şi pe aceia care, după ce au fost asasinaţi, în taină, de organele de represiune ale regimului comunist, trupurile lor au fost îngropate, fără cruce, în locuri ştiute doar de cei ce i-au ucis... Să nu uităm că evenimentul pe care l-am trăit astăzi nu este decât un caz singular în procesul de dezvăluire a crimelor săvârşite de Securitate. A fost nevoie ca Providenţa divină să păstreze în viaţă un martor ocular care, după aproape cincizeci de ani de tăcere, să mărturisească pentru ca să se producă o fisură în conspiraţia tăcerii prin care actuala Putere caută să ascundă fărădelegile săvârşite în timpul regimului comunist şi să-i protejeze pe făptaşii acestor fărădelegi...

Printre cei care au ţinut să fie prezenţi, astăzi la înmormântarea creştinească a celor şapte din *Grupul Maior Dabija* se găsesc membri ai unor familii care deplâng asasinarea în condiţii încă neelucidate a unor rude apropiate, implicate în activitatea *Frontului Apărării Patriei Române*. Autorul principal al acestor crime este acelaşi colonel Gh.Crăciun care a condus acţiunile Securităţii în luptele de la Muntele Mare apoi ancheta care a culminat, la cererea sa, cu condamnarea la moarte a celor pe care i-am înmormântat astăzi. De la aşa zisa "Revoluţie anticomunistă din Decembrie '89", nici o instituţie din structura actualei Puteri nu s-a ostenit să-i pună întrebarea unde au fost înmormântate, după asasinare, rămăşiţele pământeşti ale plugarului Mărginean Petre din Obreja, ale studentei Alexandra Pop din Bistra, ale studentului Eugen Pintea din Tg.Mureş, ale studentului Axente Păcurar din Coveş, ca să amintim numai câteva nume din lunga listă a celor dispăruţi fără urmă din beciurile Securităţii.

De aceea, mulţumirea de a fi înfăptuit un act creştinesc şi românesc prin înhumare după datină, a rămăşiţelor pământeşti ale celor şapte condamnaţi la moarte din Grupul Dabija şi executaţi aici în Dumbrava Sibiului este umbrită de neputinţa noastră de a ridica vălul care ascunde toate crimele săvârşite de aparatul de represiune al regimului comunist. Intr-o răfuială sinceră cu noi înşine, nu ştiu dacă nu va trebui să recunoaştem că am făcut prea puţin pentru cei care astăzi nu mai sunt. Pentru noi, foştii deţinuţi politici, evenimentele din decembrie '89 s-au produs prea târziu pentru a mai fi capabili să ne realizăm plenar şi prea devreme pentru a intra în legendă. Aşa fiind lucrurile, nu ne rămâne decât să nădăjduim că din rândurile generaţiei care acum se ridică se vor afirma şi impune energii şi personalităţi care să scoată la lumină tot adevărul despre ce a însemnat de fapt regimul comunist în România, despre odioasele crime pe care le-a săvârşit aparatul său de represiune - Securitatea - şi totodată să stigmatizeze, pentru vecie, într-o ***Carte Neagră a Naţiunii*** numele acelora care s-au dovedit a fi vânzători de neam şi de ţară şi călăi ai propriilor lor fraţi. Ei, tinerii de astăzi sunt speranţa noastră şi lor le încredinţăm, testamentar, obligaţia morală de a împlini tot ceea ce noi nu am fost în stare să înfăptuim.

Onea Titus
24 ani student în anul IV al facultăţii de Medicină din Cluj

Raţiu Augustin
26 ani plugar din com. Sărmăşel, jud. Cluj

Bolfea Silvestru
50 ani plugar din com. Întregalde jud. Alba

Maiorul Nicolae Dabija - 42 ani
Cavaler al Ordinului Mihai Viteazul şi decorat cu Crucea de Fier pentru acte de bravură în RĂZBOIUL ANTICOMUNIST 1941-1944

Scridon Ion
37 ani plugar din Benic-Alba

Opriţa Gheorghe
22 ani plugar din com. Balomir, jud. Alba

Grupul celor şapte luptători din Frontul Apărării Patriei Române condamnaţi la moarte prin împuşcare de Tribunalul Militar Sibiu şi executaţi în zorii zilei de 28 Octombrie 1949

Luptătorii din Organizaţia FRONTUL APĂRĂRII PATRIEI ROMÂNE căzuţi în luptele cu Securitatea

1. POPA ŞTEFAN		student din Decea - Alba
2. MOLDOVAN NICOLAE	27 ani	student din Teiuş - Alba
3. GLIGOR TRAIAN	23 ani	plugar din Livezile - Alba
4. MARZA TRAIAN	22 ani	plugar din Galtiu - Alba
5. PASCU CORNEL	22 ani	învăţător din Benic -Alba
6. JOFLEA GLIGORE	24 ani	preot din Segacea - Alba
7. CIGMAIAN ION	45 ani	maistru din Şibot - Alba
8. ROSA SIMION	40 ani	preot din Poşaga - Alba
9. MACAVEI ALEXANDRU	45 ani	ofiţer din Bucium - Alba
10. MACAVEI NICOLAE	28 ani	comisar din Bucium - Alba
11. MACAVEI MARIA	40 ani	copil din Bucium - Alba
12. MACAVEI TRAIAN	6 ani	subing din Bucium - Alba
13. MACAVEI VIOREL	38 ani	avocat din Bucium - Alba
14. CONŢAN IERONIM	45 ani	plugar din Coşlar - Alba
15. VANDOR VICTOR	35 ani	învăţător din Întregalde -Alba
16. ŞUŞMAN LEON		avocat din Mihăieni - Alba
17. SPANIOL IULIU	32 ani	student din Aiud - Alba

Membrii Organizaţiei FRONTUL APĂRĂRII PATRIEI ROMÂNE asasinaţi de Securitate, după arestare, fără a mai fi deferiţi justiţiei

1. PINTEA EUGEN	24 ani	plugar din Obreja - Alba
2. PĂCURAR AXENTE	25 ani	studentă din Bistra - Alba
3. SOLOMON SABIN	28 ani	muncitor din Mihalţ - Alba
4. FRAŢII TRIFA		învăţător din Întregalde - Alba
5. LUPEA TRAIAN	36 ani	plugar din Întregalde - Alba
6. MOLDOVAN ALEXANDRU	56 ani	plugar din Galda de Jos - Alba
7. MORĂRESCU IOAN	45 ani	plugar din Galda de Jos - Alba
8. PETRAŞCU NECHIFOR	60 ani	plugar din Galda de Jos - Alba
9. FLORIN MIHAI	45 ani	plugar din Benic -Alba
10. PICOŞ GHEORGHE		plugar din Benic - Alba
11. TURCU IOAN		student din Blaj - Alba
		student din Galtiu - Alba

Membrii Organizaţiei FRONTUL APĂRĂRII PATRIEI ROMÂNE asasinaţi de Securitate, după pronunţarea de către instanţele judecătoreşti a unei pedepse cu închisoarea

1. MĂRGINEANU PETRU	47 ani	student din Tg.Mureş
2. POP ALEXANDRA	22 ani	student din Coveş - Mureş
3. BELEDEAN NICOLAE (?)	30 ani	student din Alba Iulia
4. VANDOR SABIN	35 ani	din Bistra - Alba
5. MIHAI FLORIN	46 ani	plugar din Obreja - Alba
6. DALEA EMIL	33 ani	din Teiuş - Alba
7. OLTEANU EMIL	26 ani	învăţător din Meteş - Alba
8. PICOŞ FLORIAN	45 ani	plugar din Seuşa - Alba
9. PASCU PETRE	45 ani	plugar din Întregalde - Alba
10. PASCU GHEORGHE	24 ani	din Galda de Jos - Alba
11. MOLDOVAN SIMION	22 ani	ceferist din Teiuş -Alba
12. SĂBĂDUŞ PETRU	27 ani	

"CALVARUL AIUDULUI"

La 14 septembrie, odată cu prăznuirea Înălţării Sfintei Cruci, a avut loc la Aiud ceremonia de sfinţire a monumentului intitulat *"Calvarul Aiudului"* destinat să rămână, aşa cum se arată în pliantul editat de A.F.D.P.R. cu această ocazie, ***"un simbol al suferinţelor cumplite îndurate de toţi întemniţaţii opresiunii comuniste cu gândul la patimile lui Iisus"***. Au participat peste 1500 de foşti deţinuţi politici, veniţi din toate colţurile ţării. Dimineaţa, participanţii la ceremonie au avut îngăduinţa să viziteze penitenciarul - secţiile, zarca şi celularul - în care şi-au găsit sfârşitul sute şi sute de deţinuţi politici care au fost apoi înmormântaţi în locul de lângă cimitirul orăşenesc pe care localnicii îl numesc ***"Râpa Robilor"***.

Astăzi, pe locurile acestea sfinţite de sângele martirilor, localnicii şi-au construit coteţe de păsări şi cocini de porci; şi se pare că, atât pentru ei, cât, mai ales, pentru puternicii zilei, acest lucru nu pare să aibă vreo semnificaţie deosebită odată ce nici unii, nici alţii, nu s-au gândit să facă să înceteze acest sacrilegiu pentru a se putea trece la deshumarea celor aruncaţi în gropi comune şi la înmormântarea lor după datina creştinească.

După vizitarea penitenciarului a urmat ceremonia de sfinţire a monumentului ***"Calvarul Aiudului"***; slujba religioasă a fost oficiată de un sobor de preoţi ortodocşi şi greco-catolici, cu toţii foşti deţinuţi politici. N-am vrea să lăsăm neobservat faptul că niciunul dintre vlădicii ortodocşi ori greco-catolici n-a catadicsit să se ostenească să ia parte la ceremonia de sfinţire.

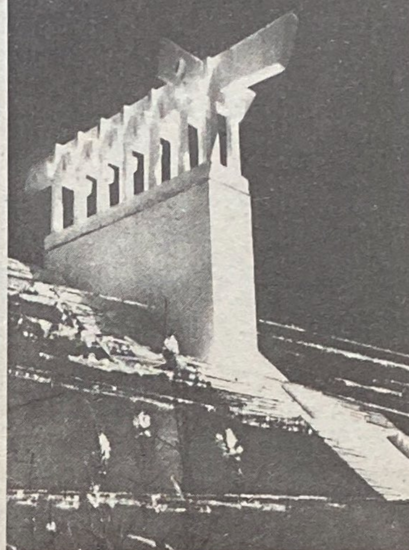
După oficierea serviciului religios, au luat cuvântul câţiva dintre participanţi: preot călugăr Ioan, fost duhovnic la mănăstirea Vladimireşti, preot Liviu Brânzaş, preot Rebreanu; dl.dr.Mija Teofil a dat citire unui mesaj din partea d-lui Nistor Chioreanu, din care cităm: ***"Rugăciunile pe care le facem aici nu sunt numai pentru ce-i ce-şi dorm somnul de veci aici, în Cimitirul Aiudului, ci pentru toţi cei care s-au stins pentru Dumnezeu şi Patrie pe tot întinsul românesc şi chiar şi dincolo de hotarele Ţării. Astfel, din cei 13 condamnaţi odată cu mine în acelaşi proces, eu sunt singurul supravieţuitor. Toţi ceilalţi sunt morţi dar numai doi îşi dorm somnul de veci în acest cimitir; unii s-au stins în mine, alţii la Canal, alţii la Gherla ori la Jilava, alţii în crematorii. Dar toţi sunt fraţii noştri şi pe toţi îi cuprindem în Rugăciunile noastre. Pentru toţi s-a ridicat acest monument, menit să rămână o torţă vie în drumul spre mântuire al Neamului nostru."***

*

UN TEMPLU AL DURERII. Perechi de cruci, oameni martirizaţi, fraţi prin moarte, nu prin naştere, cruci gemene din tradiţia românească, înalte de 6 m, poartă pe umeri crucea grea a destinului.

În înalţimea soclului care stă înfipt în "Râpa Robilor", înalt de 11 m la partea din vale, se va amenaja un mic amfiteatru, o capelă pentru reculegere. Sub această capelă se află osuarul în care îşi vor găsi, în sfârşit, creştineasca odihnă cei ale căror oseminte vor fi deshumate din "Râpa Robilor" care urmează a se transforma într-un "PARC AL MARTIRILOR".

"RÂPA ROBILOR" sau **"DEALUL ROBILIR"** cu osemintele fără cruce ale celor decedaţi în penitenciarul Aiud va fi plantată cu pini şi transformată în PARC MEMORIAL. Numele eroilor martiri va fi săpat în pietrele unui zid de sprijin ce va înconjura platforma destinată slujbelor religioase şi comemorărilor. De-a lungul aleilor ce străbat parcul, familiile celor decedaţi vor putea aşeza cruci sau plăci cu texte comemorative pentru cinstirea amintirii lor.

*

Autorul proiectului:
arhitect *Anghel Marcu;*
Coordonator din partea A.F.D.P.R.:
arhitect *Nicolae Goga;*
Iniţiator: inginer *Gheorghe Brahonschi;*
Colaboratori: inginer *Vicenţiu Haram;*
inginer *Septimiu Râmboiu;*
inginer *Ion Pantis;*
arhitect *Liliana Chiaburu.*

Susţinători cu gândul şi cu fapta: A.F.D.P.R. cu toate filialele, românii din ţară şi de pretutindeni prin delagaţii A.F.D.P.R.

TRIUNGHIUL MORŢII: BAIA SPRIE - CAVNIC - NISTRU

În zilele de 11 şi 12 iulie a.c. Filiala Mureş a Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România a organizat sfinţirea a trei monumente ridicate la Baia Sprie, Cavnic şi Nistru în memoria victimelor din rândul deţinuţilor politici care au fost supuşi la muncă forţată în minele de plumb din localităţile menţionate mai sus.

Pe monumente, impresionante ca dimensiuni, înălţate la intrarea în cele trei mine a fost aplicată câte o placă de marmură neagră, reprezentând un tânăr deţinut politic cu lanţuri la picioare care duce, asemenea lui Hristos, o cruce pe umeri. Sub această imagine este încrustat următorul text: "Trecătorule, nu-i uita şi roagă-te pentru ce-i ce şi-au jertfit tinereţea şi viaţa în lupta împotriva comunismului în această mină, ca deţinuţi politici în anii 1950-1955, pentru demnitate umană, libertate, democraţie şi fiinţa suverană a poporului român."

Monumentele au fost sfinţite de preoţi ortodocşi şi greco-catolici, ei înşişi foşti deţinuţi politici.

La aceste emoţionante manifestaţii au participat numeroşi foşti deţinuţi politici din întreaga ţară.

*

Viaţa deţinuţilor politici în cele trei mine de plumb a fost un calvar neîntrerupt. Condiţiile grele de muncă în subteran, lipsa echipamentului de protecţie corespunzător, dar, mai ales, aerisirea insuficientă a abatajelor aflate la 500 de metri adâncime, fuseseră diabolic gândite, dar nu pentru ca economia socialistă să prospere prin munca forţată a adversarilor regimului, ci, în primul rând, prin exterminarea fizică a acestora. Ce s-a urmărit în fapt prin folosirea muncii deţinuţilor politici în subteran o dovedeşte asasinarea preotului Gheorghe Şerban la mina de la Baia Sprie.

Preotul Gheorghe Şerban, originar din Constanţa, om în vârstă şi grav bolnav de inimă, cerând să fie trimis la un penitenciar să-şi execute osânda sau să i se îngăduie să lucreze la suprafaţă. O cerere inadmisibilă pentru regimul criminal care hotărâse ca deţinuţii politici din cele trei lagăre de muncă forţată fie să piară în adâncul minelor, fie să-şi ruineze sănătatea, asrfel încât să nu mai reprezinte un potenţial pericol în viitor.

Relatarea acestui odios asasinat ce a avut loc în primăvara anului 1951 este făcută pe larg de Gabriel Bălănescu în lucrarea sa memorialistică **"Din împărăţia morţii"** apărută anul acesta la editura "Gordian" din Timişoara, din care cităm următoarele pasaje.

"Într-una din zile, la doi metri de mine, am auzit acest dialog, între ofiţerul politic şi părintele Şeban:

- Şebane, să intri în mină, că cu mine nu te joci!
- Nu intru, domnule locotenent! Faceţi ce vreţi, dar în mină nu mai intru!
- Te împuşc!
- Împuşcaţi-mă!...

De atunci, într-adevăr, părintele Şerban n-a mai intrat în mină. Noaptea era la carceră, iar ziua, lucra la suprafaţă...

Prepeleacurile pazei exterioare, formată din ostaşi de securitate, erau foarte apropiate unul de altul. Preotul Şerban îşi târa targa la 5-6 metri, după aprecierea mea, depărtare de gardul înalt de patru metri. Locul era adesea parcurs de deţinuţi, zi şi noapte, pentru closet, pentru că în mină nu aveam favoarea să ni se dea tinetă, ca în dormitoare...

Era, deci ora zece dimineaţa. Ziuă şi soare.

Părintele Şerban şi-a putut arunca ochii spre noi, cei din curte, pentru că, împotriva consemnului ce-l ştiam stabilit, gardianul care-l escorta lipsea.

Am auzit zgomotul unui glonţ, sau două, foarte aproape, dar numai când l-am văzut pe preotul Şeban prăbuşindu-se, am privit spre prepeleac. Miliţianul Gheorghiţă, care trebuia să fie necontenit lângă el, a ieşit repede din bucătărie, unde era, şi a strigat:

-Nu trage, tovarăşe, nu vezi că sunt cu el?
- Dă-te la o parte -a strigat soldatul din prepeleac - că trag şi în tine!

"Şi a mai tras încă un glonţ în părintele Şerban, care era prăbuşit.

De dincolo de gard, de sub prepeleac probabil, s-a auzit bine vocea locotenentului Alexandru:

- Ajunge, mă!...

Preotul Şerban a fost ridicat şi dus la infirmerie, dar mort. Glonţul îi perforase inima...

Pentru acest asasinat politic premeditat al ofiţerului politic, fusese ales un preot. Iar acest preot trebuia să fie legionar..."

*

Ca şi în toate celelalte cazuri de asasinate comise de Securitate, nici dosarul asasinării preotului Gheorghe Şerban nu a fost deschis până astăzi!

"PUNCTE CARDINALE"

DIN CUVÂNTUL PREOTULUI LIVIU BRÂNZAŞ, ROSTIT LA AIUD

...SOARELE ROMÂNISMULUI RĂSARE LA AIUD!

Onorată asistenţă, iubiţi camarazi,

A fost o zi de reală bună-vestire când, de la tribuna primei întâlniri pe ţară a foştilor deţinuţi politici anticomunişti din România, mult pătimitorul pentru demnitate Gheorghe Brahonschi a amintit de datoria sacră de a se ridica la Aiud un monument care să amintească generaţiilor viitoare despre cea mai nobilă jertfă românească din acest veac.

Acum ne aflăm în faţa datoriei împlinite! Monumentul se înalţă spre cer, acolo unde sufletele camarazilor noştri **"s-au ascuns în lumina Celui Nepătruns"**. *(N.Crainic).*

Dar, înainte de orice, trebuie să rostim o sentinţă neînduplecată: cine este român, este astăzi aici! Cinsteşte martiriul românească. Românul adevărat este prezent - cel puţin cu sufletul - pe Dealul Robilor din Aiud. (...)

Aiudul - cea mai înaltă treaptă a Golgotei româneşti din acest veac!

Aiudul - Bastilia românească, unde a ars cu vigoare candela libertăţii!

Aiudul -Sarmisegetuza veacului nostru, unde au stat asediaţi decenii în şir, cei mai temerari români, apărând credinţa şi onoarea neamului românesc!

În acele vremuri de restrişte pentru destinul naţional, locul unui adevărat român era în temniţa de la Aiud, unde măsura credinţei în Dumnezeu şi a iubirii de neam se dovedea prin jertfă. De unde a ştiut, oare, poeta Florica Ciura Ştefănescu cele ce vor veni, când - într-o poezie datată 13 septembrie 1937 - rostea profetic:

"Sărmană gloată,
Strămoşii noştri au murit pe roată,
Noi vom muri în temniţi româneşti"...?
(...)

Privind povârnişul acestei imense gropi comune, ne răscoleşte întrebarea: în care loc anume zac osemintele camarazilor noştri? Unde să aprindem lumânările pentru fiecare în parte? Sub care lespede de ţărână s-a stins scânteietoarea inteligenţă a marelui profesor şi erou al onoarei, George Manu? Dar a lui Mircea Vulcănescu? Unde aşteaptă trâmbiţa Judecăţii de Apoi trupurile neînveşmântate în odăjdii ale marilor duhovnici ai catacombei din Aiud, Ioan Bergheanu şi Aurel Lazarov? Unde şi-a ascuns Gheorghe Jimboiu trupul purificat de suferinţă şi înmiresmat de virtuţile sufletului său de crin? În care groapă au apus ochii albaştri ai seraficului Dan Mihăilescu?

Vă mai amintiţi, fraţi înlăcrimaţi, ce s-a întâmplat când a trecut prin zidurile Aiudului vestea morţii lui Dan Mihăilescu? Atunci, în tăcerea grea care s-a aşternut peste temniţă, un camarad de suferinţă a început să murmure un cântec:

"Ca o lacrimă de sânge
A căzut o stea..."

Viscoleau în suflete aceste versuri care oglindeau atât de fidel icoana şi destinul tânărului cruciat căzut la datorie. În acel ceas funebru, zguduiţi de fiorii măreţiei tragice, plângeau camarazii cu frunţile plecate în umbra gratiilor reci. Cine a spus că eroii nu plâng? A fost cea mai vibrantă prohodire pe care am auzit-o vreodată.

Dar, în clipa aceea, Dan Mihăilescu nu murea, ci intra în legendă. Armata cruciaţilor pierdea un luptător, dar câştiga în schimb un martir. Si nu sunt arme mai puternice ca sângele şi cenuşa martirilor!

O, voi, cruciaţi şi martiri, oare acest neam va fi vrednic de aleşi ca voi? Avem credinţa că numai pentru oameni ca voi mai rabdă Dumnezeu această lume de ticăloşi! (...)

În clipa când aţi închis ochii, oferindu-vă viaţa ofrandă pe altarul neamului, aţi murmurat făgăduinţa că vă veţi întoarce într-o zi. Ceasul împlinirii marii voastre făgăduinţe a sosit. Rânduri de tineri de pe cuprinsul ţării răspund: prezent! la chemarea jertfei voastre. Voi sunteţi boabele de grâu îngropate în pământul strămoşesc şi care acum, cu o forţă pe care nimic nu o poate înfrânge, se înalţă la lumină. Lespedea grea a tăcerii, pe care au aşternut-o călăii peste mormintele voastre neştiute, se sfarmă în ţăndări sub forţa de germinaţie a jertfei voastre. Din fiecare bob de grâu putrezit în ţărână se înalţă un spic bogat. Pe mormântul fiecărui martir se aliniază o mie de luptători.

Iată, tânărul acela care păşeşte cu înfiorare pe pământul sfinţit de jertfa voastră şi priveşte cu evlavie spre acest simbol ridicat spre veşnica voastră pomenire, în această clipă de pietate naţională supremă, s-a legat în taina sufletului său, să vă urmeze calea şi destinul. (...) El ştie că urmându-vă pe voi, urmează calea lui Horia, a lui Iancu, a lui Eminescu...

Ascultaţi şi înţelegeţi, români, un adevăr pe care l-am rostit şi-l vom rosti neîncetat, până când se va spulbera în neant toată ticăloasa impostură a foştilor purtători ai stindardului roşu, care folosesc în demagogia lor neruşinată, printr-un sacrilegiu de neiertat, aceste nume sfinte ale românismului. Este adevărul - mai presus de orice îndoială -că ţaranul Horia, dacă ar fi fost contemporan cu noi, nu s-ar fi înrolat ca mercenar în banda celor fără Dumnezeu şi neam şi nu ar fi făcut apologia colhozurilor, participând la întemniţarea ţăranilor români şi la distrugerea satelor româneşti, izvoarele perenităţii naţionale, ci ar fi trudit şi sângerat împreună cu noi în adâncul ocnelor de plumb din Maramureş sau de la Canalul Morţii; - că tânărul Avram Iancu, dacă s-ar fi născut în zodia veacului nostru, nu s-ar fi înscris în UTC şi nu şi-ar fi făcut studiile la Moscova, devenind apoi activist al partidului ateu şi antinaţional, impus de o forţă străină, ci ar fi trecut, împreună cu ceilalţi reprezentanţi de frunte ai tineretului creştin din România, prin monstruoasa reeducare de la Piteşti şi ar fi fost victimă a celei mai diabolice crime împotriva umanităţii petrecute vreodată pe pământul românesc; - că Eminescu, dacă i-ar fi fost hărăzit destinul de a fi martor la instaurarea comunismului în România, nu ar fi adulat nişte pigmei paranoici şi nu ar fi dedicat ode slugarnice unor impostori şi asupritori ai poporului român, ci, în urma revoltei sufletului său integru, ar fi ajuns în temniţa de la Aiud, unde ar fi compus, împreună cu Radu Gyr şi Nichifor Crainic, epopeea însângerată a neamului.

În acest loc şi în acest moment, nu putem concepe un elogiu mai înalt şi nu putem mărturisi un gând mai pios în memoria acestor giganţi ai istoriei naţionale, decât acela că, dacă ar fi fost împreună cu noi în furtuna acestui veac, ar fi sfârşit ca martiri în cruciada anticomunistă, onorând cu osemintele lor această colină sacră!

Acest monument nu este un "zid al plângerii" unde să ne adunăm din când în când pentru a ne împărtăşi suferinţele de odinioară sau decepţiile şi disperările de azi, ci este piatra unghiulară a învierii româneşti, în faţa căreia facem noi legăminte. (...)

Nu am venit aici ca să ne reîntoarcem acasă, ci ca să plecăm la luptă. Ne-aşteaptă o nouă cruciadă. Morţii ne încredinţează misiunea de a împlini idealul pentru care ei s-au jertfit. Testamentul pe care ni l-au lăsat este scris cu sânge. De aceea, de la această datorie nu putem dezerta! (...)

Acesta este ultimul sens pe care îl mai poate avea viaţa noastră. Lângă suferinţele pe care le-am îndurat, să mai adăugăm o datorie: apostolatul în mijlocul tinerilor cu sufletul pur şi idealist. Este ultimul sacrificiu pe care ni-l cere Dumnezeu. Numai împlinindu-l, vom putea fi vrednici de îndurarea Sa.

Ţara are nevoie de un suflet nou. ***Spiritualitatea care s-a creat în această imensă mănăstire şi şcoală de eroism, care a fost temniţa din Aiud, trebuie extinsă la dimensiune naţională. Din acest nucleu primordial vor iradia, spre toate unghiurile ţării, raze de lumină. Noi credem că de-acum soarele românismului răsare la Aiud!***

Ni se aminteşte cu insistenţă despre un anumit holocaust, dar se uită, în schimb, valul de sânge şi mormanul uriaş de cadavre pe care s-a clădit bolşevismul, pretutindeni unde a biruit în numele diavolului. Aproape o sută de milioane de victime, de pe mai multe continente, constituie sinistra performanţă criminală a bolşevismului. Oare de ce lumea, pretins creştină, nu condamnă, prin instanţele ei morale şi juridice cele mai înalte, comunismul ca ideologie şi practică, prin sentinţa definitivă în faţa istoriei, pe baza zdrobitorului cap de acuzare pe care îl constituie măcelul apocaliptic pe care l-au săvârşit bolşevicii din întreaga lume? Numai pentru că întemeietorul său teoretic s-a numit Karl Marx, iar protagoniştii revoluţiei bolşevice şi ai prigoanei anticreştine, din Rusia şi din alte părţi, s-au numit Bronstein sau Pauker? Cine şi-a luat dreptul de a amnistia această nemaiîntâlnită fărădelege din istoria civilizaţiei? Ignorarea aproape totală a holocaustului roşu de către cei care dirijează azi opinia publică mondială are caracterul unei odioase complicităţi (...). Românii nu au voie să uite, în primul rând, actul de asasinat fizic şi moral săvârşit împotriva tineretului creştin din România. Tinerii români care zac aici, pe Dealul Robilor, au avut destinul tragic de a trece mai întâi prin infernul de la Piteşti, unde oameni egali în cruzime cu diavolii, le-au torturat trupul, pentru a le ucide sufletul. Şi nu a fost nimeni pe acest pământ care să audă strigătele lor! Cei care au comis o asemenea monstruoasă fărădelege sunt decăzuţi din calitatea de oameni şi de români pentru totdeauna. (...) Cei ce au crezut în ideologia care avea ca scop final alungarea lui Hristos din lume şi au activat cu zel în partidul care a iniţiat şi patronat genocidul şi prigoana împotriva creştinilor din România au fost şi rămân **mercenarii diavolului**.

Ţie, frate mai tânăr, care eşti martor la această solemnitate naţională, îţi pun hotărâtoarea întrebare: ce ai tu comun cu şleahta şi conjuraţia foştilor călăi şi asupritori, care au ţinut încarcerat poporul român timp de o jumătate de veac? Sunt convins că de-acum ai înţeles că o ţară nouă nu se poate clădi pe temelia de paie a acestor impostori, ci numai pe temelia de granit a jertfelor care stau mărturie în faţa ta. Căci aceasta este voinţa lui Dumnezeu, ca nimic să nu se creeze şi nimic să nu dureze fără jertfă, începând de la marea operă de răscumpărare a lumii, până la cea mai neînsemnată faptă. În virtutea acestei legi divine, este limpede ca lumina zilei că zidirea unei noi Românii nu poate începe decât de pe mormintele martirilor. Iar vouă, supravieţuitori ai unei eroice oştiri decimate în necurmatele lupte pentru apărarea credinţei şi a neamului, vi se cuvine astăzi să fiţi decoraţi. **"Fără de nici o îndoială** - *spune Sf.Scriptură* - **cel mai mic ia binecuvântarea de la cel mai mare"** ***(Evrei** 7, 7). Dar, ne întrebăm: cine poate fi mai mare decât voi în ţara aceasta, care să aibă autoritatea morală de a vă distinge pe voi? Numai morţii noştri au acest drept! Dar voi nici nu aveţi nevoie de vreo decoraţie sau eşarfă. Rănile cicatrizate pe care le purtaţi în trupurile voastre îndelung chinuite sunt distincţiile cele mai autentice, pe care nimeni nu vi le poate răpi sau contesta (...)*

În numele martirilor, deci, şi pe temeiul unui mare adevăr naţional, prin puterea harului cel încredinţat nouă, vi se conferă înalta şi incontestabila demnitate pe care aţi cucerit-o prin jertfe:

- Voi sunteţi **LEGIUNEA DE ONOARE** *a României!*

În virtutea acestui titlu, ridicaţi flamura speranţei în numele idealului nemuritor al credinţei şi luptei pentru învierea neamului. Voi, care aţi urcat Golgota istoriei în zornăit de lanţuri, arătaţi generaţiei tinere calea spre înviere.

Grăbiţi-vă, căci nu mai este timp! Vine o vreme - şi va veni, spre nenorocul ţării prea curând - când, unul câte unul, veţi părăsi câmpul de bătălie, intrând şi voi în legendă. Dar idealul clădit pe atâtea jertfe nu moare! Pe urmele paşilor voştri se vor încolona alţi luptători, tineri dăltuiţi din cremene, după chipul şi asemănarea lui Făt-Frumos, purtând, în cadenţa cântecelor nemuritoare, flamura marii cruciade. Vor veni, chemaţi de sângele martirilor:

Pe vechile morminte or să tune
Noi cavaleri cu chip de heruvim,
Şi ei sau alţii tot te vor supune,
Strălucitorule Ierusalim!"

(Radu Gyr)

LUMEA ARABĂ,
adevăr și prejudecată

În Coran nu se găsește nicăieri menționat conceptul de stat. Cartea Sfântă a Islamului vorbește numai de *"umma"* - comunitatea credincioșilor care trebuie să-i cuprindă pe toți musulmanii, atât arabi, cât și nearabi, cărora Allah le-a încredințat, prin Profet, misiunea de a cuceri și converti la noua religie întreaga omenire. Pentru îndeplinirea acestei misiuni *"comunitatea"*, sub conducerea califilor, urmașii Profetului, și-a creat instrumentul adecvat - statul. Sarcina statului este de a veghea ca *"umma"* să trăiască în deplin acord cu *"șaria"*, legea divină a Islamului.

În perioada de ascensiune a Islamului, între realitatea religioasă și cea politică a existat o unitate deplină. Cu timpul însă, în interiorul acestui monolit politico-religios, au apărut fisuri. Încă de la început s-au făcut simțite tensiuni între arabi și nearabi. În lumina prescripțiilor Islamului musulmanii nearabi nu trebuie să fie supuși discriminărilor, deși în mai multe versete din Coran este subliniată preeminența arabilor în a căror limbă Dumnezeu și-a exprimat voința. În realitate însă, lucrurile se înfățișau altfel deoarece nearabii și îndeosebi persanii erau considerați ca *"mawali"*, ceea ce înseamnă musulmani de categoria a doua. Totodată și-au făcut apariția formațiuni politice mai mult sau mai puțin independente, uneori în conflict unele cu altele, deși sub aspect religios mărturiseau același crez. Dar nu numai atât. Concomitent cu fărâmițarea politică a lumii islamice, s-a produs și o diversificare culturală atât de pronunțată încât o revenire la unitatea primordială din perioada primilor califi este astăzi de neimaginat. Islamul a rămas, ca și creștinismul, un imperiu spiritual alcătuit dintr-un mozaic politic cu componente foarte diferite. Să ne gândim numai la Republica turcă, la Iran și Afganistan, la Islamul din Pakistan și India, din China, din Asia de Sud-Est, din Egipt, Siria, Liban, Irak, Peninsula Arabia și Sudan, din Nordul Africii, Maroc, Tunis, Algeria și Libia, zone și state cu structuri politice proprii, cu probleme specifice și cu evoluții diferite. Așa stând lucrurile, abordarea problemelor Islamului dintr-o perspectivă globală nu este cu putință. De aceea ne vom concentra asupra problemelor actuale specifice nucleului arab al acestei religii care tinde spre universalitate. Două sunt motivele care ne îndreptățesc să procedăm astfel. În primul rând, Islamul este un produs al spiritualității arabe. Lumea arabă este leagănul în care Islamul s-a născut și cadrul politic în care s-a afirmat. În al doilea rând, se pare că, în ciuda slăbiciunii evidente a statelor arabe, speranța într-un reviriment al Islamului se îndreaptă spre ele. Este drept că o activitate în direcția reînviorării Islamului se desfășoară, în prezent, și în Iranul nearab. Dar, în acest caz, este vorba de vechea dispută dintre trunchiul *sunnit* al Islamului și sectarismul *șiit* în forma pe care i-a dat-o recent Khomeini și este puțin probabil ca "exportul de revoluție" condus de ayatollahii iranieni să fie soluția salvatoare la actuala criză a Islamului.

Imperiul islamic a fost guvernat de arabi numai în timpul lui Mahomed, a perioadei celor patru califi legitimi (632-661) și a dinastiei omayyade (612-750). Dinastia abbasidă, deși de origine arabă, s-a sprijinit în guvernare, în principal, pe persani, populația arabă fiind plasată într-un con de umbră tot timpul cât au guvernat califii de la Bagdad. Același fenomen, dar mai accentuat, s-a petrecut în timpul Imperiului turc (1300-1922). Nici o mirare deci că atât în perioada abbasizilor, dar mai ales sub dominație turcă, arabii s-au simțit frustrați, o frustrare care va contribui decisiv, târziu, în secolul al 19-lea, la cristalizarea conștiinței unei identități etnice distincte. Procesul își are originea în Egipt și va fi stimulat de expediția lui Napoleon din anul 1798 care, pe lângă artileria cu care i-a învins, în bătălia de la Piramide, pe mameluci, cea mai vestită cavalerie a timpului, a adus primii germeni ai ideilor occidentale despre popor și națiune.

Proclamația pe care a dat-o Napoleon la intrarea în Egipt, în limba arabă, este ilustrativă în acest sens. El spunea că a venit nu numai să înlăture stăpânirea coruptă a mamelucilor și otomanilor, ci și pentru a reînvia Islamul. Proclamația începea cu cuvintele, *"În numele lui Dumnezeu, Cel îndurător și milostiv"*, după care adăuga, *"În afară de Allah, alt Dumnezeu nu mai este"*. Un scurt citat din această proclamație este semnificativ pentru noutatea ideilor cu care era inoculată lumea arabă. *"În numele Republicii franceze, care are la bază principiile de libertate și egalitate, generalul Bonaparte, comandantul suprem al forțelor armate franceze, face cunoscut întregii populații următoarele: Cei care stăpânesc Egiptul au jignit timp îndelungat națiunea franceză... Acești mameluci veniți din Caucaz și din Georgia au ruinat cel mai roditor ținut din lume. Dar Dumnezeu cel Atotputernic, Stăpânul universului, a dat poruncă să fie înlăturată stăpânirea lor... Eu am venit pentru a vă elibera de asupritorii voștri... Eu îl respect pe Dumnezeu cel Atotputernic și îl stimez pe Mahomed, Profetul său, ca și Cartea Sfântă, Coranul, mai mult decât o fac mamelucii. Și totodată le spun mamelucilor că, în fața lui Dumnezeu, oamenii sunt egali"*.

Dincolo de caracterul propagandistic și, pe alocuri, demagogic al proclamației citate mai sus, consecințele prezenței franceze în Egipt au fost remarcabile. Teologul arab, șeicul Hassan 'Attar, care l-a însoțit tot timpul pe Napoleon, repeta adeseori: *"În țara noastră trebuie să se schimbe totul; noi trebuie să preluăm de la europeni toate științele care la noi nu sunt cunoscute"*. El a insistat pentru introducerea în programul Universității islamice Azhar din Cairo a disciplinelor laice. 'Attar, care nu a pus niciodată piciorul pe pământul Europei, este considerat astăzi ca primul apărător și promotor al culturii europene în lumea arabă.

Expediția franceză în Egipt a eșuat, dar ideile pe care le-a semănat au dăinuit. După retragerea armatelor franceze, conducerea Egiptului este preluată de Mohammed Ali-Pașa care domnește din 1805 până în 1848. Prima măsură luată de noul suveran a fost eliminarea mamelucilor, proces care a culminat cu lichidarea lor fizică într-o serie de masacre în perioada 1811-1814. Dar, în ciuda acestor acte reprobabile, guvernarea lui Mohammed Ali a înregistrat o serie de succese notabile pe calea modernizării țării după modelul european. Paradoxal însă, Anglia se va opune sistematic acestui proces, iar din anul 1882, când Egiptul devine colonie britanică, noii stăpâni vor împiedica eforturile depuse de elita băștinașă ca țara să ajungă la un nivel de dezvoltare socio-economică apropiat de nivelul european.

*

În prima parte a guvernării sale, Mahommed Ali și-a pus în practică planurile sale de modernizare a Egiptului cu ajutorul unor experți și oameni de știință fracezi. Dar, în curând, după consolidarea puterii, a decis să trimită studenți și ofițeri la specializare în Occident. Concomitent, a pus bazele unui sistem de învățământ adecvat modernizării administrației și armatei. În acest scop, s-a folosit de sprijinul acelei părți din clerul islamic care a înțeles importanța reformelor sale. Pe șeicul 'Attar, colaboratorul lui Bonaparte, l-a numit rector al Universității Azhar din Cairo. Tot lui i-a încredințat organizarea primului grup de stipendiați care a fost trimis la studii în Franța. Conducerea acestui grup a fost încredințată lui Rifa'a Rafi 'Tahtawi, elevul preferat al lui 'Attar, care preda la Universitate geografia și istoria, astfel că, în anul 1826, când a ajuns la Paris, acesta era oarecum familiarizat cu modul de gândire european.

În cei cinci ani petrecuți în capitala Franței, Tahtawi s-a ocupat intens cu studiul filozofiei și literaturii occidentale și a început deja să facă primele traduceri în limba arabă din operele pe care le-a socotit valoroase. La întoarcerea în patrie, el a devenit directorul școlii de limbi străine al cărei rol era să formeze traducători și să traducă în limba arabă operele de bază ale culturii occidentale.

Importantă pentru evoluția intelectualității arabe din generația sa și din generația următoare este concepția sa cu privire la îndatoririle ce revin clerului islamic. *"Ulema"* - clerul - trebuie să iasă din amorțirea și închistarea în care trăia și să se familiarizeze cu științele raționale cultivate în Europa. Musulmanul, afirmă Tahtawi, nu trebuie să se mai considere supus, ci cetățean care participă activ la viața politică a statului. Dar, pentru ca această participare să aibă acoperire, este necesar ca cetățeanul să posede o instrucție temeinică, dobândită în școală. Tahtawi este primul arab care vorbește despre națiune în accepțiune seculară. El considera că egiptenii alcătuiesc o națiune în înțelesul pe care gândirea europeană o acordă acestui concept. Și, deși în opera sa delimitarea dintre domeniul religios și cel secular este departe de a avea claritate, Tahtawi are meritul de a fi fost reprezentantul primei generații de intelectuali arabi formați în spirit european. Dacă, însă, modernizarea în spirit european era soluția la problemele cu care se confrunta în secolul al 19-lea lumea arabă în căutarea propriei sale identități, aceasta este o altă problemă care nu va întârzia să fie pusă și să preocupe atât clerul musulman, cât și intelectualitatea laică.

*

Încă înainte de expediția lui Napoleon în Egipt și de reformele inițiate de Mahommed Ali, care, așa cum s-a precizat mai sus, au contribuit la formarea unei generații de intelectuali arabi de orientare europeană, a apărut în Peninsula Arabia o mișcare de renaștere a Islamului originar. Inițiatorul acestei mișcări, Muhammad Ibn'Abd Wahhab (1703-1791), considera că, în regiunile arabe aflate sub stăpânire otomană, are loc un proces de degradare a Islamului originar și că lui îi revine misiunea de a readuce credința islamică pe linia purității originare, în sensul concepției formulate de teologii din școala juridică întemeiată de Ibn Hannbal. De notat că el nu condamnă forma de guvernare autocrat-despotică a otomanilor, ci numai metodele imorale prin care turcii exercită guvernarea.

În anul 1744, Wahhab se stabilește în mijlocul tribului de beduini Sa'ud din Peninsulă, unde își formulează concepția în forma unui *"credo"* politic, din al cărui conținut cităm următoarele pasaje relevante: *"Celui ce deține demnitatea de calif, i se cuvine ascultare; și răzvrătirea împotriva lui este interzisă... Eu consider că adepții modernizării au rupt orice legătură cu comunitatea și s-au separat de ea... Eu afirm că orice înnoire în materie de religie este modernism"*. Dar critica sa nu se îndreaptă numai împotriva abaterilor din domeniul religios, ci și împotriva realităților politice din epoca sa. Deși Wahhab postulează supunerea față de suveran, el găsește legitimă revolta împotriva otomanilor pe care nu-i consideră îndreptățiți să conducă lumea islamică și califatul, întrucât sunt adepții modernismului și se abat de la Islamul originar.

Mișcarea inițiată de Wahhab a continuat să se dezvolte și după moartea sa. Animați de ideile sale, șeicii din tribul Banu Sa'ad au cucerit părți importante din Peninsula Arabia și, pe teritoriul aflat sub autoritatea lor, au distrus tot ceea ce părea să fie abateri de la Islamul originar. Turcii nu au reușit să înăbușească mișcarea insurecțională pornită din mișcarea wahhabită. De-abia cu ajutorul armatei modern echipată și dotată a lui Mahommed Ali, wahhabiții au putut fi înfrânți în campania din anii 1811-1819. Ideile lor vor dăinui însă și vor constitui o componentă importantă în strădaniile de a se găsi o soluție unanim acceptată la criza în care se zbătea lumea arabă în secolul al 19-lea. O criză care, din pacate, nu și-a găsit soluția nici până astăzi. *(va urma)*

Gabriel CONSTANTINESCU

Evreii în ROMÂNIA

Perioada 1919-1940

Numărul evreilor din România în perioada 1919-1940 rămâne până în zilele noastre o problemă controversată. Diferențele între diferitele estimări cu privire la acest număr sunt atât de mari, încât o prezentare a cifrelor cu indicarea surselor de proveniență poate furniza o primă explicație a cauzelor care stau la baza acestor diferențe. În acest scop tabelul de mai jos înfățișează comparativ, pe provincii următoarele surse de informații:

- recensămintele oficiale din perioada 1899-1910;
- recensământul oficial din anul 1930;
- concluziile cercetărilor statistice efectuate de N.Popp în cadrul Ligii pentru unitatea culturală a tuturor românilor;
- concluziile cercetărilor statistice publicate de Hans Schuster în lucrarea "Die Judenfrage im Rumänien" (Leipzig 1939).

Provincii	Recensăminte oficiale 1899-1910	1930 după neam	1930 după religie	N. Popp	Hans Schuster
Oltenia	4906	3305	3523	36931	36931
Muntenia	68852	86545	94216	323875	323675
Dobrogea	4276	3795	4031	35789	35789
Moldova	195887	158421	162268	394102	394102
Basarabia	247200	204858	206958	499135	499135
Bucovina	102919	92492	93101	189517	189517
Maramureș	60878	57795	59459	92092	92092
Ardeal	118179	109656	119331	269224	315313
Banat	20643	11428	14043	135603	135606
Totaluri	823740	728115	756930	1986368	1966268

Pe lângă cifrele pe provincii prezentate mai sus există estimări care se referă la numărul total al etnicilor evrei aflați în România în perioada dintre cele două războaie mondiale. *"Enciclopedia italiană"* din 1921, fără a indica izvoarele pe care le folosește, dă cifra de 835000 de evrei, locuind în țările noastre. Profesorul Arthur Ruppert de la Universitatea din Ierusalim afirma în lucrarea *"Les Juifs dans le monde"*, citată de ziarul *"Curentul"*, că în anul 1930 trăiau în România 834344 de evrei. *"Judisches Lexicon"* din anul 1930, citat de ziarul *"Universul"* din 16 Decembrie 1937, indică cifra de 1130000 de evrei. Și, în sfârșit, istoricul german Andreas Hillgruber, în capitolul intitulat *"Problema evreiască în cadrul relațiilor dintre Germania și România"* din lucrarea *"Hitler, Regele Carol și Mareșalul Antonescu - Relațiile germano-române 1938-1944"*, publicată anul acesta de Editura Humanitas în traducere în limba română, face următoarele afirmații: *"Conform recensământului din 1930, în România existau 722000 de evrei (4% din totalul populației).* **Numărul lor real pare să fi fost ceva mai mare** (s.n.) *(circa 800000), însă aprecierile grupărilor antisemite, care dădeau cifre de 2000000 până la 2500000 trebuie privite ca extrem de exagerate"*. Un punct de vedere interesant, deoarece contestă recensământul din 1930, considerând că cifra de 722000 de evrei nu corespunde realității. Cât privește afirmația că cifrele avansate de *"grupările antisemite"* ar fi *"extrem de exagerate"*, ea este lipsită de un argument credibil care să o justifice.

✡

Dacă totalul numeric al populației evreiești este, desigur, semnificativ, deoarece nu este tot una dacă în România, în perioada interbelică au trăit 757000 de evrei (4% din totalul populației) sau 1966000 (10,15% din același total), poate mai important este să aflăm repartizarea lor în teritoriul țării (dacă trăiau în mediul urban sau în mediul rural) și cu ce se îndeletniceau în localitățile în care erau așezați. Spațiul nu ne permite să reproducem integral *"Tabele statistice pe naționalități în comerț și industrie"* publicate de *"Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor"* în anul 1937, dar câteva extrase din aceste *"Tabele"* sunt de natură să ne convingă de utilitatea adâncirii analizei datelor statistice, care, lipsite de o astfel de analiză pot conduce la concluzii superficiale sau deformate.

Pentru început ne vom concentra atenția asupra Olteniei, provincia cu cel mai mic număr de evrei, doar 36931, ceea ce reprezintă numai 2,3% din totalul populației. Dar viața economică a unei provincii se desfășoară, în principal, în orașe și în primul rând în orașele de reședință. Or sub acest aspect, situația din Oltenia se prezintă astfel:

● Turnu-Severin - capitala jud.Mehedinți avea o populație de 24812 locuitori din care 1976 (8%) evrei. Cultul era reprezentat prin 6 biserici creștine și 3 sinagogi. În comerț evreii dețineau 5%, iar în profesiunile libere și meserii 15%.

● Tg.Jiu - capitala jud.Gorj avea o populație de 14525 locuitori din care 1951 (14%) evrei. La 6 biserici creștine, sunt 2 sinagogi. În comerț și în profesiunile libere dețineau numai 4%.

● Râmnicu Vâlcea - capitala jud.Vâlcea avea o populație de 20411 locuitori din care 4152 (20%) evrei. În oraș sunt 2 sinagogi. În comerț evreii dețineau 60%, românii 30% și alți minoritari creștini 10%. În profesiile libere evreii nu ajungeau decât la 15%, dar în industria forestieră dețineau 40%.

● Caracal - capitala jud.Romanați avea o populație de 12858 locuitori din care 2769 (15%) evrei. În oraș sunt 2 sinagogi. În comerț, ca și în profesiile libere, evreii erau slab reprezentați.

● Craiova - capitala jud.Dolj și a Olteniei avea o populație de 67814 locuitori din care 13129 (20%) evrei. În Craiova sunt 5 sinagogi. În ceea ce privește viața economică a Cetății Banilor situația se prezintă astfel: cerealiști 10 români, 17 evrei; agentură și comision 8 români, 20 evrei; garaje auto 2 români, 4 evrei; depozite de băuturi spirtoase 2 români, 2 evrei; depozite de bere 5 români, 7 evrei; magazine de biciclete 2 români, 3 evrei; bijutieri 3 evrei, nici un român; blănari 3 români, 5 evrei; brutari 22 români, 4 evrei; cafenele 7 români, 8 evrei; depozite de cherestea 4 români, 9 evrei; fabrici de tuburi de ciment 3 români, 5 evrei; boiangerii 3 români, 4 evrei; cinematografe 2 români, 4 evrei; confecții de dame 1 român, 6 evrei; magazine de haine 14 români, 15 evrei; ateliere și magazine de încălțăminte 68 români, 35 evrei; depozite de lemne 14 români, 12 evrei; magazine de manufactură 28 români, 35 evrei; mărunțișuri și galanterie 8 români, 16 evrei; magazine de pielărie 6 români, 9 evrei; sticlărie și porțelanuri 8 români, 14 evrei; tinichigii 14 români, 17 evrei; tapițerie 7 români, 9 evrei; zugravi 19 români, 27 evrei; zugravi de firme 3 români, 8 evrei.

Pe măsură însă ce ieșim din Oltenia spre Răsărit și spre Nord, prezența evreilor în centrele urbane se face din ce în ce mai simțită. În numărul viitor vom încerca să prezentăm situația din celelalte provincii ale țării unde situația era cu mult mai gravă decât în Oltenia.

(va urma)

SCHIMBAREA LA FAȚĂ ...A LUI **EMIL CIORAN!**

1939:

"Un organism național sănătos se verifică totdeauna în lupta împotriva evreilor, mai cu seamă atunci când aceștia, prin număr și prin obrăznicie, invadează un popor... Teoria raselor pare a se fi născut numai pentru a da expresie sentimentului de separație ce deosebește pe orice ne-evreu de un evreu. Un abis născut, nu din antisemitism și din nici un fel de concepție, ci din antagonismul manifest sau secret, ce caracterizează două ființe esențial diferite. Evreul nu este semenul, deaproapele nostru și oricâtă intimitate ne-am lăsa cu ei, o prăpastie ne separă, vrem sau nu vrem. Este ca și cum ei ar descinde dintr-o altă specie de maimuțe decât noi. Omenește nu ne putem apropia de ei, fiindcă evreul este întâi evreu și apoi om... Există momente istorice care fac din evrei în mod fatal trădători. Din cauza structurii particulare a spiritului și a orientării lor politice, care se opune tuturor mișcărilor de auto-conștiință națională, ei se diferențiază la anumite răspântii istorice atât de mult de națiunea respectivă, încât adversitatea reciprocă se pretinde soluționată... Nu sunt atâtea țări, care n-au nevoie să știe că există evrei? Și n-ar fi mai ușor drumul României fără conflictul cu cel mai inteligent, mai dotat și mai obraznic popor?... Evreii s-au opus la noi împotriva oricărei încercări de consolidare națională și politică. Aici trebuie căutată sursa antisemitismului militant, iar nu a antisemitismului sentimental. Ei au criticat totdeauna România, dar au considerat orice tentativă de consolidare, în afară de o democrație lor convenabilă, ca reacțiune, barbarie, etc. În realitate, n-a existat presă mai reacționară decât cea iudaică, pentru care paradisul l-a oferit totdeauna atmosfera pestilențială a democrației românești, ce e admirabilă în intenții, dar mizerabilă în realizări. Eu critic în special evreimea de după război. Nu s-a opus ea oricărei încercări de reînoire a României? Din niște tâmpiți și niște degenerați, cari au reușit să compromită o democrație ea însăși viciată, evreii au făcut un instrument de dominare, ofensând iremediabil o țară întreagă. Noi, românii, nu ne putem salva decât prin altă formă politică... Regimul democratic al României n-a avut altă misiune decât să apere pe evrei și capitalismul iudeo-român. Trebuie să ne intre în cap odată și pentru totdeauna: evreii n'au nici un interes să trăiască într-o Românie consolidată și conștientă... Vitalitatea iudaică este atât de agresivă și voința de acaparare atât de persistentă încât toleranța noastră față de acest popor muncitor și exploatator ar însemna falimentul nostru sigur".

(Emil Cioran, ***Schimbarea la față a României;*** *extras din capitolul* ***suprimat*** *de autor în noua ediție a straniului său eseu, apărută la Editura "Humanitas", în 1990)*

1990:

"Evreii sunt plămada popoarelor; fără ei, țările pe unde trăiesc se ofilesc și devin triste. Plecarea lor masivă din România poate fi considerată ca o mare tragedie. Astăzi am încredere în Frontul Salvării Naționale".

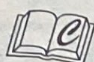
(Emil Cioran, în revista "L'Arche", Februarie 1990)

"Am încredere în Ion Iliescu. Știam de multă vreme că el era speranța României"

(Emil Cioran, în "Le Nouvel Observateur" din 28 XII 1990)

N.R. Precizăm că forurile legionare au dezaprobat această violentă profesiune de credință antisemită încă din 1939, când Emil Cioran era ***alături*** de legionari, așa cum au dezaprobat și filosemitismul patetic și lingușitor din 1990, când Emil Cioran era ***împotriva*** legionarilor.

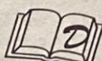
artea lui Dumitru Murărașu, *Naționalismul lui Eminescu*, apărută mai întîi în 1932, la Editura "Bucovina" a lui I.E.Torouțiu, a fost reeditată în acest an de către Editura "Pacifica"; editorul, d-l Oliviu Tocaciu, este același care, nu demult, s-a încumetat să atragă asupră-și toate fulgerele, publicînd prima traducere românească integrală din *Mein Kampf*. În tabăra stîngii democratice asociația panicată între aceste două acte editoriale nu s-a lăsat prea mult așteptată, d-l Tocaciu fiind înfierat deja ca un fel de monstru programat al "reacțiunii"!

Cum era de așteptat, cel care s-a manifestat cel mai vehement, cu o aparență "profesională" îndărătul căreia orice intelectual avizat poate descoperi cu ușurință ceea ce un Ilariu Dobridor numea "dominanta moisidică", a fost vechiul satrap ideologic Zigu Omea (cu mîinile încă murdare după masacrul lui Mircea Vulcănescu și al generației sale intelectuale), girat în continuare, spre multa noastră amărăciune, de directorii de mucava ai "Dilemei" și "României literare" (d-l Andrei Pleșu și, respectiv, d-l Nicolae Manolescu). Criticastrul în cauză s-a străduit, în ambele publicații, să-și convingă subțirii cititori că și Eminescu e un mit fals, și sinteza lui D.Murărașu e proastă, și reeditarea e neavenită. Se vede treaba că "autentic", "deștept" și "avenit" nu rămîne, încetul cu încetul, în cultura română, decît d-l Z.Omea!...

Privind lucrurile cu seninătate, cartea lui D.Murărașu, fără a fi una grozavă (cu aglomerările ei de citate și pioase platitudini), rămîne totuși utilă, atît prin unele dintre analizele și concluziile sale, cît și prin faptul că abordează detaliat un aspect mai puțin cunoscut (și adeseori denaturat) al eminescianismului. Autorul, care a dat pe vremuri și o *Istorie a literaturii române* (modestă, dar nu atît de proastă pe cît o voia G.Călinescu, care nu suferea nici un fel de concurență în ajunul apariției marii sale *Istorii*...), s-a ilustrat mai ales ca sîrguincios eminescolog; *Naționalismul lui Eminescu* este deci cartea unui om cu o vastă și profundă cunoaștere a operei eminesciene (precizăm, în treacăt, că același D.Murărașu a dat, după Perpessicius, cea mai bună ediție critică a *Poeziilor* lui Eminescu). Desigur, D.Murărașu nu-i Călinescu sau Noica: ideația sa e pe alocuri mai greoaie, stilul nu strălucește, iar didacticismul ajunge să deranjeze (riscînd să le creeze unora impresia de desuetudine și chiar de diletantism, ceea ce nu-i cazul). Travaliul și probitatea intelectuală nu-i pot fi puse însă la îndoială, iar structura studiului este temeinică, cu o lăudabilă străduință spre exhaustivitate. Ceea ce ne spune în Prefață nu-s deloc vorbe deșarte: "Utilizînd materialul cunoscut din diferitele *ediții* și materialul nou pe care ni l-au oferit *manuscrisele* lui Eminescu și *ziarele* la care a colaborat, am arătat *formele* sub care se prezintă naționalismul lui Eminescu, *natura* acestui naționalism în dezvoltarea și în trăsăturile lui generale și caracteristice, *expresia* lui literară, fixîndu-l statornic în *ambianța* sentimentală și ideologică a societății românești contemporane [poetului]. Urmînd metoda indicată de însăși natura subiectului, am privit opera lui Eminescu și din punct de vedere *istoric*, dar și din cel *critic-literar*, încercînd să scot în relief cu *obiectivitate* și *exactitate științifică* și ceea ce naționalismul lui Eminescu are ca element artistic etern și ceea ce face din el un întreg de străduințe, alături de străduințele epocii" (sublinierile ne aparțin).

După o *Introducere* în care-și definește conștiincios "obiectul" și "metoda", stabilind și stadiul "literaturii științifice a chestiunii" (pînă la 1932), autorul își organizează cercetarea în trei părți: prima ne dă seama despre *"Formele naționalismului eminescian"* ("entuziast și afirmativ", "criticist", "cultural"), a doua despre *"Natura naționalismului eminescian"* (afectivă, rațională și contextuală), iar a treia despre "Expresia literară a naționalismului eminescian" (reamintim că a fost avută în vedere nu doar publicistica, așa cum avea să procedeze mai tîrziu regretatul Al.Oprea, ce-a atins la rîndu-i problema naționalismului eminescian, ci *intreaga operă* a scriitorului național). La sfîrșit se află o *Concluzie* (din care cităm rîndurile finale: "Opera întreagă a lui Eminescu își are rădăcinile înfipte în realitățile vieții personale și naționale. O bună parte din viața lui Eminescu e o luptă în slujba națiunii. Pentru națiune are el o dragoste care merge pînă la idolatrie, din națiune a făcut el categoria socială supremă, căreia totul i se subordonează. Națiunea-i fetișul căruia Eminescu i-a jertfit cea mai bună energie a ființei sale") și o *Bibliografie* (astăzi în mod fatal insuficientă). Din *Cuvîntul Editorului* aflăm că "ediția de față nu cuprinde, ca în original, *Tabla analitică* și *Indexul*, dintr-un motiv lesne de înțeles - cel pecuniar" (!). Desigur, faptul scade valoarea noii ediții, care, deși în mare corectă și utilă, rămîne una modestă (spre bucuria răutăcioasă a cîrtitorilor din tagma plină de morgă a d-lui Z.Omea).

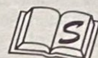
Dincolo însă de anumite scăderi ale autorului sau ale editorilor, sinteza lui D.Murărașu alcătuiește nucleul bibliografic al problemei respective, alături de cap. "Filozofia practică" din vasta monografie călinesciană și de aparatul critic al ediției Perpessicius (mai ales volumele I-III și IX-XIII). O sinteză actuală, solidă și onestă, ar fi de mare trebuință, într-o epocă în care antieminescianismul a luat forme grave și perfide, pe care nu le vom putea combate doar prin retorică gazetărească.

eosebit de productivă s-a arătat în vremea din urmă Editura "Gordian" din Timișoara, pandant editorial al "Gazetei de Vest". Este vorba, firește, de carte legionară. Mai întîi se cuvine semnalată *Istoria Mișcării Legionare* a lui Horia Sima, tradusă acum în românește de d-l Valeriu C.Neștian, colaboratorul cel mai prolific al d-lui Guleș. Traducerea s-a efectuat după ediția în limba franceză *(Histoire du Mouvement Legionnaire)* apărută în 1967 la Editura "Dacia" din Rio de Janeiro. Dincolo de formatul ei imposibil (multe dintre publicațiile d-lui Guleș fac spaima "fizică" a bibliotecilor noastre!), această traducere reprezintă o întreprindere editorială foarte utilă, fiind vorba de un izvor însemnat, chiar dacă fatalmente subiectiv, pentru istoria legionară de pînă la 1937 (anul marelui succes editorial al Gărzii). Desigur, ea se completează, din perspectiva autorului, cu însemnările de tip memorialistic din *Sfîrșitul unei domnii sîngeroase, Era libertății* (2 vol.) sau *Prizonieri ai puterilor Axei* (și ele în curs de apariție la aceeași editură). Cel care rămîne pînă la urmă în ceață este, din păcate, tocmai anul 1938, poate cel mai tragic și mai controversat...

În aceeași colecție ("Pagini din istoria Gărzii de Fier") a văzut lumina tiparului, pentru prima oară în România, și *Din împărăția morții* de Gabriel Bălănescu, carte zugrăvind suferințele legionare din închisori (publicului neavizat editorii îi lasă impresia unui volum inedit, omițînd orice informație despre tipărirea anterioară din Occident). Foarte bine aleasă este ilustrația copertei (Christul răstignit al lui Dali), despre care editorii iarăși nu găsesc de cuviință să dea vreo indicație, încălcînd uzul curent. Cînd te gîndești cît de puțin îi trebuie unei ediții *obișnuite* ca să aibă un aer "profesional", te apucă mirarea sau ciuda față de "amatorismul" încăpățînat pe care-l preferă altminteri merituoasa editură timișoreană! (Aș vrea ca d-l Guleș să nu-mi ia în nume de rău aceste critici camaraderești; se cade însă, cum am mai spus-o și cu alte prilejuri, să nu dăm pricini de cîrteală "zigușoriilor" scorțoși ce ne pîndesc de pe toate redutele stîngii).

Într-o altă colecție a aceleiași edituri ("Din universul gîndirii legionare") ni se oferă din nou o carte a lui Horia Sima, *Ce este comunismul?* De data aceasta avem reprodusă în facsimil ediția madrilenă din 1972. Ne aflăm în fața unei radiografii necruțătoare a comunismului făcută de pe pozițiile dreptei creștine. Chiar dacă, între timp, comunismul a pierdut multe dintre formele și strategiile tradiționale, deghizîndu-se în straie mult mai perfide, paginile fostului Comandant al Mișcării Legionare nu-și pierd actualitatea, trimițînd spre rădăcinile încă neretezate ale răului, care este de natură moral-spirituală.

În fine, după *Cum am cunoscut Legiunea Arhanghelul Mihail* (1992), d-l Ovidiu Guleș semnează din nou "o carte pentru tînărul român", intitulată *Mort sau viu* (e o selecție din textele pe care autorul le-a publicat peste ani în "Gazeta de Vest", unde ține o rubrică cu același titlu). Paginile d-lui Guleș sînt precedate de "Cîteva cuvinte de inimă" ale d-lui Zaharia Marineasa, în care, după ce este citat Căpitanul ("Scriu pentru familia noastră legionară (...) Să vă aduceți aminte de luptele voastre!"), se conchide cu nestăvilit avînt metaforic: "Adevărul legionar, după cum ne spune poetul Radu Gyr, a crescut din fruntea celor plecați în alte frunți, ca apele fîntînilor în alte fîntîni. Astfel, cartea de față va fi, pentru cei însetați de adevăr, o fîntînă în care s-au adunat izvoare cu apă vie românească" (p.6). Să sperăm că tinerii vor ști să bea fără să se înece...

pațiul nu ne mai permite decît o repede trecere în revistă a altor cîtorva apariții mai recente. Asupra noului volum din Dionisie Pseudo-Areopagitul, *Ierarhia cerească. Ierarhia bisericească*, editat de Institutul European din Iași, vom reveni mai pe larg în Numărul viitor. Două cărți ce tratează diferit o problematică foarte înrudită sînt Julius Evola, *Metafizica sexului* (trad.Sorin Mărculescu, Editura "Humanitas", București, 1994) și I.P.Culianu, *Eros și magie în Renaștere - 1484* (trad.din fr.Dan Petrescu, Editura "Nemira", București, 1994; e primul volum dintr-o scontată ediție românească de opere complete, ce ar urma să aibă "aproximativ 15 volume"). Volumul intitulat *Celălalt Noica*, editat de Fundația "Anastasia", ne înfățișează profilul duhovnicesc al lui Rafail Noica, fiul filosofului (cel căruia tatăl credea să-i poată reproșa traiul în "desăvîrșirea fără săvîrșire"!). Reeditarea (la Editara "Garamond" din București, sub îngrijirea "tovarășilor" N.Gogoneață și Ioan C.Ivanciu) a cărții din 1926 a lui P.P.Negulescu, *Partidele politice*, ne este propusă ca "un veritabil manual al vieții parlamentare, un îndrumător deosebit de util pentru orientarea sa în problemele fundamentale ale unei guvernări democratice moderne și eficiente" (Prefața, p.9). Editura "Universitaria" tipărește pentru întîia oară manuscrisul rămas de la Regele Carol II, *Înzodia Satanei. Reflexiuni asupra politicii internaționale* (manuscris aflat în posesia bastardului regal care-și zice "Prințul Paul de România"); unealta obedientă a Ocultei, demolatorul democrației românești și măcelarul tinerimii legionare (*de his historia silet*) își insinuează, după război, o figură de înger siluit de diavoli... În fine, o carte ce ar trebui să să găsească obligatoriu în orice bibliotecă de bun român te cea semnată de d-l Victor Bârsan, *Pi cesul Ilașcu* (ce urmează *Masacrului inocenților* din 1993), volum-document pe care Fundația Culturală Română a săvîrșit actul lăudabil de a-l edita și-n limba engleză, pentru eventuala edificare a diplomaților străini.

ERATĂ -
În Numărul trecut, în cadrul acestei rubrici, s-a strecurat o mică eroare, pe care o îndreptăm acum, cerîndu-ne scuze de la exigenții noștri cititori: în paranteza mai lungă de la mijlocul coloanei a treia, în loc de "Margaret", se va citi **Marilyn** *Ferguson (fiind vorba de cunoscuta teoreticiană a* **new-age**-*ismului).*

Răzvan CODRESCU

Răspuns unei denigrări

VIOREL TĂNASE

*În cartea **Zbucium în declinul Neamului,** apărută la sfârşitul anului 1993, autorul, dl.Liciniu Faina, fost deţinut politic, denigrează Mişcarea Legionară într-un mod cu totul grosolan. În rândurile ce urmează nu intenţionez nici să comentez şi nici să combat cele afirmate de autor, atât cu privire la Mişcarea Legionară, cât şi la unii dintre membrii ei. Acest lucru l-a făcut dl. Zaharia Marineasa, prin articolul "**Răspuns unor denigrări prieteneşti**" (publicat în revista "Puncte Cardinale", No.7/43 din 1994); vreau numai să arăt adevărul în privinţa unei afirmaţii referitoare la fostul colonel Gh.Crăciun.*

*La pagina 179, autorul scrie: "Erau oameni puşi să-şi denunţe şefii politici şi crimele lor, chiar dacă nu i-au cunoscut. Şi toate acestea sub conducerea directorului închisorii, un colonel pe nume Crăciun, **care fusese şi el legionar**, din grupa sau cuibul muncitorilor legionari de la Regionala CFR Cluj". (subl.mea)*

Adevărul în cazul fostului colonel Crăciun este cu totul altul. Gh.Crăciun nu a fost niciodată legionar; el a fost membru al Partidului Naţional-Ţărănesc, organizaţia Cluj, până prin 1944, când a trecut la comunişti. De altfel, acest lucru l-a făcut şi profesorul Ion Armeanu, tot membru al Partidului Naţional-Ţărănesc, organizaţia Sibiu, care, tot pe atunci, s-a înscris la comunişti, fiind numit Chestor al Poliţiei Municipiului Sibiu.

Prin anul 1937, Gh.Crăciun era angajat ca tehnician, sau aşa ceva, la Regionala CFR Cluj. În acel timp, Şeful Ardealului Legionar, cu sediul la Cluj, era dr.Ion Banea. Într-o zi, se prezintă la el Gh.Crăciun şi-i spune că doreşte să se înscrie în Mişcarea Legionară. D-rul I.Banea îl ascultă, mai stă de vorbă cu el, nu-l primeşte în Mişcarea Legionară, dar nici nu-l refuză; îi spune să se mai gândească, să caute să se documenteze mai bine asupra Mişcării.

Tot în acest timp, la Cluj, exista o mişcare de dreapta naţionalistă, numită "NOI", condusă de un anume Rebreanu. Această grupare, care avea o secţie pentru tineretul intelectual şi alta pentru tineretul muncitor, era susţinută şi protejată de către rectorul Universităţii clujene, Ştefănescu Goangă; prin ea se căuta a se contrabalansa succesul Mişcării Legionare, care în acel timp luase un mare avânt printre studenţi. Această grupare avea şi o revistă, tot cu denumirea "NOI", care apărea lunar.

Pe coperta unui număr al revistei, apare o fotografie cu un grup de muncitori, care defilau pe străzile Clujului cu braţul ridicat în sus - salutul roman -, iar în fruntea grupului se afla chiar acest Gh.Crăciun, care, nefiind primit în Mişcarea Legionară, s-a înscris în organizaţia "NOI", fiind numit şeful grupului muncitoresc. Aceasta este povestea lui Gh.Crăciun.

Dar tot în această carte, la pag.183, se scrie: "La 30 August 1964, cu biletul de eliberare în buzunar, plecam spre Blaj. Cel care a intrat foarte curând în închisoare a fost chiar colonelul Gh.Crăciun, pentru faptele din vremea cînd era legionar şi pentru crime comise ca ofiţer de securitate şi comandant de închisoare".

Cât neadevăr şi câtă naivitate! După Decretul de graţiere din 1964, nimeni nu a mai fost judecat pentru faptele trecute, fie că a fost sau nu legionar, iar pentru crimele comise de Crăciun, ca ofiţer de securitate şi comandant de închisoare, oare autorul cărţii nu ştie că nici el, nici nimeni nu a fost condamnat până acum?!

Regimul actual, în frunte cu preşedintele Ţării, îi acoperă pe toţi foştii securişti pentru crimele săvârşite. Fostul colonel Crăciun locuieşte liniştit la Bucureşti, într-un apartament înstărit, cu pensie bună, cum s-a văzut şi în serialul "Memorialul Durerii", cînd d-na Lucia Hossu-Longin l-a intervievat la el acasă. Şi dacă autorul cărţii a putut să spună despre Crăciun că a fost condamnat pentru crimele făcute ca fost securist (comandant de închisoare), nu surprinde deloc afirmaţia făcută tot de el, în aceeaşi carte mincinoasă, că acest fost colonel Crăciun ar fi fost legionar!

Prin 1960 eram la Aiud, în celular, etajul 3, în celulă cu mai mulţi deţinuţi. Le-am povestit despre Crăciun cele arătate mai sus. În 1964, cînd am fost eliberat în baza Decretului de graţiere, odată ajuns acasă, soţia îmi povesteşte cum a fost la ea Securitatea, care i-a făcut percheziţie, căutînd o carte sau o broşură cu titlul "NOI", pe care însă nu a găsit-o! Se pare că în celulă, când am vorbit despre Crăciun, "ciripitorul" se afla printre noi şi l-a informat pe ofiţerul politic al închisorii de cele spuse de mine, lucru ce a provocat percheziţia de la locuinţa familiei mele...

Dar mai trist decât toate este faptul că acest Gh.Crăciun, deşi urmaş al lui Horia şi Avram Iancu, moţ din Munţii Apuseni, a putut colabora cu evrei precum Dulberger (zis Dulgheru), Koller, Keller şi alţii, la oprimarea poporului român.

GENERALI şi "GENERALI"

A fost o vreme când, în Oştirea Ţării, exista o riguroasă ierarhie a valorilor şi o tot atât de riguroasă reglementare a modului în care se putea promova pe scara ierarhică. Gradele militare se dobândeau în urma absolvirii unor şcoli speciale, a depunerii unor examene şi a executării unor stagii la comanda unei unităţi corespunzătoare gradului respectiv. Cu cât gradul la care se aspira era mai înalt, cu atât condiţiile ce trebuiau îndeplinite pentru a-l dobândi erau mai dificile, culminând cu probele cărora trebuiau să le facă faţă coloneii pretendenţi la cel mai înalt rang din oştire, rangul de general. A deveni general însemna suprema încununare a unei cariere de o viaţă întreagă închinată Oştirii, precum şi recunoaşterea unor merite şi calităţi deosebite care justificau încrederea ce i se acorda purtătorului acestui înalt grad militar de a participa la conducerea superioară a armatei.

Regimul comunist, instaurat în August 1944 a schimbat însă radical concepţia de până atunci cu privire la organizarea armatei şi la modul de recrutare şi promovare a cadrelor ei. Criteriul valorii a fost înlocuit cu criteriul fidelităţii faţă de Partidul Comunist şi acceptării fără rezerve a ideologiei comuniste. Şi cum majoritatea zdrobitoare a ofiţerimii române a refuzat să facă act de supunere şi mărturisire de credinţă în faţa noilor stăpâni ai ţării, au urmat epurări masive în rândul cadrelor armatei. Într-un timp relativ scurt, aproape în totalitate, cadrele vechii armate au fost înlăturate, multe din ele luând calea temniţelor ca urmare a participării lor la mişcările de rezistenţă anticomunistă, unde au fost supuse unui regim de exterminare. Nu cunoaştem cu exactitate numărul ofiţerilor din vechea armată care au pierit în închisorile şi lagărele de muncă forţată cu care regimul comunist a împânzit ţara, dar ştim că peste 50 de generali, nume ilustre care s-au distins pe câmpul de luptă în primul şi în cel de al doilea război mondial au murit, ca urmare a tratamentului la care au fost supuşi, în închisori.

În locul lor, a cadrelor vechii armate, s-au încropit în grabă cadre noi, recrutate din rândul comuniştilor care au luptat în Spania, din dezertori care s-au înrolat în Divizia Tudor Vladimirescu pentru a lupta împotriva propriei lor ţări şi din drojdia societăţii româneşti, singurele condiţii cerute pentru a deveni *"ofiţeri"* fiind "originea socială sănătoasă" şi un dosar politic cât mai roşu. În această atmosferă de *"prefaceri revoluţionare"* şi-au făcut apariţia generali care nu au fost în armată nici măcar caprari, generali care au păşit într-o cazarmă numai după ce au dobândit gradul - cazul lui Nicolae Ceauşescu - generali politici, generali de miliţie, generali de securitate, generali de pompieri, grade şi funcţii pe care nici o armată din lume, cu tradiţie, nu le cunoaşte.

Din păcate evenimentele din Decembrie '89 nu au schimbat nimic în ceea ce priveşte respectul ce s-ar datora gradelor militare şi modului de a le dobândi. Iar ca o întărire a faptului că arbitrarul şi bunul plac domneşte, ca şi în trecut, în conferirea de grade şi distincţii militare, este suficient să amintim că preşedintele Iliescu, în cea mai reprobabilă tradiţie ceauşistă l-a înălţat în gradul de general al Armatei Române pe antrenorul de fotbal Anghel Iordănescu, cel care a condus echipa României la ultimul campionat mondial. Dar pentru a nu fi bănuiţi de subiectivitate, să-l lăsăm pe proaspătul general Anghel Iordănescu să-şi prezinte singur drumul pe care l-a parcurs în *"cariera sa de militar"*, de la începuturi, până la încununarea ei cu steaua de general.

"Am început fotbalul la 11 ani, iar la 12 eram deja legitimat la Steaua, primul şi singurul club din ţară la care am evoluat. La 17 ani şi câteva luni am debutat în Divizia A la Steaua, unde am evoluat până în 1982, la 32 de ani. Am fost căpitan al echipei ani buni, şi sunt golgeterul echipei de-a lungul timpului. Am jucat de 66 de ori în echipa naţională unde, până în momentul de faţă, sunt al doilea pe lista marcatorilor. Pe locul următor se apropie vertiginos Hagi, şi îi doresc din tot sufletul să cîştige. Din 1982 până în 1984 am activat ca jucător profesionist în Grecia la OFI Creta, sora lui Panathinaikos Atena. În 1986 m-am întors în ţară, iar în toamna aceluiaşi an am fost cooptat ca antrenor secund la echipa de tineret a României, fiind secundul lui Drăguşin. Înainte de a abandona fotbalul am dat examen pentru profesia de antrenor, iar când m-am întors în ţară aveam deja categoria a treia. Nu peste mult timp am devenit antrenor secund la Steaua, unde am antrenat împreună cu Emerich Jenei. Din 1986, după ce Steaua a cîştigat Cupa Campionilor Europeni, am devenit antrenor principal la Steaua, echipă cu care am cîştigat titlul de campion al României atât ca sportiv cât şi ca antrenor. În 1990 am părăsit Steaua pentru doi ani, plecând în Cipru, la Anorthosis Famagusta. Apoi m-am întors în ţară şi am preluat din nou conducerea echipei Steaua cu care am cîştigat campionatul. Iar după un an am ajuns antrenorul Naţionalei".

Nimeni, şi deci nici noi, nu contestăm meritele d-lui Iordănescu ca antrenor de fotbal. Să nu uităm însă că fotbalul este numai un joc şi că, de pildă, pe colegul său de *"branşă"* - Franz Beckenbauer -preşedintele Germaniei, Richard Freiherr von Weizsäcker, nu l-a înălţat nici măcar la gradul de caporal, deşi a jucat în 103 partide pentru echipa naţională, a cîştigat cu echipa sa de club Bayern München patru titluri de campion naţional, a făcut parte din naţionala Germaniei care a cîştigat în anul 1976 campionatul mondial, iar în anul 1990 a fost atrenorul echipei de fotbal a Germaniei care a devenit din nou campioană mondială. Optică şi respect diferit faţă de gradele militare!

Undeva trebuie căutată însă cauza dispreţului manifestat de preşedintele Iliescu faţă de ierarhia militară şi de demnitatea de general. Dacă deschidem Constituţia Regatului României din 1923, vedem că la Art.88, una din prerogativele regale este formulată astfel: "El (regele) ***conferă gradele militare în conformitate cu legea***" (s.n.). În contradicţie cu această formulare, în Constituţia României din 1991, moşită de d-nii Gionea şi Iorgovan, la Art.94 se spune: *"Preşedintele României acordă gradele de mareşal, de general şi de amiral"*. Despre o conformitate cu o anumită lege care reglementează conferirea gradelor militare, nici o vorbă. Aşa fiind lucrurile, să nu ne mire că, dacă la apropiatul campionat de fotbal, echipa condusă de d-l Iordănescu va înregistra rezultate bune, o să-l vedem pe antrenorul ei avansat la gradul de mareşal. Constituţia îi dă acest drept preşedintelui, iar istoria noastră militară este destul de săracă în purtători ai acestui grad. Până acum nu avem decât trei, pe mareşalul Averescu, mareşalul Prezan şi mareşalul Antonescu. Cu mareşalul Iordănescu numărul lor s-ar rotunji la patru, ceea ce, din punct de vedere statistic, ar fi un progres remarcabil.

Andrei RĂZEŞU

Un ochi râde, altul plânge...

POST - CARITAS

Prăbuşirea sistemului de "întrajutorare" numit *Caritas* (pentru că noi "de la Rîm ne tragem"!), pe care-l pusese în mişcare la Cluj obscurul personaj pe nume Ioan Stoica (nu fără sprijinul primarului ultra-patriot Gh.Funar, dar şi cu complicitatea subterană a puterii de la Bucureşti), a reprezentat pentru mulţi dintre cei ce "au jucat" o lecţie usturătoare, iar pentru mulţi dintre cei ce s-au ţinut deoparte, dovada cea mai relevantă a tragediei morale prin care trece astăzi poporul român. După Decembrie '89, cele patru "mineriade" şi "fenomenul *Caritas*" au fost evenimentele ce au scos cel mai bine la iveală abjecţia adunată în sufletul românesc de-a lungul a 50 de ani de comunism.

Sînt de compătimit "caritaşii" păcăliţi? Omeneşte vorbind, n-au avut decît ceea ce au meritat. Nu ştim dacă putem absolutiza afirmaţia d-lui Liiceanu din al său *Apel către lichele*, anume că fiecare poartă responsabilitatea propriei prostii, dar înclinăm să credem că, în orice caz, fiecare poartă responsabilitatea propriei *abjecţii*. În fenomenul *Caritas* am avut de-a face, oricît de greu ne-ar fi s-o recunoaştem, cu un amestec pervers de prostie şi abjecţie, la care s-a pretat o parte îngrijorător de mare dintre concetăţenii noştri. Prostia s-a manifestat în incapacitatea de a înţelege că o asemenea escrocherie era inevitabil sortită unui faliment catastrofal, chiar dacă a fost tolerată (şi pînă la un moment dat *sprijinită* în mod interesat) de către "oficialităţi". Încrederea prostească în *Caritas* şi idolatrizarea temporară a patronului Ioan Stoica a fost şi un reflex sau o consecinţă a încrederii prosteşti în puterea neocomunistă şi a idolatrizării de către vulg a "tătucului" zîmbăreţ de la Cotroceni. Căci socoteala multora a fost tocmai aceasta: dacă Iliescu, sau guvernul, sau "autorităţile" în general, nu opresc şi nici măcar nu pun la îndoială *Caritas*-ul, atunci înseamnă că acesta este şi "legal", şi "de perspectivă"! Te întrebi cu uimire: oare cîte renghiuri trebuie să mai joace neocomuniştii acestei prostimi naţionale pentru ca ea să înţeleagă sau măcar să simtă, în sfîrşit, pe mîinile cui s-a încredinţat orbeşte?!

În ce priveşte abjecţia, ea s-a manifestat în această teribilă foame de a se îmbogăţi repede şi parazitar, cu mijloace oricît de dubioase, iar pe de altă parte în eludarea conştiinţei sau măcar a presentimentului că totuşi aceşti bani trebuie să păgubească *pe cineva* (fie că acel *cineva* era Statul sau restul populaţiei - adică "proştii" care nu se-nghesuiau la chilipir).

Desigur, marii "rechini" au fost adevăraţii profitori ai aventurii stoiciste şi lor le revine principala responsabilitate. Şi nu-i vorba numai de cei cu funcţii politice, juridice sau administrative, dar şi de "curve bătrîne" de tipul poliescrocului Dan Zamfirescu, ce nu s-a dat înapoi chiar de la a scrie o broşură elogioasă despre *Caritas*-ul napocan, propovăduind (teolog, de!) "mîntuirea românilor prin ei înşişi"!!! Aşa cum se face însă dreptate la noi, e de presupus că toţi aceşti "responsabili" nu vor fi niciodată traşi la răspundere pe cale juridică, ba chiar nici măcar stigmatizaţi moral. În cel mai bun caz, se vor găsi (pe lîngă numitul Ioan Stoica, arestat deja) cîţiva ţapi ispăşitori de mîna a treia, cu care se va domoli para iute trecătoare a mîniei româneşti. Profitorii vor rămîne profitori şi victimele victime, iar "massa electorală" se va înghesui să-şi revoteze tartorii şi-n 1996, înjurînd opoziţia că stă în calea bunului mers al ţării! "Naşul" Ioan Stoica îşi şi face socoteala că, după cîţiva ani de temniţă confortabilă, o va lua de la capăt; un singur regret are, după propria-i mărturisire: că nu l-a făcut milionar şi pe de-alde Gh.Funar, săracu', lăsîndu-l să scurme după comori daco-romane pe sub asfalturile Napocii strămoşeşti! (Las' că, sfidînd o lume întreagă, P.D.S.R.-ul şi-a asociat între timp P.U.N.R.-ul la guvernare!).

Dar, pentru noi, problema naţională gravă nu credem că este aceea a unei minorităţi mafiote, ci aceea a majorităţii pervertite moral, fără de a cărei complicitate escrocii zilei n-ar putea să-şi facă de cap în această ţară. Noi nu ne confruntăm, cum am tot repetat-o, atît cu o criză politică sau economică, cît cu una moral-spirituală, din care provine întreg dezastrul actual. De aceea, lupta de asanare naţională pe acest făgaş trebuie concentrată: prin opoziţia anticomunistă, prin publicaţiile independente, prin şcoală, prin Biserică, dar şi prin misionarismul "de la om la om", pe care trebuie să şi-l asume oricine mai are un dram de înţelepciune şi de cinste sufletească.

Să menţionăm, în încheiere, că fenomenul *Caritas* actualizează o veche paradigmă a deşertăciunii omeneşti. Poate că nu sîntem noi mai răi decît au fost sau sînt alţii, dar asta nu ne poate consola, nici scoate din impas. Putem reîntîlni această paradigmă întruchipată în multe opere literare, dar ni se pare că două surprind mai bine esenţa ei morală, intrînd într-o tristă analogie cu *Caritas*-ul românesc. În partea a doua a *Faust*-ului goethean, o întreagă împărăţie, în frunte cu mai-marii ei, se lasă pradă *iluziei* de bogăţie fără muncă aduse de Mephisto, ajungînd în cele din urmă la ruină şi la război. Mihail Bulgakov reia şi dezvoltă acelaşi episod, adaptîndu-l contextului social comunist, în romanul său *Maestrul şi Margareta*. Lăsîndu-se pradă, cu aceeaşi labilitate morală, ispitei de a se îmbogăţi peste noapte, tot prin magie diabolică, oamenii trăiesc buimăciţi momentul spulberării meschinelor iluzii şi se pomenesc goi în plină stradă sau strîngînd pulbere în pumni! De cîte ori acest moment apare în literatură, apare şi diavolul care-şi bagă coada... Oare să nu fie la fel şi în realitatea brută?

PARADOXURI

Nu se pune problema de a mai polemiza cu elementara publicaţie "Mişcarea" (ce pare a-şi fi focalizat asupra noastră întreaga ură "creştinească"). Am dori însă să le semnalăm puţinilor cititori ai presei de dreapta faptul că între noi şi gruparea d-lui Marian Munteanu, în ciuda aparenţelor, există o asemănare nesperată: şi unii şi alţii sîntem plini de... *paradoxuri*.

Să nu se creadă cumva, Doamne fereşte, că dacă noi am pus în evidenţă, cu mîhnire, anumite paradoxuri "mişcăriste" (legate de persoane, fapte, atitudini sau idei din ograda tot mai părăginită a Mişcării Pentru România), nu am fi conştienţi şi de propriile noastre paradoxuri, aşa cum rezultă ele chiar din afirmaţiile celor ce ni se vor cu tot dinadinsul adversari.

Ce paradox mai mare decît acela că ne spunem "independenţi" şi "naţional-creştini", în vreme ce "mişcăriştii" ne-au deconspirat pe de o parte trecutul "democrat-creştin" (adică mai rău decît dacă am fi fost membri P.C.R., ca d-l M.Munteanu, sau chiar securişti sadea, ca d-l Ilie Bădescu!) şi pe de altă parte actuala condiţie de "masoni", "unelte ale puterii" şi "simişti" înrăiţi! Trebuie să recunoaşteţi că fie şi numai simpla însumare a acestor etichete din urmă ar putea fi considerată o culme a paradoxului! Dar ca lumea să se năucească de tot, deşi "masoni", noi scriem de ani de zile împotriva masoneriei; deşi "unelte ale puterii", noi tunăm şi fulgerăm împotriva comunismului şi neocomunismului de toate nuanţele; deşi vajnici "simişti", noi adresăm scrisori deschise bătrînilor legionari (pe care tocmai "antisimiştii" şi-au închipuit că le-ar putea confisca *pro domo)* şi suspinăm "în căutarea Legiunii pierdute", veştejind constant orice etichetă sau tendinţă sectaristă!

Paradoxali sîntem şi-n atitudinea faţă de M.P.R., căreia deşi i-am fost decretaţi duşmani de moarte, nu i-am scos în evidenţă, de-a lungul anilor, doar slăbiciunile şi paradoxurile, ci şi anumite calităţi sau realizări pozitive, puţine cîte au fost (cum am procedat, în particular, şi în cazul d-lui Dan Dungaciu, despre care am spus multe vorbe frumoase, cărora dumnealui a înţeles să le răspundă cu o pagină de înjurături). Iar la Paris, unde ne-am dus să luăm o "cină masonică", alături de "simiştii" noştri, ca "unelte ale puterii", ne-am apucat să ţinem partea d-lui M.Munteanu, Pieţei Universităţii şi tinerei generaţii, de a fi crezut d-l Emil Constantinescu că purtăm chimire pe sub cămăşi!

Paradoxale sînt şi pretenţiile noastre de intelectualitate, cîtă vreme, abili cum îi ştim, "mişcăriştii" ne-au dovedit cît sîntem de "analfabeţi", nepricepînd noi nimic din gîndirea genială a d-lui Ilie Bădescu ("al doilea Nae Ionescu") şi neştiind noi nici măcar adevărul elementar, pe care-l poate confirma şi ultimul mucios din M.P.R., anume că d-l Nicolae Manolescu e un biet "articler", iar d-l Andrei Pleşu un "culturalnic" retrograd!

Ne oprim aici, din două motive: întîi ca să nu ajungem la prea mult patetism în a ne plînge de milă în public, iar apoi pentru a nu plagia cumva un paradox foarte scump şi specific "mişcăriştilor": cel de a vorbi mult şi a gîndi puţin (multă lume a rămas nedumerită: cum de enigmaticul "Frate Alexandru" a reuşit să spună *atît de multe* pe o jumătate de pagină, pe cînd cei ce "i-au răspuns" au reuşit să nu spună *nimic* pe pagini întregi?!).

Paradoxuri peste paradoxuri, de o parte şi de cealaltă. Odată făcute aceste precizări, cititorii noştri vor înţelege că faptul de a nu ne putea împăca cu "mişcăriştii", deşi sîntem atît de asemănător de paradoxali, nu este decît un paradox al paradoxurilor.

FRATELE LUI ALEXANDRU

Cerem scuze editorului pentru datele incomplete pe care le-am oferit în Numărul 8/44 al revistei "Puncte Cardinale" (din august 1994) cu privire la sursa textului *Shakespeare şi legea dreptăţii* (reprodus de noi la pag.9, în cadrul rubricii "Actualitatea clasicilor").

Îndreptăm acum această omisiune, menţionînd că era vorba de un fragment (pp.3-6) din cap.I al cărţii lui Ivor Benson, *Factorul sionist*, în traducerea românească rezumativă apărută în 1993 la Editura "Studii Istorice Româneşti" (*The Romanian Historical Studies*, Miami Beach, Florida, U.S.A.) a d-lui Traian Golea. (În ce priveşte originalul englezesc, el a apărut mai întîi în 1986, apoi - cu adăugiri - în 1992, cartea purtînd subtitlul: "Influenţa iudaică asupra istoriei secolului 20"). Mai menţionăm că la aceeaşi editură a mai apărut, tot în traducere rezumativă, o altă carte utilă (în ciuda cîtorva imprecizuni sau exagerări) pentru înţelegerea fenomenului iudaic mondial: Douglas Reed, *Controversa Sionului* (asupra căreia ne propunem să revenim în curînd).

Fără excepţie, membrii Redacţiei noastre, dincolo de unele neînţelegeri trecătoare, au tot respectul faţă de activitatea de cercetare şi editare întreprinsă de d-l Traian Golea (de la care am mai publicat un text interesant în paginile revistei noastre: *Binefacerile integrării*; a se vedea "P.C.", Anul II, Nr.10/22, octombrie 1992, p.14). Dacă nu ne-am informat mai îndeaproape cititorii asupra susţinutei activităţi a domniei-sale (în felul ei *unică astăzi* în Exilul românesc), faptul s-a datorat neregularităţii sau întîrzierii cu care publicaţiile respective ne-au parvenit (cînd ne-au parvenit), precum şi unor disfuncţionalităţi regretabile din Redacţia noastră (împărţită între Sibiu şi Bucureşti). În orica caz, situaţia aceasta n-are nici o legătură cu apartenenţa d-lui Traian Golea la o anumită "tabără" legionară. Cînd un lucru este util şi bine făcut, astfel de etichetări ni se par oţioase.

REDACŢIA

EDITURA "PUNCTE CARDINALE"
B.R.D. Sucursala SIBIU
Cont nr.4072996517509

Colegiul redacţional: Gabriel CONSTANTINESCU, redactor-şef;
Demostene ANDRONESCU, Răzvan CODRESCU,
Constantin IORGULESCU, Marcel PETRIŞOR
Ioan NISTOR
secretar de redacţie
2400 SIBIU - Calea Dumbrăvii nr.109
telefon 069/422536

Tehnoredactare computerizată "PUNCTE CARDINALE"
Masib S.R.L
Printing Company